

מזרח חדש (אוי קלט)
עיתון יומי בלתי מפלגתי בשפה העברית.
העורך: ד"ר א. מרטון האחרון: דוד שין
המחיר: 1.10
שנה ל"ח.
XXXVIII. עפוליאם
פוסטרקט: Dr. MARTON ERNO.
A szerkesztésért és kiadásért felelős:
SCHON DEZSO - Kiadó: Mizrach
Chadas Ltd., Tel-Aviv, Rechov Hanegev
(voit Schlesinger) 11. sz. Telefon: 67677

UJ KELET

PÁRTONKIVÜLI NAPILAP

Franciaország bevonása a túlzottan arabbarát angol álláspont ellensúlyozását célozza

Sárét külügyminiszter közel egyórás megbeszélése Gilbert francia nagykövettel

Jeruzsálem, (Az Uj Kelet tudósítójától.) — Pierre Gilbert francia nagykövet tegnap közel egyórás megbeszélést folytatott Sárét külügyminiszterrel. A kihallgatás a külügyminiszter kérésére jött létre. Jólértesült politikai körök véleménye szerint a megbeszélésen Sárét arra kérte fel a nagykövetet, informálja az új francia kormányt Izráelnek a közelkeleti kérdésekkel szembeni álláspontjáról. Franciaország bevonását az angol-amerikai megbeszélésekbe jeruzsálemi politikai körökben úgy ítélik meg, hogy az az Eden-féle egyoldalú arab-barát álláspont ellensúlyozását célozza.

A visszhang Párisban

Maurice Couve de Murville, Franciaország washingtoni nagykövete, akit szerdán Eisenhowerhez és Edenhez kerettek, jelentést tett kormányának arról, hogy meghívták a közelkeleti kérdésben folytatandó tanácskozásra. Párisban örömmel fogadták a meghívást, bár hivatalosan még nem fogadták el, mert Christian Pinot, az új külügyminiszter még nem fejezte be a minisztériuma átvételével kapcsolatos formálásokat. Francia kormánykörökben annak a reménynek adtak kifejezést, hogy a három nyugati nagyhatalom közös megbeszéléseit a legrövidebb időn belül megkezdik és valószínű, hogy azokat Washingtonban, vagy Londonban a három kormány nagykövetei folytatják majd le.

Amerika nem akar közös haderőt a határokon

Washington, (UP és AFP). Eisenhower elnök és Anthony Eden angol miniszterelnök a tanácskozásiakról kiadott közös nyilatkozat szerint megállapodtak abban, hogy szankciókat kell alkalmazni abban az esetben, ha az izráeli-arab viszályban valamelyik fél támadást követne el. Ezek a szankciók gazdaságiak, sőt katonai természetűek is lehetnek. Az erre vonatkozó tárgyalások napokon belül megindulnak a három nyugati nagyhatalom megbízottai között. Az Egyesült Államok felfogása szerint meg kell akadályozni a bármely részről jövő támadást és amerikai kormány körökben meg vannak róla győződve, hogy az ellenfelek inkább fognak tartózkodni támadástól, ha tudni fogják, hogy milyen súlyos szankciók sújthatják őket.

A konferencián nem fogadták el Selwyn Lloyd angol külügyminiszternek azt a határozatot, hogy közös angol-amerikai haderőt helyezzenek el az Izráel és az Egyiptom közötti semleges területen. Az amerikai kormány igen hűvös magatartást tanúsított a javaslattal szemben. Nem valószínű, hogy a közeljövőben bármilyen lépést tennének a határmenti katonai erősítések kérdésében.

„Valami egyéb is” szükséges

Ezzel szemben Eisenhower és Eden megállapodtak abban, hogy az 1950 évi háromhatalmi garancia ma már nem elegendő a béke fenntartására és „valami egyéb is” szükséges a status quo megőrzésére. A francia kormány megbízottjának bevonásával folytatandó megbeszélések tárgyalni fognak arról is, hogy a legközelebb eső területen milyen haderőket lehet tartálékolni, amelyeket szükség esetén be lehet majd vetni.

Megsürgetik a honvédelmi alapra tett felajánlások behajtását

A honvédelmi alap közéleti bizottsága tegnap Tel Avivban I. Dori tábornok elnöklése mellett megtartott heti ülésén elhatározta, hogy levélben fordul az összes bizottságokhoz és szervezetekhez, hogy siessenek befizetni a felajánlások behajtását.

Megszakadtak a tárgyalások az asszuani zsilip építéséről

Egyiptom ellenjavaslatokat tett a Világbank feltételeire. Kairó, (AFP). Az asszuáni erőmű finanszírozására vonatkozó tárgyalások, amelyek öt napja folynak, tegnap félbeszakították, hogy lehetővé tegyék Eugene Blacknak és szakértő kíséretének a Szezi csatorna megtekintését. A Világbank igazgatóját az egyiptomi pénzügyminiszter kísérte útján.

Megnyílt a távolkeleti államok gazdasági konferenciája

Kína és Külső-Mongolia képviselői nem vehetnek részt a tanácskozásokban

Bengalure (AFP). — Malatin szovjetdelegátus Dag Hammarskjöld UNO-főtábornok jelenlétében tegnap ünnepélyes külsőségek között megnyílt a délkelet-ázsiai és távolkeleti államok 16-ik gazdasági konferenciája. A konferencia elnökévé Karmarkar indiai kereskedelmi minisztert, alelnökké dr. Perfecto Lagio filippini delegátust, valamint Abdul Rachim Zai afganisztáni delegátust választották.

Erre a célra rendelkezésre áll a ciprusi angol helyőrség és az Egyesült Államok közelkeleti hadiflottája. Megállapított azonban, hogy az amerikai és az angol felfogás nem korlátozódik csak a haderők felhasználásának lehetőségére, hanem a szankciókra is, amelyeket az UNO keretében és azon kívül is alkalmazni lehet.

Miért nem mennek az UNO-hoz?

Az Egyesült Államok és Anglia megállapodtak abban, hogy a kérdésben azért nehéz az UNO közvetítésével közbelépni, mert így a Szovjetunióknak alkalma nyílna beavatkozni a Közelkelet ügyeibe. Ha az UNO döntene afelől, hogy nemzetközi haderőt kell küldeni a Közelkeletre, ez azt is jelenthetné, hogy szovjetkatonákat is kell majd belefoglalni. A Nyugat nem mutat nagy lelkesedést a lehetőség iránt. A második feltevés pedig az, hogy a Szovjetunió a Biztonsági Tanácsban alighanem vétót emelne minden ilyen nyugati kezdeményezés ellen.

A mérnökszövetség vezetősége elfogadta a csökkentett fizetésemelést

Az akcióbizottság változatlanul sztrájkjal fenyegetőzik. A sztrájk mellett döntöttek a Kupát Cholim orvosai is

Tel-Aviv (Az Uj Kelet tudósítójától). A mérnökszakszervezet vezetősége tegnap esti ülésén jóváhagyta a kormány és a Híztadrujt újabb ajánlatát, amely szerint az ország súlyos biztonsági helyzetére való tekintettel, a mérnökök ebben az évben 40 százalékkal kevesebb fizetést kapjanak, mint amennyit a Guri-bizottság jóváhagyott számukra. Ezzel szemben az „akcióbizottság” változatlanul sztrájkjal fenyegetőzik arra az esetre, ha a kormány nem változtatja meg álláspontját a fizetések kérdésében. Az ülésen jelen volt P. Szapir ipar- és kereskedelemügyi miniszter is, aki óvatintette a mérnököket a sztrájkotól. Sztrájkokkal mérnökökkel nem tudunk majd óvőhelyeket építeni — mondta Szapir.

M. Námir főtábornok beszédében súlyos szavakkal bélyegezte meg az akcióbizottság működését, majd annak a reményének adott kifejezést, hogy a mérnökök tartózkodni fognak feleltlen akcióktól.

Sztrájkoltak a laboratóriumi alkalmazottak

Tegnap 1000 laboratóriumi alkalmazott és gyógyszerész meg munkáját és egy órával hamarabb fejezte be, tiltakozásul az ellen, hogy a munkaadók nem hajlanak rész egy órával később kezdődő tárgyalásokba bocsátkozni fizetésük rendezése ügyében. Mint ismeretes, az alkalmazottaknak az a követelése, hogy a fizetés szempontjából a munkaadókkal egyenlő elbírálás alá essenek.

A kairói rádió jelenti:

A cseh fegyverek már kiérkeztek az „izráeli frontra”

Kefauver szenátor ismét fegyvert követel Izráel részére

A kairói rádió tegnap reggeli és déli adásában első hírként közölte, hogy a Csehszlovákiából szállított fegyverek már kiérkeztek az „izráeli frontra” és az egyip-

tom katonák megtanulták, hogyan kell bánni velük. Ibrahim el Amr tábornok, vezérkari főnök tegnap tért vissza a határvidékről, ahol résztvett az egyiptomi hadsereg hagyományait, amelyeket már a cseh fegyvereket alkalmazták.

Washington (STA). Estes Kefauver tennesseai szenátor, a demokrata párt egyik elnökjelöltje a szenátusban beszédet tartott, amelyben azt hangoztatta, hogy az Egyesült Államok kormányának nem szabad Izráeltől a béke érdekében engedményt követelni már meglévő jogairól az arabok javára. „Békekonferenciának előzetes feltételt szabni a Szovjetunió rendszerére, — mondotta Kefauver, — amelyet az Egyesült Államok nem szabad utánozni. Az amerikai kormányznak kellene kezdeményeznie, hogy Izráel és az arab államok találkozzanak.

A továbbiakban Kefauver újra követelte, hogy az amerikai kormány adjon fegyvert Izráelnek és így egyensúlyozza ki az erőket, amelyek a kommunista fegyverszállítás következtében most Egyiptom javára billentek. Ugyancsak követelte a szenátor, hogy Amerika adjon garanciányilatkozatot Izráelnek és minden más államnak, amely hajlandó ehhez csatlakozni, bár helyesebb volna, ha ez a nyilatkozat az UNO részéről hangzana el. Kefauver ezenkívül nagyszabású anyagi támogatást követelt azon közelkeleti államok számára, amelyek hajlandók végetvetni az Izráel elleni blokádnak és vérontásoknak. A képviselőházban Arthur G. Klein szólt fel hasonló értelemben.

SARON (Szántó) JONA WURZEL ALMA
NAHARIA HAIFA
HÁZASSÁGOT KÖTÖTTEK.
HAIFA, 1956. JANUAR HO.

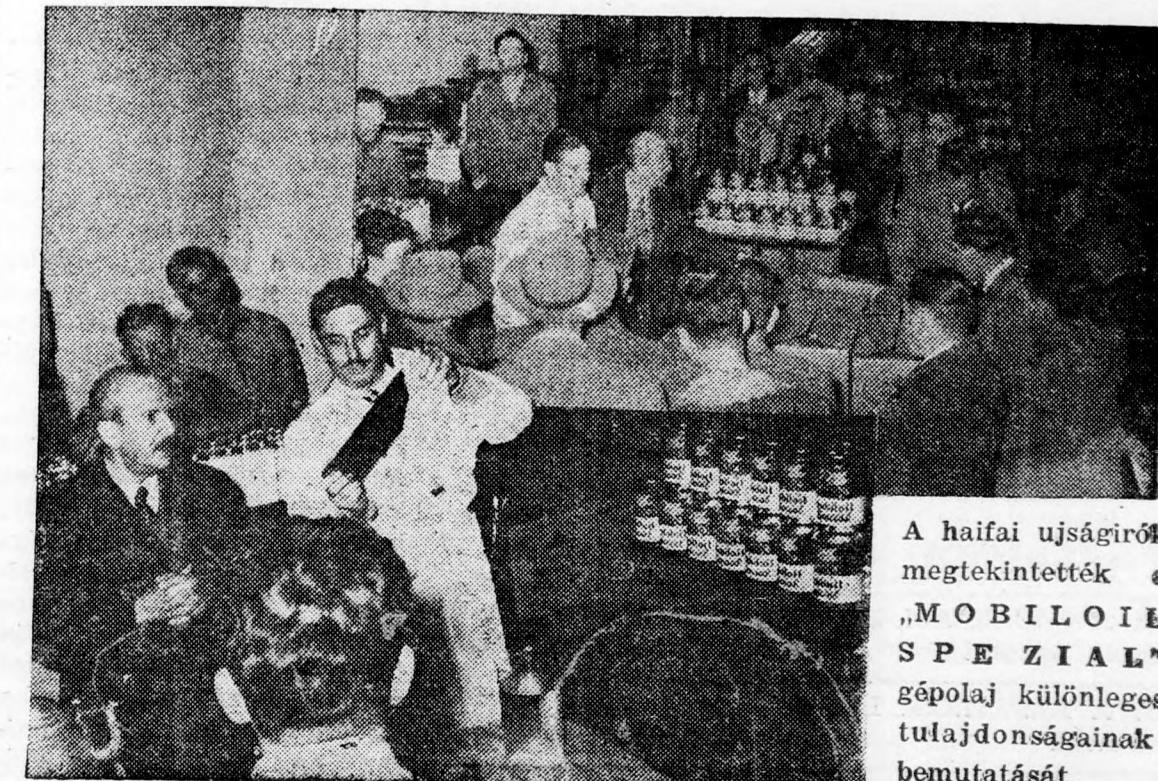
Ezúton hívjuk meg szeretett rokonainkat, jóbarátainkat
Efrajim fiunk bár-micvá
Ünnepélyre, amelyet 1956. február hó 8-ikán 8 órakor tartunk a „Meon Chátám Szofér”-ben (Pági, Szánhedrá). — Vendégek fogadása d. u. 6-9 óráig.
Közlekedés:
2-es autóbuss-végállomás.
SUSSMANN SIMON ÉS RÓZSI,
Bájt Vögán, rechov Szidesz, Jeruzsálem.

AZ ÉRDEKELTEK FIGYELMÉBE!
Ezúton közöljük a vallásos közönséggel, hogy új gyártmányunk, a

„LEGEM”

a „HAZWI” CIKÓRIAPORA
SZIGORUAN, — כשר להטהרין מן ההטהרין
1881 OTA — ÜGYEL A „HAZWI” A KASRUTRA.

„HAZWI” cikória- és kávégyár
N. MAITENI ÉS FIA, T. A.,

A haifai újságírók megtekintették a „MOBILOIL SPEZIAL” gépjárműt, amely a tulajdonosainak bemutatását.

BERGER GYULANÉ 71 TEL-AVIV (Nagyvárad) SÍRKÖAVATÁSA

Február 9-én délután lesz a zichron-méiri-temetőben. Külön autóbuss indul d. u. 2.30-kor a Gottlieb-u. 7. sz. háztól. A gyászoló család.

A koalíciós pártok véleménye — háborúról és békéről

A felfogásbeli differenciák a koalíciós pártok között (és pártokon belül is) aközül merülnek fel, hogy milyen eszközökkel biztosíthatja Izrael a békét? Elég-e ellenőrizni tudja ellenes erőgyarapodását fegyverszármással, hogy esetleges támadást visszaverjen, vagy pedig más eszközöket, vagy pedig más eszközöket is igénybe kell vennie? Abban az összes koalíciós pártok egyetértenek, hogy ha Izrael nem kap a közeljövőben megfelelő minőségű fegyvert, olyan fegyvert, amely felveheti a versenyt az egyiptomiak kezében lévő tankokkal, repülőgépekkel és ágyúkkal, — a háború ügyszóval elkerülhetetlen.

Jelenlegi helyzetünk értékelését illetően is merőben más véleményt alkotnak az egyes koalíciós pártok és az áttekinthetőség kedvéért ezt a problémát érdemes elsőnek vizsgálni tárgyává tenni.

A kérdést a következőképpen fogalmazzák meg: Háborúban élünk-e most, vagy békében? A koalíció legfőbb pártja, a Mápáj, azon a véleményen van, hogy bár a határainkon napirenden vannak az atrocitások és a fegyveres összecsapások, a helyzet mégsem nevezhető háborús állapotnak. Az Áchdut Ávodá véleménye szerint azonban Izrael máris háborús állapotban van, nemcsak azért, mert a fegyverszüneti egyezmények megkötése óta ellenségeink állandó zaklatásának vagyunk kitéve, hanem elsősorban azért, mert az arabok nyíltan hirdetik, hogy közöttük és Izrael között háborús állapot áll fenn, gazdasági bojkottot alkalmaznak, elzárják előlünk a szuez csatornát, blokádot tartják az élelmi kikötőt, stb. Az Áchdut Ávodá tehát arra a konklúzióra jut, hogy a háborús állapotra jellemző összes szimptómák fennállnak, az arabok már régen levonták ebből a következtetést, tehát Izrael sem maradhat tétlenül.

Dávid Ben Gurion miniszterelnök és hadügyminiszter, aki pártjában, a Mápájban, döntő befolyással bír ezekben a kérdésekben, többször megcáfolta az Áchdut Ávodának ezt a tételét, bár nem hallgatta el, hogy a Mápájban belül is vannak olyanok, akik más nézeteket vallanak. Ben Gurion véleménye és ebben Sáréot is kifejezi, a következőképpen foglalható össze: Még az ilyen béke fenntartása is, amelyben most élünk, többet ér, mint akár egy háborús győzelem. Igaz, hogy az arabok háborús állapotról beszélnék és igaz, hogy készülődnek, de ennek ellenére sem szabad feladnunk a reményt, hogy sikerül elkerülni a háborút. Izrael — állítja Ben Gurion — sokban hozzájárulhat ehhez, bár nemcsak rajta múlik.

A többi koalíciós párt, tehát a Mápám, progresszívok és a Poél Hámizráchi nagy vonalakban azonosítják magukat Ben Gurion és a Mápáj felfogásával. Ami a Mápámot illeti, a párt szószólója a kormánykoalícióban való részvétel legfőbb céljaként a béke megőrzését jelölte meg és ezen a téren elkeseredett vitában állnak az Áchdut Ávodával. A Mápámot belülről viszont, főleg a határvidéki kibucok, sokan állnak közelebb az Áchdut Ávodá felfogásához, mint a saját pártvezetőségükéhez.

Abban — mint már említettük — egyetértenek az összes koalíciós pártok, hogy az arabok csak az esetben fognak visszariadni a nyílt háborús cselekménytől, ha

Irta: Feltman Jozsef

tudják, hogy Izrael birtokában is éppen olyan modern fegyverek vannak, mint az övéké. Ha nem leszünk kellőképpen felkészülve, ha gyengék vagyunk, ki fogják használni az első alkalmat a támadásra. A koalíciós pártok értékelése azonban nem egyöntetű abban a tekintetben, hogy miután Egyiptom „megemészti” a modern fegyvereket, vagyis a pilótákat, páncélosokat és tüzekeket átképezik a modern fegyverek használatára, nyomban akcióba lép-e Izrael ellen, vagy sem. A leghatározottabban igennel erre a kérdésre az Áchdut Ávodá felel. Mose Kármel tábornok, közlekedésügyi miniszter, az Áchdut Ávodá nagytanácsának ülésén kijelentette, semmi kétség az iránt, hogy a háború óriási léptekkel közeledik és hogy már a nyáron ki leszünk téve az egyiptomi támadásnak.

Ez a vélemény más körök nézetét is visszatükrözi. E körök az utóbbi időben többször hangsúlyozták, hogy el akarják oszlatni az ifuziót, ha egyáltalán fennáll, hogy az egyiptomiak nem egyhamar fogják megtanulni a MIG harcúrepülőgépek, az „Ejusin” lökhajtásos bombázók és a „Sztálin” típusú tankok használatának módját. A katonai szakértők szerint, a „Vampire” lökhajtásos gép és a MIG között nincs olyan nagy különbség (ez is repülőgép, az is), hogy az egyiptomi pilótákat ne lehetne néhány hónap alatt „átállítani”. Lehet, hogy a repülőgépek és tankok, az egyiptomi pilóták és páncélosok kezében nem lesznek olyan hosszú életűek és az is lehet, hogy azok használata nem mozog majd európai szintre, ez azonban mit sem változtat a lényegen. A szakértők megítélése szerint tehát 1956 nyarán az egyiptomiak eléggé felkészültek az új fegyverek használatára és erre az időre várható a támadás.

Ezt a koncepciót a Mápám tagadja a legerélyesebb formában. Aláírja ugyan, hogy a támadás veszélye Egyiptom részéről fennáll, de ennek ellenére hangsúlyozza, hogy nem szabad, hogy Izrael a támadó színében tűnjön fel. A Mápám tehát ellenez minden kezdeményező lépést. Az Áchdut Ávodá álláspontját Kármel tábornok így fogalmazta meg: Ha minden bizonnyal látni fogjuk, hogy Egyiptom részéről el van vetve a kocka, ha semmi kétség nem marad az iránt, hogy támadni készülnek, nem maradhatunk tétlenül, hanem bátor és elszánt cselekedetre lesz szükség, hogy megelőzzük a katasztrófát. Az Áchdut Ávodá hozzáfűzi: Izrael nem rendelkezik úgynevezett „stratégiai mélységgel”, vagyis taktikai megfontolásból nem adhat fel területeket, hogy azután ellentámadásba lendüljön, hanem a háborús cselekményeket már elejétől fogva át kell vinni az ellenség területére. A párt figyelmeztet „a tüzzel való játéktól” és az ilyen kezdeményező lépést csak arra az esetre ajánlja, ha meggyőződünk arról, hogy az ellenség háborús szándéka tényként kezelhető.

Érdekes vita folyik afelől is, hogy „hosszú”, vagy „rövid” háború esélyével kell-e számolnunk?

A léghaderő nem döntheti el a háborút — állítja

az Áchdut Ávodá. A párt szerint hosszú ideig tartó háborúra kell felkészülnünk és a jövót elő kell készíteni a küzdelemnek olyan fázisára és olyan eshetőségeire is, hogy csak közelre ható fegyvereket adhatunk a harcok kezébe. Más szóval, az Áchdut Ávodá vitába száll Sárét egyes kijelentéseivel, amelyek szerint, ha Izrael nem kapja meg a kért fegyvereket Amerikától, az egyiptomiak rövid idő alatt lerohanhatnak benünket és kész tények elé állíthatják a világot.

Ezekből a megfontolásból kiindulva folyik a vita afelől is, hogy kell-e rendkívüli állapotot elrendelni, vagy pedig elég, ha az önkéntes áldozatvállalás módjához nyulunk? A Mápáj és az Áchdut Ávodá más-más nézetet vallanak. Ben Gurion miniszterelnök, a Hiszdadrut központi vezetőségének ülésén hosszasan foglalkozott ezzel a problémával és félre nem érthető módon foglalta össze állás-

pontját: Semmi szükség arra, hogy felkészültségünknek a rendkívüli állapot meghirdetésével adjunk kifejezést. Az építésnek, az országfejlesztésnek, sőt a külföldi tőkebefektetésnek sem szabad szünetelnie az elkövetkezendő hónapokban. Egy ország katonai erejét ugyanis nemcsak hadseregének felkészültsége határozza meg, hanem termelőképessége, erkölcsi színvonala, stb. Nem szabad, hogy a gazdasági tevékenységben pangás álljon be. Konkrét példára is hivatkozott a miniszterelnök, amely szerint, már most válság ütötte fel a fejét a szállodáiparban, mert a nyugtalanító hírek hatására jelentős turistacsoportok lemondtak arról, hogy látogatást tegyenek Izraelben. Ben Gurion tehát önkéntes áldozatvállalást ajánlott, nagy népmozgalmak megindítását az oléfaik és határmenti települések megsegítésére, a korrupció kiirtására és a takarékosagra. Az Áchdut Ávodá viszont részletes tervet dolgozott ki a rendkívüli állapot meghirdetésére, amely minden funkciót a felkészültség szolgálatába

Kishont Ferenc

Szerencsés utat!

— Engedje meg uraságod, hogy a Nemzetközi Világkongresszusra való kiküldése alkalmával tolmácsoljam magam és a párt őszinte jókívánságait. Szilárd meggyőződésünk, hogy a választás igen szerencsés volt és Uraságod feltétlen méltó arra, hogy országunkat ezen fontos internacionális fórum előtt képviselje. Am ugyanakkor megragadom az alkalmat arra, hogy tudomására hozzam saját jómegfontolt jövelemel célját, ugyanis azon felémelő feladat jutott osztályrészemül, hogy néhány praktikus tanácsal lássam el uraságod missziójának sima és zökkenőmentes lebonyolítása érdekében. Remélem, hogy nem lát jóindulatu utmutatásaimban semminemű hatásköri túllépést, vagy személyi presztízsenek megcsorbitását. Gyakran megesik, hogy egészen apró dolgok kihatnak valamely egyéniségről alkotott általános véleményre, ezekből elsősorban talán arra hívnam fel uraságod figyelmét, hogy semmiképpen nem kívánatos a külföldi delegátusokat tegezni, valamint kérni fogom, hogyha egy mód van rá, ne szólítsa őket a keresztnevükön sem, mert ezen jelenségek feltétlenül negatív visszhangot keltenének a kongresszus résztvevői körében. Ugyanakkor felkérem Uraságodat, hogy öreg viccek tuzottan gyakori előadását is elmulasztja méltóztatásáért, tekintettel arra, hogy a kongresszus delegátusainak oroszlanrészre nem urálja a jiddis nyelvet. Igen jó fényt fog vetni Uraságodra, amennyiben tartózkodni fog izraeli cigaretták osztogatásától is a külföldi delegátusok körében, miután hála országfejlesztési eredményeinknek, ma már nem megy a jóminőségű izraeli iparcikk csodaszámra a külföld előtt. A gyakorlat azt mutatja, hogy a delegátusok nem veszik jó néven, ha nyilvánosan megcsókolják őket és ugyanakkor kérem meg azt is, hogy Uraságod ne fogdossa meg az összes kezébe eső tárgyakat. Ezzel szemben a bankettek alkalmával, sajna, le kell mondania újjai használatáról minden olyan esetben, amikor evőeszközök állnak rendelkezésre, valamint nem szükséges minden ételt fogyasztása előtt megszagolni. Talán felesleges megemlítenem, de az sem kelt jó benyomást, ha a tortáról előzőleg lehadassza a cukorgyümölcsöket. Ugyanakkor kérem egyszerűségeimdenkorra megjegyezni, hogy a bankettekben semmiestre sem található „kol-bó” hulladékgyűjtőedény az asztalokon. Ugy általában véve, ajánlatosnak tűnik, hogy Uraságod a levest lehetőleg a diszvacóra azon pillanataiban fogyassza el, amikor a zenekar tuszt huz, vagy legalábbis, amikor amugyis nagy a zaj a teremben. Ez vonatkozik az evés utáni foxivásra is. Nem szabad azonban egy pillanatra sem elfelejtenie, hogy a világ népei körében sokkal kisebb az ulkusz-betegek száma, mint hazánkban, ezekből ajánlatos, hogy Uraságod ne kezdjen társalgást fenti kórról szomszédjaival, csakis abban az esetben, ha ők panaszkodnának...

— Es most elérkeztünk ahhoz a ponthoz, amelyre különösképpen fel kívánom hívni Uraságod figyelmét. Magam és a párt nevében a leghatározottabban felkérem Uraságodat, hogy semilyen körülmények között ne vegye le cipőit az asztal alatt. Amennyiben a nyomás rendkívüli méreteket öltene, úgy kérem, hogy maximálisan egy lábbelit leejtjen sziveskedjék, de semmiestre sem mindkettőt. Uraságod bizonyára fel fogja használni külföldi tartózkodás utazgatásokra is és ezalkalommal különösképpen ügyelnünk kell természetes, de semmiképpen sem tuzottan eredeti viselkedésünkre. A színházak erkélyéről példának okáért nem szükséges a csokoládé burkolatát kepező papiranyagot lefelé eregetni és a muzeumban sem elsődleges fontosságu, hogy Uraságod minden pillanatban megzakítsa az előadót, azon megjegyzéssel, hogy nálunk Askálonban is vannak régiségek és dáfká elég régiek. Ami pedig rendkívüli fontosságu lehet bizonyos körülmények között: nagyon-nagyon kérem Uraságodtól, hogy orrát csakis zsebkendőjébe tisztítani méltóztatásáért. A szállodában lehetőleg ne tessék borravalót adni az igazgatónak, hanem csak a pincéreknek, bár meg kell említenem, hogy ők sem viszonyulnak pozitíven azon turis-

tián állítani. Az Áchdut Ávodá azt hangoztatja, hogy a készülődésnek nem akkor kell kezdődnie, amikor megszólalnak az ágyúk, hanem már most kell megfelelő törvények beiktatásával mindent a katonai cél szolgálatában mozgósítani.

Ennek a vitának a hevében született meg az úgynevezett „Lávon-terv”, mely szintén a rendkívüli állapotokban szükséges intézkedéseket tartalmazza, a Mápáj központi vezetősége hivatalosan jóvá is hagyta, de egyelőre „lekerült a napirendről”. Jellemző a Mápáj határozata, amely így szól: „A pártnak a kormányban helyetfoglaló képviselői útján vizsgálat tárgyává tesszük, hogy a javaslatok milyen mértékben valósíthatók meg.”

Mi történik az esetben, ha nem kapunk fegyvert Amerikától?

Az Áchdut Ávodá és a Mápám legutóbbi vezetőségi ülésükön annak a nézetnek adtak kifejezést, hogy ez esetben „bárhonnan” be kell azt szerezni, vagyis Izraelnek a keleti bloktól is kell fegyvert kérni. A két baloldali párt ezt a tézist ismert követelekkel, az izraeli külpolitika semlegesítésével kapcsolja össze. A Mápáj hivatalos állásfoglalása még nem ismeretes, jelentős teret dolgozott ki a rendkívüli állapot meghirdetésére, amely minden funkciót a felkészültség szolgálatába

IGAZI BLMENY
Salamon Mihály könyve:
»Keresztény«
voltam Európában
Olvassa el Ön is!
MINDENKTT KAPHATÓ

függönyöket,
napellenzőket,
épp úgy, mint mindenfajta
belső dekorációt.
Levelezőlap-hívásra, anyagmintaikkal, minden kötelezettség nélkül, házhoz megyünk, vidékre is.
A. BLAU
T. A., Ben Jehuda-u. 118.

szág külpolitikai vonalvezetésében változást javasolnának.

Mint a fenti áttekintésből látható, a nézetek és álláspontok sokrétű variációját tapasztalhatjuk a koalíciós pártoknál. A problémák jelentős részében az ellentétek nemcsak az egyes pártok között, hanem a pártokon belül is fennállnak. Hogy melyik álláspont milyen mértékben kerekedik majd felül, az nemcsak a pártokon múlik, hanem elsősorban azon, hogy külső kényszerítő körülmények milyen lépéseket diktálnak majd.

tákhöz, akik „chábub”-nak szólítják őket és engedessék meg újból hangsúlyoznom, hogy a pincérek sem tudnak jiddisül. A külföldi delegátusokhoz való viszonyunkat tartuk erős kontroll alatt, tekintettel arra, hogy vannak témák, melyekben nézeteink, enyhén szólva, eltérnek. Nem egy esetben árulnak el fenti külföldiek meglepő tudatlanságot, így például nagy többségükben egyáltalán nem ismerik politikai rendszerünk belső kiképzését, ezekből teljesen céltalannak tűnik, hogy Uraságod állandóan éles megjegyzéseket tegyen jelenlétükben a többi pártokra. Valószínűleg az sem váltana ki kellemesedést a kongresszus résztvevőiből, ha Uraságod „gojok”-nak szólítaná őket, bármennyire is tudjuk, hogy a Tnáchban ez nem sértés. Ezzel kapcsolatban szabadon megjegyezmem, hogy semmi értelme sincs a delegátusokat a Biblia nyelvére oktatni, tekintve, hogy ott nem olvassák azt olyan buzgalommal. Mindent összevetve megcsörögnék látszik, hogy Uraságod a kulturális kérdések megtárgyalása alkalmával erőiesen éljen a hallgatás fegyverével és itt ismét fel kell hívnom figyelmét arra, hogy a delegátusok tényleg nem tudnak jiddisül, tehát Sálom Alechem-et sem ismerhetik. Rendkívül jó benyomást kelte, ha Uraságod nem fogná meg társalgó partnerének kabátgombjait, tekintettel arra, hogy az ugesem tud elmenekülni és ha egy mód van rá, kérem elmulasztani bizonyos, számunkra természetes kérdések feltevését is, mint például: mennyit keres ez vagy az a delegátus, miért nem válik el már a feleségétől, van-e már otthon frigidairje és ha van, hány kubos? Valószínűleg az sem hozná meg a várt visszhangot, ha Uraságod uton-utólen mesélné, hogy idestova 35 éve van országunkban, tekintettel arra, hogy a Kongresszus összes többi résztvevői születésük pillanatától kezdve országunkban vannak. Hasonló ismérvek alapján kérem ezalkalommal kivételesen nem megemlíteni, hogy Uraságod egy osztályba járt Pinchász Lávonnal, miután feltételezhető, hogy nem mindenki tudja teljes bizonyossággal, kicsoda ő. Az sem lényeges, taktikai okból, hogy Uraságod hazánkról mint „középnagy hatalomról” emlékezzék meg és nem kell a társalgást minden alkalommal a „neff”-hez vezetni. Az orrát ne piszkálja folyton. Szónoklás alkalmával kérem meg Uraságodat kihuzni kezét a zsebéből és csökkenteni a lehetőségek végső határáig a gesztikulációs koefficientst...

— Amennyiben nem értenék meg Uraságod angolosságát, úgy ne próbálkozzék meggyőzni a hallgatóságot, hogy ők nem tudnak angolul, de ugyanakkor ajánlatos, hogy a német nyelv használatától is eltekintsen, ugyanis ez a nyelv csak hasonlít a jiddishez, de nem ugyanaz. Semmiképpen sem szükséges, hogy Uraságod a szovjet delegátussal minden áron az anyanyelvén próbáljon beszélni, miután lehetőség van arra, hogy amaz nem tud lengyelül. Kérni fogom lehetőleg nem túlzásba esni a földalatti villamos állomásainak mozgólépcsőivel kapcsolatban sem. Kétszer-háromszor le-és felutazni rajta teljesen elegendő. A helyi zsidóság által Uraságod tiszteletére rendezett diszbanketten kérem uralkodni magunkon és nem ostorozni a jelenlevőket túlzott mértékben a gáluti zsidóság közönye miatt, miután a jelenlevők éppen-séggel nem közönyösek és eljöttek és cionisták. Ennek ellenére eitekinthet attól, hogy a jelenlevőket azonnali alijjázásra szólítsa fel, mert legalábbis időt kell hagyni nekik a csomagolásra. Ezzel egyidejűleg szabadon felmentenem, hogy arrafelé nem szokás ujságolvasásra merülni, ha más szónokok beszélnek, s ha csak egy mód van rá, kérni fogom maximális erőfeszítését arra vonatkozólag, hogy ne szunyokáljon el a kongresszus időtartama alatt, mert ilyesmit gyakran rossz néven vesznek arrafelé, sőt... kérni fogom Uraságodat... tessék kérem tovább koncentrálni... ne aludjék Uraságod... Má ze?... Ebredj fel Jozseke... Nu!... Ich hab nur vas angehojbn...

Romeo nyolcvan éves

— Beregi Oszkár 1876. jan. 24.-én született —

Minden mesterségnek, foglalkozásnak, hivatásnak megvannak a kiválasztott, kitegyezett ideálpéldányai, amelyek egyesítik magukban annak a hivatásnak, mesterségnek legjobb és főleg legjellemzőbb erőit. Az Urísten gavallérosabban, bőkezűbben nem látható volna el a színészi pályára válogatott fiát erényekkel, külső és belső felszereléssel, mint azt Beregi Oszkárrel nyolcvan évvel ezelőtt tette. Poeta nascitur, mondták a rómaiak. Igaz, költőnek, igazi költőnek az a születni kell. De akkor actor nascitur ugyanilyen igazság. Aktornak, igazi színésznek születni kell. Csak a születésbe lehelt isteni szikrához hozzá lehet tanulni. Hozzá kell tanulni.

Büszke örömmel és hála elismerésünkkel küldjük most Hollywoodba Beregi Oszkárhoz, aki ott ünnepli egészségben, tetterőben és munkakészségben, sőt sikerben 80-ik születésnapját.

Két évvel ezelőtt kicsit megkésve érkeztem egy amerikai film előadására Tel-Avivban. A bevezető főcím már éppen lefutott s a film kezdődött. Egyszerre csak ismerős, meleg gondok hang hűmpölyög felém a vásznonról, odapillantok, szinte hangosan felkiáltok: Beregi! És csakugyan ott volt előttünk egy gyönyörű, kifejezésteljes férfi, főhéber hajkoronával koronázva, játszott, beszélt, alakította a mi Beregi Oszkárunk.

Ne is vegyük túlkomolyan ezt a számot: 80. Hiszen itt pereg előttünk életének igazi, jóságos, hús és vér filmje, színesebb minden technikolornál, szélesebb és perspektivikusabb minden cinemascopé és 3 dimenziósánál, s folyik, perreg tovább.

Budapestet látta meg a napvilágot a kis Berger fiú: Oszkár. Édesanyja sokszor mesélte, hogy nagyon pajkos, rakoncátlan fickó volt. Egyszer bezárta a spájzba büntetésből. A kis fiú egyszer csak elkezdett börtönében sírni, üvöltöni, majd szívszaggatóan jajgatni és fájdalmas csuklással imádkozni, úgy hogy édesanyja kiengedte és akkor látta, hogy száraz szemmel ott áll, egyáltalán nem sír, sőt mosolyog azon, mennyire sikerült játékaival, hangjával elérnie azt, amit akart. Édesanyja előtt, egész családja előtt egy percig se volt kétséges: színészi pályára kell adni. Előbb persze a rendes iskolát kell elvégeznie. Meg kell próbálni, néha valami rendes, esetleg kereskedői pályán érvényesülnie. De nem, tehetsége eget kért! A sors dúsán felszerelt armatúrát adott pályájának, hivatásának. Remek külsőt. Életének deán ideális férfiszépségnek tartották. (Isadora Duncan, a nagy művésznő emlékirataiban, — igaz, hogy nagy szerelmi elfogultsággal, — egész oldalas képet közlött Beregiről és „földünk legszébb férfija”-ként említi.) Hatalmas, nagy regiszterű orgánáját, példátlan szorgalmát, ambícióját, tanulmányosságát, pályája szeretetét, műveltségét, mind-mind művészete szolgálatába tudta állítani. — És a pálya nem maradt adós Beregi Oszkárnak. Amit színész sze-

Irta: Pásztor Béla

repben, díszben, dicsőségben, sikerben, sajtóban és — last but not least — anyagiakban elérhet, az osztályrészéül jutott.

Rögtön érettségi után iratkozott be az egyetemre és a Színvészeti Akadémiára. Az egyetemen Alexander Bernát professornál tanult esztétikát, irodalmat és dramaturgiát. A Színvészeti Akadémia elvégzése után a Nemzeti Színház szerződtette. Nem volt könnyű dolga zsidó fiú léte a Nemzetiben. Rutin és színpadi gyakorlat szerzése céljából egy évre Kolozsvárra megy. Janovics Jenő társulatához, majd az új Vigszínházhoz és újra a Nemzetihez kerül. Nem nyugtalanság, hanem a fejlődés utáni vágy, az ambí-

Bassaniot, — a Viharban, illetve a Velencei Kalmárban. — Nagy művészi esemény volt Faust alakítása. Itt döng a fülemben, amikor mondta: „Jurisprudenciát és medicinát és hozzá filozófiát is — fájdalom — nagy hévvel áttanultam, mind tudom!” Goethe szavai zengtek, zúgtak ajkán.

Aztán Adám Az Ember Tragédiájában. Törvény és hagyomány lett Beregi után: így kell Adámot játszani a magyar irodalom nagy kincsében, Madách ilyennek álmolta Adámot. Dikciója fenséges volt. Rákosi Jenő, a legsoványabb magyar újságíró felháborodottan írta meg a Budapesti Hírlapban: „Szégyen, gyalázat, hogy a magyar Nemzeti Színházban egy zsidó gyerek beszél legszebben magyarul.”

Beregi lábba tudta hozni közönségét, a különben is

BEREGI OSZKÁR

ció hajtja. Németországba megy, az akkor bontakozó nagy színpadi kultúra hazájába, ahol példátlan szerencse és megtisztelés éri: a Deutsches Theater tagja lesz és — hamletségig viszi. Szinte hihetetlenül hangzik ma, hogy egy fiatal magyar zsidó művész Berlin első színpadán eljátszhatta a klasszikus „szerepét” Hamletet. — A pesti Nemzeti Színház igazgatói: Somló és Tóth Imre valószínűleg hazacsalogták Beregit. Budapestre jön és a Nemzeti főszínpada lesz. Tehetsége, népszerűsége minden akadályt lerombol előtte. Olyan garnitúrában, mint Pethes Imre Mihályffy Károly, Odry Árpád, Ivánffy Jenő, Gál Gyula, Bakó László, Gyenes László — első tudott lenni.

Azt játszott, amit akart. Legnagyobb adomány az egy színésznek. A világirodalom legjobb szerepeit. Esményi Romeo volt. Csupa tűz és lendület, a fiatal-ság bája, az átélés hősi izása, az elhíttetés tökéletessége életének főszerepévé tették Romeót.

Szinte dalolt a színpadon. Joseph Kainz és Alexander Moissi koturnusos stílusát játszotta. Ágált a színpadon. Felgyújtotta a fantáziákat. Igazi „színház” volt, amit csinált. Nem naturalizmusra törekedett, hanem stílusra. Megadta a klasszikusnak, ami a klasszikus.

Hamlet alakításáról tanulmányok, vita-iratok jelentek meg. Sokszor kifogásokkal szavaló modorát, de ismételt teremtett a költőt beszéd tolmácsolásával. Játsozta az összes Shakespeare szerepeket: Ferdinándot,

hálás, sokszor túlhálás magyar publikum, pláne a fiataljait, véresre tapsolta a tenyerét körülrajongott Romeójánál.

Az első világháború alatt tartalékos főhadnagy volt, de nem frontszolgálatot. Közben játszott a Nemzetiben, ahol nélkülözhetetlen volt. A háború utáni antiszemitizmus őt is célbavette. A Nemzeti nagymellű, behemót alakú, de közepes tehetségű Bakó Lászlója tüntetéseket szervezett ellene. Megfenyegették az „ébredők”, hogy megölik. Nem volt akkor, a fehér terror idején hihetetlen, hogy meg is tessék. És — bár Herczeg Ferencel az élen — társadalmi akció alakult a megmentésére — Beregi Oszkár családjával együtt Bécsbe menekült. Dunai hajón utaztak. Kikísérték a hajóhoz. Sirtünk.

Beregi Oszkár Bécsben is hamar a művészet élvonalába került. Szerepköre és ennek következtében játéktípusa is változott. Bécs őt legnívósabb színházában szerepelt most már modern, úgynevezett „civil” darabokban. Klasszikus, szavalómódora mellett jól megfért intelligenciájával fogva gyorsan elsajátított nyugodt, természetes emberi hangja, amely képessé tette a legkomplikáltabb jellemzereket alakítására. Tíz évig játszott Bécsben sikert sikerre halmozva. Őt is elérte az amerikai „álmóvros” láza: Hollywoodba ment, ahol nagy filmgyáraknál jelentős szerepeket kapott. En különösen a Kaméliás hölgy-beli szerepére említszem, amelyben Armand apját alakította elegánsan.

Budapestnek azonban hiányzott Beregi Oszkár. Akció indult meg, hogy visszajöjjön és visszahozza meggazdagodott tudását annak a városnak, ahol született és ahol nagy lett. Egy megváltozott, megnesmedett nagy jellemzínészt nyertek a pesti színpadok. Az összes színházak versengtek érte, csak a Nemzeti kapui maradtak zárva a zsidó Beregi előtt. Bárdos Arthur kötötte le a Belvárosi Színházhoz, amelynek később társtulajdonosa is lett. Aki látta, sohase fogja elfelejteni Zilahy Lajos „Tűzmadár” című drámájában Beregi alakítását, „Lovasdy kegyelmes úr” szerepében.

Ujból Berlin jelentkezett nála. Fritz Lang, a világhírű filmrendező címszerelőt keresett Dr. Mabus végrendelete c. filmjéhez. És voltam olyan szerencsés, hogy Oszkárunkat sürgönyileg szerződtethettem a nagy feladathoz, amellyel világsikert aratott. 1932-ben volt ez. A hitlerizmus küszöbén. Beregi remekül érezte magát Berlinben. Ujra együtt lehetett leányával: Leával és vejevel, az ünnepeit tenoristával, Pataki Kálmán kamaranékesssel, aki akkor a Städtische Oper vendége volt. A náciizmus mindhármukat elűzte Berlinből. Beregi visszatért Pestre, folytatta sikeresorozatát.

Nemcsak színpadon, hanem pódiumokon is megszólaltatta gazdag orgonájának vox humanáját. Szavalestjei tömegeket vonzottak. Versmondása tüneményes. Ő kezdeményezte magyarul a biblia recitálását. Művészi élményé tette a biblia egyes részeinek elszavalását.

A náci és nyilas idők leparancsolták őt is a színpadról. Még szerencse, hogy életét megmentette. Ezt is színészi alakítással: magyarrangú SS tisztnek maszkírozta magát, így menekült meg.

A második világháború után a Nemzeti Színház jelképesen jóvá akarta tenni a múlt bűneit és „örökös taggá” nevezte ki Bernard Shaw: Johannájában fel is lépett régi dicsőségének déliabós színpadán de nem kapott egyéniségéhez méltó feladatot. Amerikába ment. Törtetlen erőben és aggyastáni szépségének megfelelően most is sikereket arat.

Másfél évvel ezelőtt a technika áldásos jóvoltából elküldött Izraelben élő rokonainak egy több, mint egyórás tartamu magnetofon hangszalagot. Imádozt bátyja, a magyarországi cionizmus vezére, Beregi Ármín már nem hallhatta a hangszalagot. A 78 éves Beregi Oszkár megbabonázta hallgatóságát a gépen keresztül is. Petőfit, Adyt, Shakespeare, Goethe, hallgattunk tőle magyarul, angolul és németül. És Bibliát. Büszkén és örömmel hallgattuk.

És sajnálattal. Hogy nincs itt, közöttünk, hogy nem láthatjuk és hallhatjuk őt itt, személyesen. Sokszor hívtuk, emelkedett korára való tekintettel háritotta el a meghívást. Most megismételjük a hívást: Gyere, Beregi Oszkár, legalább rövid kis időre, mesélj nekünk, szavalj nekünk, hisz a mienk vagy. A mienk vagy ott is és az ottaniakkal együtt ünnepljük 80-ik születésnapodat.

Dr. KOVÁCS ELEMÉRNE
 ÖRÖMMEL ÉRTESÍTI T. PACIENSEIT, HOGY
kozmetikai intézetét
 MEGNAGYOBBITVA ÉS A LEGMODERNEBBŰL,
 BERENDEZVE, FEBRUÁR 1-TŐL
Tel-Aviv, Kikár Masaryk 17.
 SZ. ALÁ HELYEZTE AT. • TELEFON 22930.
 A legújabb amerikai és francia kezelési módszerek Placenta-, vér-, embriósérum-kúrák.

JIDDIS KOMÉDIA SZÍNHÁZ
 PREMIER
MENACHEM RUBIN
 a híres színész (USA) felléptével
„mán, mence, foter”
 Tragikomédia 3 felvonásban. Irta: Sz. Wolf. Zene: S. Secunda.
 Vasárnap febr. 5., GIVATAJIM, „Noga”
 Hétfő febr. 6., GEDERA
 Kedd, febr. 7., NATANJA, „Sharon”
 Szerda, febr. 8., HAIFA, „May”
 Jégycs: Bét Makkabi
 Péntek, febr. 10., KIRJAT MOTZRIN, „Orat”

Irodalom · Művészet

„Cora” iparművészeti vállalat

Utóbbi időben gyakran látni kirakatokban újfajta, szabálytalan alakú, falraakaszható táblákat s apróbb dísztárgyakat, sárgarézből nevezni homokkal kifestve. Csak most tudtuk meg, a sajtóbemutató alkalmából, hogy ezek a tárgyak a Cora-vállalat produktumai s hogy a vállalat Venyige Irén, budapesti iparművész-nő tulajdonát képezi.

A bátor kiállású fiatal főnöknő, amint a Brook utca 5 szám alatti műteremben vállalatáról beszél, azt a benyomást kelti, hogy nemcsak jó ízléssel rendelkező iparművész, de ugyanolyan leleményes üzletasszony is. 1949-ben alijjázott s azóta — hosszabb külföldi tanulmányút után — kiépítette magának az iparművészetnek ezt az ágát.

Főleg exportra dolgozik, a külföldet akarja ellátni izraeli motivumú ajándéktárgyakkal. Még csak egy éve működik a vállalat és máris számos külföldi megrendelést kapott. Az El-Al a Cora cégnél rendelte rosból, hogy ezek a tárgyak a Cora-vállalat produktumai s hogy a vállalat Venyige Irén, budapesti iparművész-nő tulajdonát képezi.

A Cora cég jelenleg réz- és kerámia táblákat, vázákat, falemezre festett képeket, hamutálcákat és egyéb dísztárgyakat készít. Venyige Irén munkatársa Chanan Fischer festő, akinek nagy része van az izlées tárgyak előállításában.

A Cora cég részvevője a Johannesburgban márciusban megnyitandó világkiállításán.

Mália — művészeti szalon

A „szalon” szó talán nem fedi teljesen a fogalmat, de nincs jobb kifejezés, ami azt jelezze, hogy se nem üzlet, se nem galéria és lakásfejlesztés tudományára tanítja meg a látogatót. Egészen bizonyos, hogy mindenki tanul valamit a Mália-szalomban, élményszámba megy annak meglátogatása, ha valaki csak egy kicsit is érdeklődik a szép iránt.

Neves izraeli művészek egy-két képe (Mokády, Guttman, Koszonoghi, Holzman, Castel, Jochanan Simon, Paldi, Cvi Gali, stb.), N. Hendrik mozaikjai, Cvi Gali kerámiai, arab és más keleti korszok, vázák, terítők és ötletesen elhelyezett apró csecsebecskék láthatók a szalomban. A vásárlóközönségnek ötletet ad, s a turistának megkönnyíti a választást, ha az ennyiféle izraeli művészi tárgyat lát együtt. Minden megvásárolható, vagy megrendelhető a Mália-szalomban.

A nem mindennapos léssel és tapasztalattal rendelkező Mália Moéd-Kahane orosz-zsidó származású, aki a keleti és nyugati világot beutazta, mielőtt — több, mint egy évtizede — alijjázott Belgiumból. Nem csoda tehát, ha a vele való társalgás csaknem olyan nagy élmény, mint szalonzában körültekinteni. Szalonját egyébként növevével együtt vezeti, aki viszont Kinából alijjázott és keleti művészeti tapasztalatait állítja a „Mália szalon” rendelkezésére.

FALRÉSZLET A MÁLIA-SZALONBAN

Képek, vázák, tányérok, lámpák, mozaikok, apró buvitatok: szekrénykék, székek, asztalok, — modernnek és antiknak — egy kifinomodott és csillogóan izlées sugallatára összeállítva, egymáshoz passzítva a lakáskultúra

FEBRUÁR
20
JANIKA · Bársony Rózsai
 A PÁSZTOR-TÁRSULAT és GÁTI DEZSŐ rendezésében
 kettős szerepe

Uitz
 A „fel”
 Azt a féleletet, amit a...
 éreznek a me...
 regekkel a m...
 gátnémetsz...
 cia első ha...
 viselkedése...
 tővé. A Fek...
 kis városiba...
 vidám fran...
 részt vettek...
 pályéken, ha...
 tek a bálók...
 helyőrségi P...
 város népe...
 színteleiben...
 „Szimpatikus...
 német kator...
 meg egyizben...
 De az ész...
 következés...
 kénytelen vo...
 telékébe tar...
 teit kivonni...
 ból; az elmul...
 ták ki az...
 sok akciót l...
 zerekeit, mel...
 rokkói kator...
 tak fel.
 A sötéte...
 katonák élé...
 tették a né...
 a marokkói...
 vettek a Ra...
 30-as megs...
 Hitler a né...
 ga elleni m...
 vezett) és...
 másodikk...
 végigfábol...
 és erőszak...
 Erdő körny...
 nők körébe...
 sélik, bár n...
 megtörtént...
 a napokban...
 katona erő...
 el egy Frä...
 ugy gyilkol...
 átharapta a...
A I
 A kopenh...
 rosháza leg...
 sége a vilá...
 tabb asztr...
 melyek sze...
 csonykor IX...
 király indító...
 tások szerin...
 mint ezer é...
 tosan műkö...
 se minden 3...
 össze kéth...
 percel fog...
 gászati időt...
 bantartás e...
 vetkezé 25.7...
 gondosan ka...
 egyetem csil...
 ójat.
 A kopenh...
 kori lakatos...
 vére tervez...
 nye, aki 194...
 Autódiadakt...
 lus és mérr...
 res strassbo...
 óra láttára...
 jának meg...
 kezdve min...
 nak tervezé...
 kált matem...
 kiszámítás...
 Az órágyár...
 által létesít...
 gével, terve...
 zte be...
 hogy ellenő...
 külfönte al...
 sának első...
 óta az óra...
 mint egy...
 emésztett...
 óriási tvegs...
 ják, melyne...
 és hőmérsék...
 ellenőrzik.
 Az órának...
 zenegy, suly...
 ordinátt szer...
 fogaskerekér...
 nete igen...
 olyan, amely...
 centként, de...
 amely 25.000...
 egyszer ford...
 egyizben me...
 kinek egy...
 zal a meg...
 ezt a kerek...
 fogják elősz...
 Az óra több

Világsajtó?

A „feketé” Németországban

Azt a félelmet és gyűlöletet, amit a legyőzött népek éreznek a megszálló hadseregekkel szemben, Délnyugatnémetországban a frangnátomszágban a francia első hadsereg példája első hadsereg példája első hadsereg példája... (repeated text)

De az északafrikai krízis következtében Franciaország kénytelen volt a NATO kötelékébe tartozó csapatokat kivonni Németországból; az elmúlt hetekben vonták ki az első hadsereg sok akcióit látott, viharvert ezredeit, melyeket 2000 marokkói katonával váltottak fel.

A sötétbőrű muzulmán katonák élénken emlékeztek a németeket azokra a marokkóiakra, akik részt vettek a Rajna vidék 1919-30-as megszállásában (amit Hitler a német faj tisztasága elleni merényletnek nevezett) és azokra, akik a második világháború során végigrabolták, pusztították és erőszakolták a Fekete Erdő környékét. A német nők körében gyakran mesélik, bár nem biztos, hogy megtörtént, hogy ezekben a napokban egy marokkói katonára erőszakot követett el egy Fräuleinon, aztán úgy gyilkolta meg, hogy átharapta a torkát. A fran-

A kopenhágai mesteróra

A kopenhágai díszes városháza legújabb nevezetese a világ legkomprikáltabb asztronómiai órája, melyek szerkesztett karácsonykor IX. Frederik dán király indította meg. Számítások szerint az óra több, mint ezer éven át fog pontosan működni és időmérése minden 300 évben mindössze kétharmad másodperccel fog eltérni a csillagászati időtől. Gondos karbantartás esetén, az elkövetkező 25.700 éven át fogja gondosan kalkulálni a világegyetem csillagainak pozícióját.

A kopenhágai óra egy egykori lakatos, Jens Olsen 40 éves tervezésének eredménye, aki 1945-ben halt meg. Autóidáta csillagász, fizikus és mérnök, Olsen a híres strassbourgi csillagászóra látásra határozta el órájának megépítését. Ettől kezdve minden idejét annak tervezésére és komplikált matematikai funkciói kiszámításának szentelte. Az órágyárosok szövetsége által létesített alap segítségével, terveit 1944-ben fejezte be és megépíthette, hogy ellenőrizze a 15 ezer különféle alkatrész gyártásának első öt hónapját. Azóta az óra építése több, mint egy millió dollárt emésztett fel. Légmentes, óriási üvegszekrényben tartják, melynek nedvességét és hőmérsékletét állandóan ellenőrzik.

Az órák tiz lapja és tizenegy, sulyra müködő, koordinált szerkezete van. 445 fogaskerekek fordulatmenete igen különböző, van olyan, amely tíz másodpercenként, de van olyan is, amely 25.000 évenként csak egyszer fordul meg. (Olsen egyben megmutatott valakinek egy kis kerék azaz a meggyőzésel, hogy ezt a kerék 100 év múlva fogják először használni.) Az óra többek között mu-

ciák tagadják, hogy a marokkóiak több erőszakot követtek volna el, mint minden más megszálló hadsereg, de az erre vonatkozó pontos adatokat nem hozták nyilvánosságra. A köztisztelőben álló Pierre Charton, francia ezredes tiltakozott a vadak ellen: „A marokkói kitűnően fegyverzett katona... De mindenestre ajánlatos három lépésnyi távolságra lenni tőle.” Az előzőkeny parancsnok felajánlotta az u. n. „táborokisérő hölgyek” behozatalát a marokkói katonák idegeinek lecsillapítá-

Poujade programja

Az adó-renegát P. Poujade, a neo-fasiszta demagóg, aki a francia nemzeti választásokból, mint a legnagyobb új politikai párt vezetője emelkedett ki, nem szeret semmit a véletlenre bízni. 52 képviselője közül (kisvárosi pékek, mészárosok, fűszeresek, egy volt rendőrtiszt és egy gyógyszerész) legtöbbször amerikai Párizst. Hogy megövjá őket a nagyváros csábitásaitól, az új honatyákat Poujade testületileg egy külvárosi vöröstéglás házban szállásolta el, mely egyúttal a párt főhadiszállásául szolgál. Ilyenformán a vezér nemcsak szem előtt tarthatja őket, de 5100 dolláros évi fizetésük nagyrészt is visszatarthatja a millió dolláros pártkassza javára.

Mikor, e hét folyamán, a nemzetgyűlés összeül, a poujadista képviselőket a ve-

sára, de ez a tipikusan gall megoldás nem elégitette ki a németeket. „Miféle szuverénitás az, ha semmi beleszólásunk nincs és mégcsak ki sem kéri a véleményünket afelől, hogy mi-csooda idegen csapatok állomásoznak a környékünkön?” panaszkodott egy megyei főtisztviselő. A nyugatnémet lapok vastagbetűs fejcímekben hozták le a storyt, követelték a „feketé” visszahívását. A német külügyminisztérium protestált a francia kormánytól, amely a vállalt vonja: egyszerűen nincsenek más rendelkezésre álló csapatai.

(Time)

zér magánautóbuszán gardirozni fogják a Palais Bourbon-tól (nemzetgyűlési palota — a szerk.) és vissza. Hosszas spekulálás után Poujade egyébként kijött a párt parlamenti programjával: 1. Az összes képviselő fizetésének leszállítása; 2. az összes képviselők mentelmi jogának eltörlése; 3. az összes háború utáni kormányok törvényeszké elé való állítása — hazaárulás vétségéért.

A nemzetgyűlés ünnepélyes megnyitására Poujade elkésett és a karzaton már nem kapott helyet. Merészen benyitott a képviselők bájába és egy pohár bort rendelt. A bár másik végén a szocialisták vasvilla szemeiket meresztették rá. Egyikük letette poharát és fenyegetően közelédt a hivatalos vendég felé: Alors, Monsieur Poujade, most merészele kijelenteni, hogy rohad, árulók vagyunk.

„Mais non”, mondta Pierre Poujade, „ugyan kérem, ilyesmit mi nem mondtunk soha.”

„Ez itt nem cirksusz”, kiáltott rá a szocialista és utat tört Poujade felé. „Hogy merészelte egyáltalán idejönni?”

Pierre Poujade felhajotta poharát és gyorsan távozott.

(Newsweek és Time)

NAGY EMBEREK MOSOLYA

Schopenhauer, a nagy német pesszímista-atéista filozófus halálos ágyán így sóhajtott fel: — Isten, ha vagy, mentsd meg a veszendő lelkemet, ha van!...

II. Frigyes szorgalmasan tanult fuvolnázni. Egyszer meghallgatta zenetanárának egyik tanítványát, aki sokkal jobban játszott, mint ő.

— Miért nem tanított meg engem is ezekre a fogásokra? — tett a király szemrehányást tanítójának.

— Hja, felséges uram, ennek az ifjúnak két tanítója is volt.

— Hogy-hogy? — Hát én, meg a nádpálca és az utóbbit mégse lehetett felségednél alkalmazni.

A legendáshírű Damjanich tábornok egyszer egy alföldi vendégfogadóban szállt meg, de nyugalomról szó se lehetett, mert a csapásokban nagyban folyt a mulatozás. A tábornok lement a csapszékbe és ezt mondta:

— Kocsmásos, holnap korán kell felkelnem, mert a tisztaháti cserjében elveszett az aranyóráim. Holnap korán keltsen fel és segítsen majd nekem megkeresni az értékes órát.

A mulatózók összesugtak, majd pedig elmentek — megkeresni az aranyórát...

Dr. Wollermann orvosprofesszort egy hölgy azzal kizozta egy társaságban hogy különféle orvosi kérdéseket tett fel neki. A hölgy több kérdés után azt akarta megtudni, hogy mivel kezdődik a tifusz.

— T-vel — válaszolta a professzor — és több kérdést nem is tett fel neki a hölgy.

IV. Henrik kleptomániás, vagy, hogy finomabban fejezzük ki magunkat ügyes amatőr tolvaj volt, ugyanígy hajlamát tréfának fogták fel és persze az elulajdonított dolgokat mindenkor visszaszolgáltatta. Viszont IV. Henriknek különönkritikája is volt és az egyik kleptomániás szeánsza után ezt mondta:

— Ha nem lennék király, már régen felakasztottak volna.

Pauly Erzsi, a Nemzeti Színház művésznője arról volt híres, hogy okkal-móddal tud tiktot tartani. Rendszerint neki mondták el színészollgái bizalmas dolgaikat.

— Igazán borzasztó — fakkadt ki egyszer Pauly Erzsi barátja előtt, — a színpadra kötötték, hogy senkinek el ne mondjam ezt a történetet és akinek csak

Kína: Nemi élet és a pártvonal

Kína hosszú történelmében az irodalom gyakran volt tűz alatt — néha a szó legszorosabb értelmében. Sih-Huang Ti, aki önmagát kiáltotta ki „Első Császár”-nak (246 K. e.) megparancsolta a kora előtti összes könyvek, beleértve Konfucius műveinek elégetését és szerzőik közül számosat halálra kizoztatott.

De Sih-Huang Ti és a gondolatkorlátozás más korai előharcosai az irodalom egy speciális műfaját, a falmetszetekkel illusztrált u. n. „menyasszonyok könyvét”, melyet a nyugatiak szeméremértékek találának, mindig megkíméltek. Ezeket a könyveket a kínai családok generációról generációra adták át és a nemi élet terén fontos nevelőszközöknek tekintették.

Az elmúlt héten a kínai kommunisták, akik a gondolatkorlátozást az ókorban el sem képzelhető művészi tökélyre fejlesztették, nemzeti kampányt indítottak a pornográfikus maradványok ellen. Az ötvenes terv sikerre forog kockán, adta ki a figyelmeztetést a „Pekingi

Munkás” c. napilap. „Ezek a könyvek és képek”, írja a lap, „komolyan ártanak a munkásoknak, akiknek gondolatait eltérlik a munkáról...” De a kommunistákat voltaképpen nem a pornográfikus képek nyugtalanítják, hanem általában minden könyv és kép, amely nem követi kifejezetten a pártvonalat. Mint Nyugaton, a néhány centért kapható detektív és rémregények Kínában is igen nagy népszerűségnek örvendtek. Most ezeknek is menniük kell. Az „Uj Hunan Ujság” a hosszú szovjet kampányra emlékeztető szöveggel mennydörög az irodalmi ábrándokba való menekülés ellen: „Reakciós, obszcén és romantikus könyvek és folyóiratok... megmérgezik a szellemet és megbénítják (a nép) harci kedvét.”

Az elkobzott irodalom helyett a „Pekingi Munkás” a „vonalhű” könyvek katalógusát reklámozza. Címek: „Vonatós gerilla osztagok”, „Yenan hősiesség védelme” és „Bátorság”. (Newsweek)

Moszkva egyetlen éjjeli lokálja

A csinos énekesnő mélyen dekoltált fehér estélyi ruhában önfelédten búgta: „Begin the Beguine”. Huszonhat fekete-szomkingos zenész, mint egy ember szökcent fel, miközben a cintányér és a csillogó hagszerek kiverték a taktust: „Csatta-humpa-csu-csu”. Nem a newyorki „21-es bárban” vagy a dekadens kapitalista világ más éjjeli lokáljában, hanem — éjszakaról éjszakára — Moszkvában.

A „Novij Jár” — az első éjjeli klub a második világháború óta, — a Szovjetszka-já Hoteltel szomszédos márványhallban mult év októberében nyílt meg. Elmondható, hogy a lokál a genfi szellem egyik legmeglepőbb mellékhatása volt. Minimális 15 dollár konzumációért

a proletár elit és a külföldi látogatók megvacsorázhatta (kaviár, csirke és fagylalt), végig nézhette a műsört (egy énekesnő, egy büvész és két női akrobata) és élvezhették a valamikor tilos djuss-t (jazz-zenét). A vodka pohárkáját asztalnál, avagy Moszkva egyetlen bárskékekkel ellátott bártulaja mellett, 2 dollárért mérték.

Eleinte a „Novij Jár”, melyet egy híres cárkorszak beli vendégútán neveztek el, zsufolásig tömve volt. (A helyiségben 300 vendég fért el). Aztán ahogy a genfi szellem lassan elpárolgott, elmaradozott a közönség is. Az elmúlt héten Moszkva bejelentette, hogy a „Novij Jár” bezár.

(Newsweek)

Keletberlini diadal

Az angol jeep igazán kellemetlen helyzetbe került. Orjátoran a berlini Spandau erdőben, felarolt az uttestről, nekiment egy fának és úgy állt meg, hogy első kerekéi az angol szektorban maradtak, de a két

hátsókerék átkelt a határon és az orosz szektorban kötött ki. Mire az angol garázs-személyzet egy alezredes vezetése alatt a helyszínre ért, már kinn volt 25 keletnémet Vopos is (Volkspolizei), akik megtiltották, hogy hozzányuljanak az autóhoz. Az angol ezredes nem sokat teketóriázott és kiadta a parancsot, hogy a jeepet kötéllal vontassák át. „Nein. Es ist polizeilich verboten”, kiáltott a Vopo parancsnok és, hogy a parancsnak nagyobb súlyt adjon, tüzet vezényelt és az angolok feje fölé lövett.

Az ezredes követelte, hogy a németek hívjanak egy orosz tisztet, aki három óra múlva meg is érkezett, de kijelentette, hogy semmit sem tehet, miután Keletnémetország most szuverén állam. Az ezredes erre erőstítést kért, aztán angol hidegvérrel leült a jeep mellé: ki győzi tovább türelemmel? Egy órára rá egy szovjet kapitány érkezett a helyszínre, aki meghallgatta az ezredes és igazat adott neki. A németek elfelejtették szuverénitásukat és engedelmességek mestereik szavának. „O.K. boys”, mondta az ezredes, mire a tommok flegmatikusan átvontatták a jeepet a brit szektorba és barátságos in-tegetések közepette elhajtottak.

(Newsweek)

HIRDETÉSEKET
az UJ KELET és az összes izraeli lapok részére, eredeti áron felvez:
GERSHON BEN
hirdetőiroda,
TEL AVIV, ALLENY 61.
TELEFON: 6 2 8 1 0.

FERFI- ÉS GYERMEK KALAPOK
csak
„BALSAM” Tel-Aviv, Dizengoff 145.
„MABUA”
VILLANYBOYLEREKET
5 éves garanciával szerel
GYENES
T. A., Sheinkin 61. Tel. 67080.
Ugyanott ajánldék- és háztartási cikkek orrási választékban

Krakauer Leopold

Egy évvel ezelőtt hagyott el bennünket Krakauer Leopold, az építész és a művész. Emlékére a jeruzsálemi Becélé-múzeum ázkarát tartott, amelyen a múzeum igazgatója, Mordecháj Narkiss és Grau mérnök, a jeruzsálemi építésket egy-ületének elnöke tartottak beszédet. Mordecháj Narkiss felidézte első találkozásait a művésszel a harminc év előtti Jeruzsálemben. Krakauer, mint építész ismer-te meg, aki feleségével, Grete Wolf-Krakauerrel, a festőnővel, akkoriban érkezett Bécsből. Nemsokára azonban váratlanul kitűdött a közélet „Elka” második nagy tehetsége is: a rajz.

Szenrajzaiban a judeai táj misztikus hangulata ihlette meg. Az évszázados olajfák szinte meggyökeresedett prófétákként lépnek elénk műveiben. A jeruzsálemi táj legjellegzetesebb növényei, a soha el nem hervadó tuskék, kedvelt modelljei voltak, amelyek igénytelenségükkel és hősiességükkel szinte a zsidóság jelképpei nála. Férfifejeket ábrázoló rajjai időtlen ősi szenvedést fejeznek ki. Ezekkel látszólag ellentétesek humoros rajzszerűi, amelyekből különös növényemberek és növényangyalok sziporkázó szellemességgel vagy mély filozófiával elbeszélte történeteit ismerjük meg.

Rajzait számos kül-és belföldi múzeumban őrzik, és nagy külföldi sikerei között könyvelhető el a tavalyi velencei Biennale és a római kiállítás, amelyek után az olasz kritika lelkesedő elismerésében részesült.

Elka az ország legeredetibb építészei közé tartozott. Épületeinek tervezésében arra törekedett, hogy azok a tájjal esztétikai egészét alkossanak, lakóikat pedig a nyár forrósága elől megvédjék. Stílusában a mediterrán építészeti hagyományai: az egyensúly, a vízszintes vonalak és a festői összenyomás uralkodnak. Minden feladatot lelkesedéssel vállalt, mégis „par excellence” a kibucok építőjének nevezhetjük. Ehbédőit, kultúr- és gyermekházait tágas, levegős és napszerkező épületek ismerhetjük fel. Tel-Joszéfen, Bét Alfában, Degánján, Kirjät Anáviban állanak épületei. Utolsó nagy munkáját, a gyönyörű Dan-i kultúrközpontot már csak halála után nyitották meg. Legszébb és legmerészebb terveit, mint pl. Herzl síremlékének tervezését, amely sok szakértő szerint eredetiségében és zsidó hagyományhűségében minden más tervet felülmúlt, a zsüri nem fogadta el, másokat pedig pénzhány miatt nem valósíthatott meg.

Egészen különálló működési területe volt települések tervezése — nem egy izraeli település, mint pl. Givat Chajim, Jeszodot, Bét Jichák, Sárseret, épült az ő elképzelései szerint. Krakauer Leopold nagy művész és rendkívül egyéniség volt, aki mély lelki kapcsolatban állt az izraeli tájjal, és egyike volt a keveseknek, akik ezt a különleges, sok elemből összetett atmoszférát műveikben vissza tudták adni.

Dr. Varga Edit

MONIQUE, a helyes leány

Irtá:
Serge Groussard

(3)

Ez az ellenséges hangulat érthetetlen volt előttem. Monique azonban éneklő hangján, szelíden folytatta: Azt hittem, hogy te is tudsz már róla. Ezek az emberek meg vannak győződve, hogy Guy miattam lett öngyilkos.

Zavaromban visszahúztam magam elé a tányért. Éreztem, hogy Monique figyel engem. Arra gondoltam, hogy egy napon végeznünk kell már ezzel a problémával és minél előbb.

— És teljesen igazuk van — folytatta Monique.

Felemeltem a fejem és az arcom bizonyára nagy ellen-szenvet sugárzott. Aztán arra gondoltam, hogy Monique vallomása önmagában mit sem jelent. Monique két karjával rákönykölt az asztalra és fáradt arcát kezei közé fogta.

— Hálás volnék neked, ha megmagyaráznád, amit mondasz.

— Egy hónap óta tartott ez már így. Nem merem neked szólni. Guy gyakran mulasztott az iskolából. Elment kora reggel, de ahogy eltávoztál hazulról, egy órán belül visszajött. Mindig azt mondta, hogy nincs tanítás és aztán itt ülök közepben egész napon át.

Azt mondta Monique, hogy egy hónap óta tartott ez már így. Guy pedig összesen két hónapig élt velünk.

— Monique, ne beszéljünk soha többé erről — mondtam.

En voltam a bűnös. Tíz éven keresztül Guy internátusokban élt, megfosztva mindentől, ami a normális életre előkészíthette volna és én hirtelen magamhoz vettem házuk kényelmes, langymeleg hangulatába.

— Majd ellátom a baját azoknak, akik téged zaklatnak, — szoltam —, de nem szeretném elhagyni Bellevuet.

Monique beleegyezőleg intett, aztán kisvártatva hozzátette:

— Teherben vagyok.

Hirtelen felugrottam az asztal mellől. Feléje mentem. Cs mosolygott.

A következő napokban a közeli villákban felkerestem néhány szomszédunkat és attól kezdve békében hagyták feleségemet. De Guy emléke soha nem engedett el, csak akkor, amikor Monique-kal voltam együtt. Az ő megnyugtató lénye, mozdulatai, például az, ahogy a lábaimhoz ült és állát rányomta sebesült térdemre, elhessegették Guy lidércét. Mondtam neki, hogy olyan illata van, mint egy fiatal fának és ez igaz volt. Mondtam neki, hogy lénye mindent simává tesz, lepoliroz és ez igaz volt. Mondtam neki, hogy soha nem álmodtam ilyen harmóniáról és békéről, amely eltölt, ha vele vagyok és ez igaz volt. Tökéletesen boldog voltam Monique-kal. És ha most valaki megkérdezné, mit sajnállok leginkább a világban, ami elveszett számomra, úgy ez nem szüleim és nem Guy öcsém voltának, hanem, bevallom, Monique-kal való boldogságom.

Monique talán már szívesen fogadott volna vendégeket, de én még nem akartam megszakítani rejtett életünk harmonikus csendjét.

— Félek, hogy unatkozol, Monique — mondtam néha. Monique elhúzta húsos ajkait és nem-mel felelt.

Mondjam-e még el, hogy ezidőben elhalmoztam ajándékokkal? Minden átmenet nélkül tékozló lettem és ez feleségemnél előbb csendes meglepetést, majd rosszalást váltott ki.

— Mennyire megváltoztál! — kiáltotta egy este, amikor átnyújtottam neki újabb ajándékomat, egész csomó világot fehérenmú, amire néhány hónappal ezelőtt csak diszkrét célzást tett.

De Monique tévedett. Ami engem illetett, egyáltalán nem változott meg. Csak neki vettem ajándékokat, nagy ruhaszalonnákba küldtem, végül egy autóval is megleptem, mert elfoglaltságom megkívánta, hogy a magamé, amelyet vettem, állandóan én használjam.

Amikor tőzseideigynökömnek telefonálgattam, hogy egy részvényt pakett adjon el, vagy másokat vásároljon, Monique nyugtalan és aggódó tekintetét éreztem magamon. De soha nem szólt bele üzleteimbe. Sokszor fordult elő, hogy egy tőzseidei manőverben az egész hagyatékot kockára tettem, ami Monique-ot láthatóan izgatta. Az igazat mondva, amíg Guy-ért is felelősség terhelt, soha nem hazárdoztam, de Guy halála után már nem éreztem semmiféle gátlást és a játszmát mindig szerettem. Amikor észrevettem, hogy üzleteim Monique-ot idegesítik, elhatároztam, hogy ezután nem avatom be semmibe. De Monique diszkrét-ciója és hallgatnivalósága különösen érintett.

Monique már a hatodik hónapban volt, amikor Guy egyik diaktársától levelet kaptam. A nyár már végéhez közeledett, szabadságomat későn, csak októberben akartam kivenni. Monique-nak többször ajánlottam, hogy a hőség elől menjen valahova pihenni. De Monique visszatartott.

A diák levele irodámba érkezett. Az volt benne, hogy öcsém a halála előtti héten neki bizonyos közléseket tett, feleségemről van szó, bizonyítékok vannak a kezében, amelyekkel személyes megbeszélés során mutatna be. A fiú diszkrét-ciót és találkozókat kért.

Az első reflexben szét akartam tépni a levelet, mert zsarolásra gondoltam. De aztán mégis úgy döntöttem, hogy találkozni fogok a fiúval, csak azért, hogy megleccskézzem. Monique-nak persze nem akartam szólni a dolgról, nem mintha a legkisebb gyanu élt volna is bennem, de terhes állapotában nem akartam izgálni.

Azon az estén megint harmónikus voltunk együtt és sokat neveltünk egy televíziós filmburleszken.

Arról volt szó köztünk, hogy Manique a háztartási munkákkal agyondolgozza magát. Többször ajánlottam, vegyen fel cselédet, aki segítsen neki, mert bár szerény háztartást vezettünk, a bevásárlások és a lakás rendben-tartása teljesen kimerítették. De ajánlatomnak Monique határozottan ellene szegült.

— Meg vannak az én kis mániáim, csak akkor érzem jól magam, ha ketten vagyunk a házban, — mondotta.

Aktatáskámat, mint mindig, egy kis asztalkán hagytam a szalonban, amelyet kettős ajtó választ el az ebédlőtől. Ezuttal kivételesen az első emeleten lévő dolgozószobámba vittem a táskát.

— Oh, elfelejtettem megírni egy levelet, amelyet holnap postára kell adnom, — mondtam vetkőzés közben.

Felálltam és hálókabátomat kerestem. Hátram mögött Monique meggyőző és muzikális hangján így szólt:

Majd felkelsz reggel korábban. Szeretném, ha már lepihennék, fáradt vagyok.

— Csak öt percről van szó, amíg elkészülsz, már vissza is vagyok.

—Hát, ha azt hiszed.

Ilyen hízogó sugalmazásokkal általában mindig leszerelt. Akkor este, sajnos, végezni akartam már az ügyvel, válaszlóni akartam Guy barátjának, mert már terhemre volt a titkolózás Monique előtt. Megcsókoltam a homlokát és újból megnyugtattam, hogy azonnal visszajövök. Aztán kimentem.

A levél eltűnt az aktatáskából. Megtömtem a pipámat és visszaidéztem magamban az egész délutánt. Még voltam győződve, hogy a levél csak itthon, Bellevueben vesztett el. Tehát Monique vette el. Könnyedén kopogtak az ajtón.

— Szabad — mondtam.

Monique bejött a szobába, hálójában volt, amely már erősen láttatta terhességét. Leült a fotelemben.

— Sejttem, hogy Guy barátjának akarsz válaszolni. Ezért visszahoztam a levelet. Bocsáss meg, amiért egy percet elvittem.

Sétálni kezdtem a szoba recsegő padlóján. Furcsa, de ebben a drámai percben, arra gondoltam, hogy plüss-szönyeget kellene vennem a padlóra.

Monique álmodozó és karikás szemekkel várakozott.

— Szabad tudnom, hogy mikor vetted magadhoz a levelet?

— Azt hittem, hogy hallottad. Jól tudod, hogy a film vetítése közben kimentem vizet inni.

— Monique, nem szeretem ezt.

Közeledtem hozzá és az íróasztal szélére ültem. Állam surlóta rézszínű haját. Monique felnézett rám.

— Bevallom neked, hogy ezt már többször megtettem. Csak olyan vagyok, mint a többi asszonyok. Szeretek né-

ha-néha az irataidban turkálni. Nem mintha kémkedni akarnék utánad. Egyáltalán nem. Nőnek nem lehet nagyobb bizalma férjében, mint nekem tebenned. De éppen, hogy még jobban kapcsolódjам hozzád, érdekel a munkád és ezért nézegettem irataidat.

Hosszúkat eregettem a pipából, de aztán eszembe jutott, hogy Monique nehezen viseli el fekete, durva dohányom füstjét. Kezdem a pipát kioltani. Ő kezével ásitást nyomott el és folytatta:

— Igazad van. Nem szabad ilyesmiket csinálni. De olyan jól esett, annyira szórakoztatott. Bocsáss meg nekem. Soha nem beszélünk még ilyen rideg hangon. Valóságos védőbeszédet tartok. Nem fogok többé ilyet tenni. Itt a leveled. Nagyon megzavart engem és holnap akartam veled róla beszélni. Ezért nem tettem vissza azonnal az aktatáskádba.

Várta a válaszomat, de én hallgattam. Ugy vettem észre, hogy lassanként megint a hallgatásba burkolódom, mint régen, pedig már azt hittem, hogy leszokhatom róla.

— Tehát? — kérdezte.

Szempilláival hosszan verdesett, mint, aki már ki-merült a virrasztástól. Az egyik orrcimpájára lassan súlyos könnycsepp gurult. Amint ezt észrevettem, a harag és a félelem elpárolgott belőlem. A könnycsepp elseperte őket. Kezdem magamat gyűlölni, amiért oly bizalmatlan voltam Monique-kal szemben, akinek bűne csak az volt, hogy érdeklődött életem után és megborzadt egy zsarolási kísérlettől, amit egy halott nevében akartam elkérni. Monique elvesztette a harcot és bocsánatot kért, én pedig, ime, bután csak hallgatom. Átöleltem és bocsánatot kértem. Monique felhúzta a vállait és sírt. Ez volt az egyetlen alkalom, amikor sírni láttam.

Később hosszú órákon keresztül csak erre a könnycsepre gondoltam, arra, hogy Monique akkor először meny-nyire elhagyta magát. Meg voltam teljesen győződve az őszinteségéről.

Monique felállt, azt mondta, visszatér szobájába aludni és hogy annak az úrnak nyugodt hangon válaszoljak, ne törődjek az ügyvel. Erre a levelet és borítékot darabokra téptem.

— Látod — mondtam — most már ha akarnék, sem válaszolhatnék, mert nem ismerem a fiú nevét.

Monique felém nyult, megsimogatta homlokomat és pedig újra kimondhatatlan békét éreztem.

(Befejezés kedden.)

Nóti Károly:

A GOMBA

Finoman berendezett ebédlő egy párizsi családnál. Szépen megterített asztal. Az asztalnál hárman ülnek: M. Gordonne, Mme Gordonne és a vendége, M. Bertrand, egy csinos fiatalember.

Gordonne: Hát hallgassatok ide: Két zsidó találkozik a vonaton...

Mme Gordonne: Már elmondtad ezt a viccet.

Gordonne: Dehogyan mondtam.

Mme: Azt a viccet, hogy két zsidó találkozik a vonaton már ötvenszer elmondtad. Tegnap is elmondtad.

Gordonne: De fiam, ez egy más vicc... Tegnap egészen más viccet mondtam.

Mme: Az is így kezdődött.

Gordonne: Hát én arról nem tehetek, hogy minden vicc így kezdődik... Hallgassatok ide.

Bertrand: Szabad még vennem egy keveset?

Mme: Tessék (odanyújtja a tálat).

Bertrand: (vesz a tányéjára, miközben M. Gordonne-hoz fordulva mondja): Hat éve járok fel hozzátok ebédelni, de még ilyen jót nem ettem, mint ez a gombás-hal.

Gordonne: Tévedsz, fiam. Hét éve jársz hozzánk.

Bertrand: Az mindég.

Gordonne: Az nem mindég. Az egy év differencia. Hát hallgassatok ide... Két zsidó találkozik a vonaton...

Mme: Hagyj békén bennünket ezzel a viccel.

Bertrand: Igazán, ilyen jót még nem ettem ebben a házban.

Mme: Egyszóval, eddig nem izlett nálunk a koszt.

Bertrand: De nagyságos asszonyom, sőt ellenkezőleg, én igazán inkább dicsértem.

Mme: Nem, kérem, állandóan kritizál. (A férjéhez fordulva) Igazán, egyszer mondhatná a barátodnak...

Gordonne: De fiam, most igazán semmi okod... Na ne veszekedjétek állandóan... Hallgassatok ide... remek vicc, két zsidó...

Mme: (mérgeesen) Elég! Nem érdekel a vicc! És vedd tudomásul, hogy akármilyen jó a barátod, ezt nem vagyok hajlandó eltűrni.

Bertrand: (akar valamit mondani)

Gordonne: (int neki, hogy hallgasson és ne mérgesitse el a helyzetet.)

(Kis csend után)

Gordonne: Ez a gombás-hal tényleg pompás. Miféle gomba ez?

Mme: A szakácsnő nővére hozta, ő szedte az erdőben.

Bertrand: És biztos, hogy ez az asszony ismeri a gombafajtákat?

Mme: Talán fél? Mi? Nem elég, hogy állandóan kritizál, még avval is megrágalmaz, hogy meg akarom mérgezni?

Gordonne: Az nem úgy van, fiam. Bertrandnak igaza van. A gomba nagyon veszedelmes növény.

Mme: Nem kell félni, nem vagyok én olyan elővigyázatlan, mielőtt a szakácsnő betálatna volna, adott egy tányérral Cézárnak.

Gordonne: Már bocsáss meg, az én kutyám nem arra való, hogy kísérletli nyul legyen.

Bertrand: Tényleg, hogy lehet ezt a kedves kutyát ilyenekre felhasználni.

Mme: Magának semmi köze hozzá. És különben is, nem történt a kutyának semmi baja. Mondja, kedves barátom, muszáj magának mindenbe beleszólni?

Gordonne: (mme Gordonnehoz) Hadd már, fiam. Hallgassatok ide: Szóval, két zsidó találkozik a vonaton, az egyik azt mondja...

Szakácsnő: (berint, sirva) Jaj, jaj!

Mme: Mi az?

Szakácsnő: (sirva) Jaj, jaj — Cézár...

Mind a hárman: Mi van Cézárral?

Szakácsnő: Jaj Istenem!... Cézár meghalt. (Zokogva kimegy.)

(Kis csend, hárman sápadtan egymásra néznek)

Mme Gordonne: Rémes.

Gordonne: Borzasztó.

Bertrand: Meg vagyunk mérgezve.

Gordonne: Orvos kell! (felugrik, telefonhoz rohan, telefonál) Halló... doktor úr, Gordonne, jöjjön azonnal, gombamérgezés. Azonnal jöjjön. (Leteszi a kagylót, egy székre rogy) Rémes! En már rosszul érzem magam.

Bertrand: En is... (szédülve borul az asztalra.)

Mme: (ijedten hozzáugrik) Bertrand... Bertrand... drága egyetlen életem... Mi van veled? Jaj, bocsáss meg... édesem... bocsáss meg... nem akartam... nem akartam...

Gordonne: Mi az, ti tegeződötök?

Mme: Igen, mi tegeződünk...

Gordonne: Ugy?

Mme: Igen! Ugy! És most hallgass ide... Lehet, hogy mire az orvos megérkezik, már nem vagyunk az élők világában, én elmondtam neked mindent.

Bertrand: (megfogja mme kezét) Klotild!

Mme: Nem akarok meghalni egy hazugsággal... hát vedd tudomásul: Bertrand meg én hat éve imádjuk egymást.

Gordonne: (a gyomrát fogja) Ugy? Szóval ti azt hittétek, hogy én ezt nem tudom?

Mme: Tudtad?

Gordonne: Miért? Azt hittétek, hogy hülye vagyok? Mindent tudtam! Csak nem akartam a dolgot bolygatni...

Mme: És te nem törődöttél a dologgal?

Gordonne: Nem.

Mme: Miért?

Gordonne: Most, a halál küszöbén bevallhatom... Nem törődtem vele, mert nekem hét év óta viszonyom van a titkárnőmmel.

Mme: Bettyvel?

Gordonne: Igen, te persze most csodálkozol.

Mme: Nem.

Gordonne: Miért?

Mme: Mert én is tudtam.

(Kis csend)

Szakácsnő: (Bejön, még mindig sir, egy tál ételt hoz be.)

Mme: (egészen halkán, mint egy haldokló) És mondja, Mari, sokat szenvedett a szegény kis kutya?

Szakácsnő: Nem. Szegény, átszaladt az utcán, jött egy autó, egy pillanat és vége volt.

(Hárman egymásra néznek. Mme Gordonne lassan mosolyogni kezd. Tálal Gordonne tányéjára. Mintha mi sem történt volna, kedvesen Gordonnehoz):

Mme: Szóval, hogy van ez a vicc?

Gordonne: (ő is, mintha nem történt volna semmi) Két zsidó találkozik a vonaton, az egyik azt mondja a másiknak...

(Függőn)

Egy

A kormány értelmében... belől 3-4 új t... sítetek a táv... Revivimtól de... zési munkálata... fejezése után... vizellátási váll... a 14 hüvelykes... kásához és eze... hosszúsága vez... ellátni a terve... seket vizzel. A... melyet a ne... csatornának a... lim közötti sza... csolnak be, k... millió köbméte... szolgáltatni év... egyes települ... többezer dunár... zeses megműve... do. A települe... mezőgazdasági... re alkalmas fé... létesítik és ké... végleges telep... toknak adják... vízvezeték nag... csövekből fekt... lyekhez minteg... acélt használt... települések lé... szesen minteg... fontot fognak.

Ugyanakkor hatóságnál egy álló szöveteke... jegyeztettek be... do jellegű szöve... akar létesíteni... geven. Az ak... nvezője Chággé... Szd Bokér eg... is volt, de társa... leti okokból n... onnan. A külö... tési hatósághoz... tervezet szerint... pülés tagjai el... nyéken levő m... nit és gipsz kib... valamint kera... előállításával... nak, miután az... természetű kinc... lül 300 család... is tudják bizto... kívül üdülőtele... szálloda építésé... ják, miután a... és lebilincselő... már ma is sok

* A Hártuv mel... cementgyárban... meg a héten Áb... rának, a zsidó... gendás doyenjel... mér-szervezet d... 65-ik születésnap... nepség keretében... rített asztalok... le Pinchász Gr... helyi somerszer... kének a rendezé... biláns érdekes... mesét a 60-70... ti zsidó jisu h... Ábrahám Droján... szervezeteinek t... lentette, hogy... kintettek a szok... birkasütésektől... lyett Schapira... tisztelői ezer for... be a honvédelm...

* Chedera hat... egyik dombon, a... fer-síkság — aza... Vádi Chávárit... ra és gabonaföld... felől pedig a F... gerre néz, — em... Ávsalom Feinber... dás Nili-szerveze

Pérez né... tanul szakmát é... díti, ha rés... TANFOLY... TANFOLY... „VOGUE”... Uj kurzus... kedden, febru... Tanulás közben r... és varr sajátmag... soknak és ezzel... a tanítási... Tanfolyamok e... este 9 óra... Tanítás magyar... Tel-Aviv, Keren... Autóbusz... 5, 6, 7, 13, 23, 6

Egy HÉT Izraelben

A kormány elhatározása értelmében négy hónapon belül 3-4 új települést létesítenek a távoli Negevben, Revivimtól délre. A tervezési munkálatok közeli befejezése után a Mekorot vezetéki vállalat hozzáfog a 14 hüvelykes csövek lerakásához és ezen a 40-50 km hosszúságú vezetékön fogják ellátni a tervezett településeket vízzel. A vezeték, amelyet a negevi Járkon-csatornának Gvulot és Celim közötti szakaszába kapcsolnak be, körülbelül félcentiméter vastag, 1000 milliméter hosszú, évente minden egyes településnek, ami egy tőbbszáz hektáros területet ölel fel, megművelésére elegendő. A településeket jó és mezőgazdasági megművelésre alkalmas földterületeken létesítik és kezdetben fogva végleges települési csoportoknak adják majd át. A vízvezeték nagyrészt acélcsövekből fektetik le, amelyekhez mintegy 2000 tonna acélt használtak fel. Az új települések létesítésébe összesen mintegy négy millió forintot fognak befektetni.

Ugyanakkor a felügyeleti hatóságnál egy 15 családból álló szövetkezeti egyesület jegyztették be, amely állan-dó jellegű szövetkezeti falut akar létesíteni a távoli Negevben. Az akció kezdeményezője Chaggáj Avriél, aki Széd Bokér egyik alapítója is volt, de társadalomszemléleti okokból nemrég kivált onnan. A különböző telepítési hatóságokhoz benyújtott tervezet szerint az új település tagjai eleinte a környéken levő márvány, gránit és gipsz kibányászásával valamint kerámiai cikkek előállításával foglalkoznak majd, miután az ott található természeti kincsek körülbelül 300 család megélhetését is tudják biztosítani. Ezenkívül üdülőtelep és turista szálloda építését is javasolják, miután a vadregényes és lebilincselően szép vidék már ma is sok idegent vonz.

A Hártuv melletti Símson-cementgyárban ünnepelték meg a héten Aháron Shapirának, a zsidó somérok legidősebb doyenjének és a somérszervezet elnökeinek 65-ik születésnapját. Az ünnepség keretében, amely terített asztalok mellett folyt le Pinchász Grabovszky, a helyi somérszervezet főnökeinek a rendezésében, a jubiláns érdekes epizódokat mesélt a 60-70 évvel ezelőtti zsidó jisiv hős életéből. Ábrahám Droján, a somérszervezetének titkára bejelentette, hogy ezidőn eltekinthetnek a szokásos tömegünnepségektől és szabadtéri birkasítástól, hanem ehelyett Schapira kartársai és tisztelői ezer forintot fizettek be a honvédelmi alapra.

Chedera határában, az egyik dombon, amely a Chéfer-síkság — azaz a hajdani Vádi Chávirít narancsosaire és gabonaföldjeire, másfelől pedig a Földközi-tengerre néz, — emlékmű épül Ávsáalom Feinberg, a legendás Nili-szervezet egyik leg-

hőbb tagjának a nevére. Most 39 éve, hogy az első világháború alatt Feinberg az Aháron és Szará Ahronson által szervezett Nili-csoport megbízásából át akart jutni a negevi török-német-osztrák-magyar frontvonalakon, hogy közvetlen összeköttetést teremtsen az Egyiptomban összpontosított közelkeleti angol had-erők parancsnokságával, de a Párán-sivatagban nyomtalanul eltűnt és mai napig sem tudni, hogy a törökök végeztek-e vele, vagy a beduinok ölték meg.

Az emlékművet a hősi halott két nővére, Cilla Sohám és Sosánná Wilbousch létesíti az apjuk, Jiszráél (jisivu becenevén „Lulik”) Feinberg birtokán, aki a Bilu-mozgalom első alijjázói között érkezett az országba. A domb körül fákat fognak ültetni, ösvényeket építenek és vízvezetékkel is lefektetik, hogy a „Jád Ávsáalom” nevű viselő emlékművet ezáltal is szebbé és vonzóbbá tegyék azok számára, akik majd arra járnak.

J. Bár-Jehuda belügyminiszter bizottságot nevezett ki a Haifa melletti Kirját Amál, Tivon és a közeli máabárak egyesítésére. Az erre vonatkozó javaslatot a két nyaralóhely községi elöljárósága már jóváhagyta.

Talán elsősorban fog előfordulni az emberiség történetében, hogy a negevi beduinokat jövedelmi adó fizetésére kötelezik. Az egyes törzsek körében most allitják össze az adóügyi bizottságokat, amelyek a beér-sévi adóhivatal kivételi osztályával fognak együttműködni. A sejkkek történet megállapodás értelmében az adó közvetlenül aratás előtt fogják kivetni, amikor már biztosnak vehető, hogy lesz termés, míg a behajtást aratás után kezdik meg.

Jeruzsálem régi jisivjának súlyos gondokat okozott az utóbbi hónapokban a „strájmli”-nak nevezett szörmés kalpagok beszerzése, mert míg „a régi jó időkben” a spanyol hidalgók és a lengyel nemesek kiváltságos fejdíszéből a chászid-zsidóság viselőivé „degradálódott” rókafarkprémes kalpag mindössze 2-3 fontba került, ma többszáz fontra emelkedett az ára. Ez a drágulás igen súlyos probléma elé állította a nősülendő fiatalembereket, akiknek esküvőre nem szabad strájmli nélkül menniük. A dolog valahogyan tudomására jutott egy londoni dúsgazdag vallásos zsidónak, aki elvállalta, hogy minden szegénysorsu chászid vőlegénynek ingyen szállítja a strájmli-t, ha az illető megfogadja, hogy az élete végéig hordani fogja. A londoni mecénás a szörmefarkokat Jeruzsálemba küldi és itt állítják majd össze a kalpagokat belőlük.

Alig néhány száz méterrel a fegyverszüneti határtól, a Gilboa hegységnek Bét Alfa felé néző lejtőin a napokban ültették el a gettőlázadók nevét viselő erdő első részét. A faültetést a Somér Hácáír körzeti tanítészének növendékei végezték a tubisvát ünnep alkalmából.

A világhírű utazásairól ismert dr. Ch. Suskesz író akcióit indított zsidó néprajzi múzeum létesítésére. Ennek érdekében már tárgyalta Haifa, Jeruzsálem és Beér Séva polgármestere-

vel, akik támogatásukat ígérték meg és hajlandók hozzájárulni a terv megvalósításához. Dr. Suskesznek értékes kapcsolatai vannak a világ minden részében élő zsidókkal, akiknek nagyjelentőségű gyűjteményei vannak és a segítségére lesznek, hogy felállítsa Izraelben a zsidó etnográfiai „kibuc gálujot” intézetét, amelyben a világ minden táján élő zsidó törzsek életét, ruházódására, szokásaira és népművészetére vonatkozó tárgyakat, adatokat és irodalmat fogják összegyűjteni.

A Natanja melletti Vádi Falik vidékén 26 kilométernyi árkokat és csatornákat ástak ki a mocsaras terület lecsapolására. Ezáltal 4 ezer dunám földet tettek megművelhetővé. A munkálatok elvégzésébe 200 ezer forintot fektettek be különböző hatóságok, intézmények és a környékbeli falvak.

A földművelésügyi minisztériumnak a mezőgazdaság fejlesztésével foglalkozó osztálya közli, hogy rövidesen vízvezeték fektetnek le az ugynevezett „arab háromszög” határszélén fekvő Umm el-Facham községhez. A szivattyúállomások létesítésével együtt a víz bevezetése mintegy 50 ezer fontba fog kerülni, amelynek kétharmadát a kormány fedezi, egyharmadát pedig a falu lakosai.

Umm el-Facham egyébként a napokban azzal vona magára a figyelmet, hogy vezetőinek felhívására

a falu lakossága beadvánnyal fordult a római katolikus egyház izraeli képviselőihez és bejelentette, hogy át akar térni a keresztény hitre, miután a hatóságok üldözik a mohamedán vallású arabokat. A fegyverszüneti határ által két részre osztott nagyközönség kérését a Vatikán megbizottja elutasította.

Az askalon tengerparton működő halászati iskola növendékei a héten rendezték az első gyakorlati halászatot az állam megalakulása óta és a leprimitívebb eszközök ellenére sikerült körülbelül 6 tonna szardiniát fogniok. Az iskola igazgatója szerint megfelelő felszereléssel most annyi hal lehetne Askalon mellett fogni, amennyi elég volna az egész izraeli szardinia-iparnak.

Haifa környékén egyébként érdekes kísérleteket végeztek két készülékkel, amelyek a víz hullámai visszaverésével visszaverésével árulják el a szardiniarajok hollétét. Az amerikai „Bendix” és a német „El-Ak” márkájú készülék közül az amerikai bizonyult hatékonyabbnak.

A tokiói zsidó hitközség Izrael japáni követségéhez fordult azzal a kéréssel, hogy izraeli pászkat szeretne kapni pészachra. A külügyminisztérium áttette a kérést a bné-bráki „Jiszráél” pászka gyárhoz, amelynek tulajdonosaitól sürgős választ kért a pászka áráról, valamint a szállítási feltételekről. Ezt az információt táviratilag már el is juttatták Tokióba, repülőgéppel pedig mintákat küldtek a pászkaólból.

Kuba szigetének zsidó hitközségétől is érkezett megkeresés izraeli pászka-val való ellátás iránt.

KERESZTREJT VÉNY FEBRUÁR 3.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
13						14					15
	16				17		18				
19	20				21		22	23			24
25					26		27	28			
29			30					31		32	
33			34					35		36	
	37						38			39	
40	41		42		43		44			45	46
47		48		49		50			51		
52			53		54				55		
56				57		58	59				
60		61			62		63				64
65	66			67		68		69		70	
											71

Vizsintés: 1. Ezek jellemzők a múlt heti időjárást. 13. Szegény ember havi terhe. 14. Vissza: ilyen törülköző is van. 16. Igazolmány, engedély héberül. 18. Nőnév. 19. Kis madár. 21. Héber távirati iroda. 23. Drágakő. 25. Irószér. 26. Kis vámpír. 28. Siker-telenség. 29. Erdélyi város. 30. Aktuális sporthely. 32. E. I. O. 33. Zöld eleje és vége. 34. Váratlan, felesleges betűvel. 36. G. S. 37. Shakespeare figura. 38. Világosság ad. 40. Márvány közepe. 42. Osztrák folyó. 44. Héber elég. 45. V-vel mértékegység. 47. Angol pacisirta. 49. Nagy izraeli vállalat neve. 51. Omegák, Doxák. - 52. Eszakafrikai törzsfőnök, névelővel. 54. Lyuk héberül. 55. Izraeli pénze-gység. 56. Itáliai vidék. 58. Aki megosztja örömdét, bánatodát. - 60. „Lakás”. 61. Fából él. 63. Az ügyész életelem. 64. Francia névelő. 65. S-sel serdülő. 67. Becézett atla. 69. Folyó Erdélyben. 71. Folyamatosan levő sportverseny.

Függleges: 1. Tagadó szó. - 2. Kővér. 3. Kínáló-szó, vissza-felé. 4. Angol bika, vissza. 5. Rát-út. 6. Vissza: betű fonetikusan. 7. Z. R. S. Jég. 9. Vezérkar, idegenül. 10. Vissza: vesztesség. - 11. Francia estély. 12. Felvigyáz. 13. Gyakori üzemzavarok a viha-ros időben. 15. Túlzottan bőséges istenáladás Izraelben. - 17. Freud egyik híres könyvének témája, névelő. 20. Származik. 21. Zokogott. 22. Héber nemes. 24. Gálut-ban az Izsák gúnyneve. 26. Kúzdó-tér. 27. Ezek nem sokat beszélnek, névelő. 30. Cigaretta népszerűsége. 31. A feleség. 34. Feltételeit jelent. 35. N. C. 37. Közigazgatási kerület volt Magyarországon. 39. Héber szolgálat. 41. A falat fedl. - 43. Ritkán. 44. Nyers, durva né-metül. 46. Vissza: fanatikus zsi-dók a rómaiak idején. 48. Fondor-lattal kivesz belőle. - 50. Nemes Állat. 51. Várad — románul. - 53. Vissza: melege van. 55. Mag-gán — héberül. 57. Héber sürgető szó. 59. Héber atya. 62. Vonat-köző névmás. 66. M. E. 67. Sok-szor ilyen a tiszat. 68. Héber ha-

Árleszállítás

Alkalmi gyógyfüzők kitűnő anyagból, amelyek utasításaink alapján készültek, szakorvosok ajánlásai szerint

IL 15.000

Különleges füzők operáció és szülés utánra

IL 22.500 és IL 25.000

M. GOLDSTEIN FÜZŐK ÉS MELLTARTÓK

TEL-AVIV, ALLENBY 101. • TELEFON: 3997.

Alapítva: külföldön 1890-ben; Izraelben 1930-ban.

Beszélgetés Sebestyén Józseffel, a Goldberger-gyár volt igazgatójával, a magyar textilipar racionalizálójával

Irta: Gervai Sándor

... Ahhoz a tipushoz tartozik, amelyet Törzs Jenő alakított a Vigszínházban. Elegáns megjelenés, intellektuális arc, magas homlok, nyugodt, határozott, biztos, mozdulatok és kutató pillantás. Nevét, munkáját, tevékenységét jól ismerték Magyarországon, már harmadik év óta, hogy belépett a budai Goldberger textilgyárba s kinevezték a kelet-keleti fonó- és szövőgyári üzemben, az üzem gazdasági, kalkulációs és raktárak igazgatójává. Százhusz beosztottal dolgozott s irányítása alatt négyezer munkás munkájának ellenőrzését, önköltség szempontjából végezte.

Most érkezett meg Jeruzsálemba, a fiához, aki Jehuda Sábátájra hebraizálta a nevét s a jeruzsálemi kerületi ügyszélegen végzi joggyakorlatát.

— Az interjúról mondjunk le. Egy napja vagyok csak Jeruzsálemben, s be kell vallanom, hogy a személyes találkozás a mi örök városunkkal, nagyon hatott rám. A meghatódottság egy neme fogja itt el az embert, amely néhány hét múlva bizonyára más természetű érzelmeknek adja át a helyét, — jegyzi meg tárgyilagosan. Most úgy érzem, hogy inkább emlékez-nem kell. Ez az a pillanat, amikor az ember szereti összefoglalni a múltját, eddigi életét.

1944 nyarán Németországba hurcolták, 1945-ben tért vissza Pestre. A GYÖSZ (Gyáriparosok Országos Szövetsége) megbízásából ekkor írta meg „Vezérfonal a tudományos normák és mutatószámok kidolgozásához a fonóiparban és a szövőiparban” című művét, amely az erkölcsi elismerés mellett, — jelentős anyagi sikert is hozott. Az államosítást megelőző időkben, a kormány megbízásából, ellenőrizte a budapesti és a vidéki textilgyárakat és ugyanakkor a nagyobb városokban, előadások keretében, ismertette a hatékonyabb és eredményesebb termelésről alkotott elveit és elgondolá-sait.

Politikával soha nem foglalkozott. Egyetlen pártnak a tagja nem volt. Szaktudására való tekintettel továbbra is megmaradt a régi hely-lén s a gyár racionalizálá-sával foglalkozott.

Később az újpesti „Magyar Pamutipar” fonó- és szövő-gyárához helyezték át, ahol a munkások számát öteze-re emelték fel, s azzal biz-ták meg, hogy itt dolgozza ki és alkalmaztassa az önköltség csökkentésével és az üzemszervezéssel kapcsola-tos elgondolásait. Csak tapaszlatátadással foglalko-zott, amelyet azután a gyár vezetősége végrehajtott.

Mint „ujtató” közismert nevet szerzett magának. Több-ször részesült dícséretben, mert 26 találmányával, ille-tőleg újítási javaslataival, több millió forintos megtakarítást segített elő a textil-

termelésben. 1955-ben a textil-szakma „kiváló dolgozó-ja” címmel tüntették ki és komoly pénzjutalomban részesítették. Újítási javaslatait rendkívül szigorúan bírálták el, mert azokat, amelyek hivatalos megbízásához tartoztak, munkája természetesen velejárujának fogták fel és csak azokat részesít-tették dícséretben, amelyek függetlenek voltak a beosztásától.

— Rendkívül tragikus következményekkel jár mindig a társadalmi életben, ha a gyakorlat elszakad az elméletől. Ettől mindig óvakod-tam, — folytatta Sebestyén József.

Az évek folyamán szakelő-adásokat tartott. Állandó munkatársa volt a Textil Tudományos Egyesület szak lapjának, a „Tervgazdasági Ertesítő”-nek, a „Műszaki Tudományos Egyesületek Szövetsége” hivatalos lap-jának a „Többtermelésnek”

Nehru és a hidrogénbomba

„Amerika hatalmas ország és világhatalom, de én részemről teljes tisztelettel megjegyzem, hogy nem tulajdonítok nagy fontosságot hidrogénbombáinak” — mondotta Pandit Nehru miniszterelnök egy televíziós interjú keretében. Chester Bowlers, Amerika volt indiai nagykövetének kérdéseire válaszolva Nehru kijelentette, hogy Amerika ereje pozitív beállítottságában és népe jólelkiségében rejlik.

és a „Könnyűipari Miniszterium” gondozásában megjelenő folyóiratnak, a „Szám vitelnek”. A Műszaki Tudományos Egyesület anyagbi-zottságának elnöke volt. A racionális termelés problé-máival foglalkozott a régi és az új társadalmi rendben egyaránt és tudósa lett annak a tudományágnak, ho-gyan lehet az önköltséget megfelelő szervezéssel olcsóbbá tenni, hogy export-képessé váljon. A textil-ter-melést maximális haszonnal folytatni s a termelésre nehez-edő kiadásokat lefarag-ni.

Sebestyén József frissen, tele életkedvvel és munka-programmal érkezett Izrael-be és nagy gazdasági tapaszlatatait az izraeli gyár-ipar szolgálatába akarja állítani.

— Nem akarok sokáig „új olé” lenni. Már kezdek héberül tanulni s minél előbb részt akarok venni az izraeli termelés problémáinak megoldásában, — fejezte be a beszélgetést Sebestyén József, Izrael új — polgára.

Pénz nélkül
Tanulni szakmát és üzlesteni
ötlet, ha résztvesz egy
SZABÓ-ÉLY VARRÓ-TANFOLYAMON

„VOGUE”
ISKOLÁBAN.
Új kurzus kezdődik
kedden, február 7-én
Tanulási közben runákat szab
és varr sajátmagának és má-soknak és ezzel megtakarítja
a tandíjat.

Tanfolyamok egész nap,
este 9 óráig.
Tanítás magyar nyelven is.
Tel-Aviv, Keren Kájiemet 81.
Autóbuszok:
3, 4, 7, 13, 22, 61, 62 és 64.

ÚJ KELET
REJTVE NYALYAZAT SZELVÉNY
1956 FEBRUÁR 3.

Név: _____
Cím: _____

KALAPOT CSAK
Hesil Schwarcz-NAL
VEGYEN.
T.-A., Nachlat Benjamin 40.
TISZTITAS • JAVITAS.

2. ÉNEK

Mozart-ünnepségek

Izrael minden zenei intézménye kiveszi részét a nagy nemzetközi Mozart-ünnepségekből. — Persze, egyik legfontosabb műfaj nincsen képviselve nálunk: az opera. Mozart operái közül a „Titus”-ból hallhatunk a Kol Jisraél szombati opera-órájában hangmező részleteket közvetíteni és a péntek délután az Ohel teremben az Izraeli Mozarteum által rendezett diszhangversenyen izelítőül a kis egyfelvonásos „Szingigagató”. Az imponáns diszhabáson, melyen dr. W. Schor, Izrael Báziláj egészségügyi miniszter, Nedivi, Tel-Aviv város titkára, dr. K. H. Enderl osztrák főkonzul és D. B. Malkin mondták — a helyi szokásokkal kellemes ellentétben — rövid beszédeket. Pina Salzman és Fenyves Lóránd előadásában az F-dúr zongora-hegedű-zonátát, majd az Izraeli Vonósnyegyes-től Jona Etlinger közreműködésével a klarinét öst hallottuk igen szép kivitelben. De opera — az opera, s így az ugyan kosztüm nélkül előadott, de igen kedvesen megjátszott „Szingigagató”-nak volt a legnagyobb sikere. Elán Lustig betanításában és zongorakísérete mellett, mely utóbbiban Ernst Glaser is eredményesen segédkezett neki. A szereplők: Lotte Laufer, — egy tehetséges, széphanu, fejlődőképes debütáns, Sivana Sapir (szoprán), Jehosua Stiel (tenor) és J. Zohar (basszus) stílusú, humoros és lendületes előadása rámutatott az ily kamara-operák bemutatásának szükségességére — a lehetőségére is.

A Filharmónikus Zenekar két Mozart-műsorral csatlakozott az ünnepségekhez, ezáltal ritkán hallható műveket adva elő. Szombat este Erich Leinsdorf vezényletével a „Kis éjjeli-zene” 1. száma, az A-dúr szimfónia, részletek a fentebb említett fuvós-szerenádából, a C-moll zongoraverseny Pina Salzmannal és a „Szóktetés” nyitánya.

Sura Cserkaszky

A filharmónikusok 5-ik rendkívüli bérleti sorozatának hallgatósága kivételes élményben részesült, mikor Sura Cserkaszky a Csajkovszky B-moll zongoraversenyt játszotta. Teljesen új képet nyertünk erről az immár agyoncsépett versenyműről, melyben az előadó merőben ismeretlen szépséget tárt fel számunkra. Játéka telve volt a legmagasabb feszültséggel, melyből elektromos szikraként csaptak ki a dübörgő forték, a maszszivan súlyos akkordok, hogy éppoly elemi erővel hangozzanak el lehetőszerű piánó. Még a rendszerint oly édeskésen játszott lassu tétel is nemes költészetet és mély ihlettel formálta. Szédítően zongorázik, valószínűleg megszállottja hangszerének, és úgy muzsikál, hogy teljesen lenyűgözi hallgatóságát. Alig emléksznék ilyen Csajkovszky-interpretációra, mint amilyen a Cserkaszky volt, s akik hallottuk, nem egyhamar felejtjük azt el! Leinsdorf és a zenekar elsőrendűen kísérték. A vendég-karmesterről véleményünk utolsó hangversenyei folyamán lényegesen megjavult. A hangversenyt bevezető Hovancsina-nyitányban, Musszorgszkytól, érzékeltette szoros kapcsolatát az opera-színpaddal. Leinsdorf, az ezáltal nálunk bemutatott 6-ik Prokofieff-szimfóniát is (1946-ból) igen világosan értelmezte. A mű

13 fuvós és nagybőgőre írott tüneményes kamaraművet. A Haffner-szerenád több tétele hegedű-versenynek is beillik, — hegedűszólit Cvi Haftel koncertmester adta elő, szokatlanul tisztán. A mű röndója Kreisler átiratában igen népszerű száma a koncert-hegedűsöknék. — Ha Mozart zsenijének még bizonyítékokra volna szüksége, úgy a fuvószerenád egy-magában ragyogóan szolgálhatná ezt a célt! Nem ismerünk az egész zeneirodalomban ehhez hasonlóan hangszereit és harmonizált, ily tündérian hangzó és bájos ötletekben gazdag fuvós-kompozíciót. Mozart itt szíve mélyéből öntötte bele remek humorát és fantáziáját ezer színben játszik, úgy hogy a hallgató elbűvölve szívja magába minden taktusát. Zenekarunk fuvósai Leinsdorf keze alatt kitűnő formát mutattak, s ezt annak javára is irhatjuk, hogy ellentétben a hegedű-szóllal, a fuvósoknál vezető helyeket is töltötték be fiatalabb erőikkel, a régi tagokon kívül. A hegedűs koncert-mesterekkel szemben még Huberman idejéből megmaradtak egykori pozíciójukban, melyet féltékenyen őriznek minden „beszivárgó”-val szemben... A nagyon szépen sikerült hangversenyt Juval Ebenstein, a Mozarteum igazgatójának szavallal vezették be, melyeket Lea Porath mondott el.

A Tel-Aviv városa által vezetett ifjúsági zenekari hangverseny-sorozat megnyitásaként hétfőn délután az Ohel Sémber a Filharmónikusok Mozart-műsört adtak, szintén Leinsdorf vezényletével. Az összeállítás mintaszerű volt: a „Kis éjjeli-zene” 1. száma, az A-dúr szimfónia, részletek a fentebb említett fuvós-szerenádából, a C-moll zongoraverseny Pina Salzmannal és a „Szóktetés” nyitánya.

Mit fejez ki „A kastély” szimbolikája?

A nemrég külföldről visszatért Max Brodot megkértem, hogy beszéljen a külföldön és Izraelben is nagy sikert arató „A kastély” című színdarabjáról.

— Mig Izraelben kívül Zürichben, Berlinben és még vagy három helyen a legnagyobb siker jegyében játszották „A kastélyt”, — mondja Max Brod — addig Münchenben, ahol a darab szintén fut, a kritikások véleménye megoszlik, noha ott a darabot Nötte, a legnagyobb német rendező rendezte, akit a közelmúltban Párizsban és Berlinben tüntettek ki művészi díjjal.

— Mit akar kifejezni a darab? — kérdezem.

— A kastély központi témája — mondja Max Brod — az idegenség. Első sorban Kafka személyes küzdelmét fejezi ki az idegenség ellen. Káfkáról közismert, milyen nehezen illeszkedett be az életbe és milyen nehezen

Muzeum

A kitűnő Frank Pelleg íránt érzett szinte nagyra-becsülésemel sokszorosos növelte volna, ha nem játszott volna elmulasztottan a Muzeumban orgonán. Nem tulsokat törődött vele, hogy egy számára ismeretlen hangszereken kell játszania és a közönség előtt kísérletezett annak hanghatásaival, regisztereivel, — s e pepecselés közben Bach démonikus erejű D-moll tokáta — és fugája teljesen elsikkadt... Fenyves Lóránd igyekezett kárpótolni a sajnos, gyérszámú közönséget Corellinek egy rendkívül szépen előadott és átértett szonátájával. Művészi, ki külföldi hangversenykört előtt áll, legelőbb izlésű hegedűsünk, komoly kultúrával és nagy tudással. — A közreműködő Antonia Lavanne jeruzsálemi szoprán-énekesnő, ezáltal legjobb diszpozíció-

Egy félóra Max Broddal

Valahányszor Max Broddal beszélgetek, felmerül bennem az a bűntudatos kérdés, hogyan lehetséges, hogy az eddig megjelent több, mint hetven irodalmi alkotása közül alig kettőt fordítottak le magyarra? (A zsidó lányokat és Reubeni Herget). Hogy van az, hogy Max Brod egyes műveit szétkapkodták Angliában, Amerikában, Svédországban, Dániában, Franciaországban, Spanyolországban és Lengyelországban, — van olyan műve, amely tizenegy nyelven jelent meg — ugyanakkor a magyar irodalmi globuszban alig ismerik. Elképzelhető, hogy a magyar kultúrpolitika nem kedvelte a magát büszkén zsidónak és cionistának valló Max Brod alkotásainak, de hogyan lehetséges, hogy az a zsidó magyar-zsidó kultúrreg, mely például jól ismeri és számon tartja a Max Broddal azonos irodalmi színvonalon lévő Thomas Mann és Arnold Zweig irodalmi alkotásait, nagyon keveset tud a körünkben élő és alkotó Max Brodról? Mégcsak a közhelyként elcsépett közmondást se ismerhetem, hogy senki se lehet próféta a saját hazájában, mert hiszen Max Brod népszerű volt régi hazájában, az osztrák és a cseh Prágában és nem kevésbé népszerű Izraelben, ahol a Hábitá dramaturgja, megkapta a Biálík-díjat, legtöbb regénye megjelent héberül, sőt van olyan irodalmi alkotása is, amely először jelent meg Izraelben héberül és csak azután külföldön idegen nyelveken.

Kétségtelen, hogy a 71 éves Max Brod irodalmi alkotásai úgy Izraelben, mint külföldön a legnagyobb sikert aratják. Brodnak a Kafka-regényből átdolgozott „A kastély” című színműve Izraelben az ötvenedik előadásához közeledek, ugyanakkor öt külföldi színpadon fut a darab a legnagyobb siker jegyében.

A német „megbánás-irodalom”

Ezután svájci és németországi utjáról beszél Max Brod. Most került a piacra Brod: Szegény Cicero című nagyszabású történelmi regénye melyet előzőleg folyóiratokban a Neue Züricher Zeitung közölt (és amelynek első fejezete az Uj Keletben is megjelent). A mostani külföldi útja során több helyen tartott előadást „Cicero humanista küldetése” címen, mely alkalommal a „Szegény Cicero”-ból is felolvastak részleteket. Németországban továbbra is nagy a Kafka-kultusz, ennek tudható be, hogy Münchenben, Aachenben, Dortmundban és Bielefeldben Kafka-előadások tartására kérétek fel Max Brodot.

— Nagy az érdeklődés Németországban Izrael színházi és irodalmi élete iránt — mondja Max Brod — ezt

... és a neonácik

— Mi a véleménye a német neonácizmusról? — kérdezem.

— Kétségtelen, — válaszolja Max Brod — hogy Németországban nem mindenki filozofemita és nagy számban vannak régi és új nemzeti szocialisták és antiszemiták. Én ilyen elemekkel természetesen nem kerültem kapcsolatba, mert ezek nem igen jöttek el meghallgatni előadásaimat, én pedig szí-

nyben sokkalt szabadabban mozog, mint Bach E-dúr koncertjében. Kazimierz Wilkomirski nemsokára vezényelni fogja ezt a zenekart, s annál nagyobb érdeklődéssel várjuk szereplését, mivel Lengyelországban utóbbi minőségében igen jó névnek örvend. A Bocherini cselő-versenyt azonban indiszponáltan játszotta. — Taube és zenekara feltűnően jól adták elő Geminiani Concerto Grosso-fját és Haydn E-dúr szimfóniáját. Sok sikert kívánunk a kis együttesnek, már csak önzésből is, hogy módjában álljon egyes műkedvelő fuvósait hivatásosokkal cserélhetni fel.

A Rámát-Gáni Kamara Zenekar

Michael Taube igyekvő, lelkes kis együttese Wanda Wilkomirska hegedűsö és bátyja, Kazimierz csellista közreműködésével adott az Ohel termében hangversenyt. Kitűnő fiatal művésznők elragadóan játszották Mozart A-dúr versenyt,

— A modern héber drámairodalom felveszi a versenyt a francia és angol színdarabokkal — mondja a külföldi úttjáról visszatért Max Brod.

Írta: Dr. Horovic Tivadar

viselte el az élet sivárságát. De ebben a darabban Kafka, aki jó zsidó és cionista volt, a galuti zsidóság küzdelmét is kifejezte. A galuti zsidóság újra és újra az idegenség fala előtt állott, melyet nem sikerült áttörnie. Végül „A Kastély” szimbolizálja az Ember egyedülállóságát, magáramaradottságát és küzdelmét az ellenséges Kozmosz erőszaka ellen. Harcolva az isteni világ-

A legjobb külföldi propaganda: a héber irodalom

Ezután héber irodalmi problémákról beszélgettünk. — Meggyőződésem, — mondja Max Brod — hogy a modern izraeli dráma olyan magas színvonalon van, hogy a francia és angol színdarabokkal is sikeresen felveheti a versenyt. Izraeli irodalmi alkotások külföldi sikere nagy mértékben hozzájárulhat fiatal országunk tekintélyének emelkedéséhez. Nagyon jól tennék azok a szervek, amelyek Izrael külföldi propagandatevékenységét irányítják, ha megfelelő figyelmet szentelnének az ország irodalmi alkotásainak és igyekeznének azokat külföldön elhelyezni. Itt személyes tapasztalatból is be-

lépten nyomon tapasztalhattam és ezért is tartottam a frankfurti és berlini rádióban előadást „Sinház és irodalom Izraelben” címen.

A háború utáni német irodalomra tereledek a beszélgetés.

— A német ifjúság jörsze a pacifista és a humanista Herman Hessel tekint mintaképének. A modern német irodalomban az illuzionálküliség érvényesül. Nagy sikert aratott Gooss: „Tüzdózat” című regénye, melyben a német nép jobb elemi megdöbbenésének ad kifejezést azok fölött a borzalmak fölött, amelyet a náciizmus a zsidóság ellen elkövetett. Hasonlóan több más német irodalmi alkotásban is kifejezésre jut a megbánás és a jóvátétel szükségessége.

— A német ifjúság jörsze a pacifista és a humanista Herman Hessel tekint mintaképének. A modern német irodalomban az illuzionálküliség érvényesül. Nagy sikert aratott Gooss: „Tüzdózat” című regénye, melyben a német nép jobb elemi megdöbbenésének ad kifejezést azok fölött a borzalmak fölött, amelyet a náciizmus a zsidóság ellen elkövetett. Hasonlóan több más német irodalmi alkotásban is kifejezésre jut a megbánás és a jóvátétel szükségessége.

Mi a különbség Salom Asch és Max Brod Jézusa között?

Az utóbbi időben irodalmi körökben újra szóba került Salom Asch Jézus-ábrázolása. Azok, akik Salom Asch igazát igyekeztek megvédeni, Max Brodot is véddtanuként idézték, mint olyat, aki szintén írt erről a témáról, mégse átkozza őt ki a zsidó közvélemény. Megkérdeztem Max Brodot, helyesli-e Salom Asch Jézus-szemléletét és miben látja a különbséget a maga és Salom Asch hasonló tárgy regényei között?

— Nem vagyok mentőtanú! Sőt ellenkezőleg, nagyon is távol vagyok Salom Asch Jézus-szemléletétől. Mig Salom Asch Jézus-ábrázolása

idegen, keresztény érdeket szolgál, addig én Jézus-könyvem kizárólag zsidó szempontból írtam, és az kizárólag zsidó érdeket kíván szolgálni. En Jézust, mint embert és mint zsidó embert ábrázolom, aki sok hasznosat és bölcsét mondott, de egyben tele van ellentmondásokkal és emberi tévedésekkel. Az én Jézus-szemléletem, történelmi szemlélet, melyben a csodálat egyesül a kritikával. Ezzel szemben Salom Asch idealizálja Jézust és — főleg a Mária és Pál-regényekben — kritika nélkül átveszi a katolikus dogmákat.

(A könyv egyébként a napokban jelent meg héberül is „Ahot ketaná” (Fiatl Hug) címen a Dvir, könyvkiadó vállalat kiadásában).

Az interjú végefelé közeledik, Max Brod itt-ott az óráját nézi, mert ő nemcsak Izrael legnagyobb, legokoldalubb és a nemzetközi irodalmi világban legjobban ismert írója, hanem a legelfoglaltabb író is. Tekintetem ráesik az asztalon lévő gyönyörű kiállítású „Szegény Cicero” kötetre és megjegyzem, igyekezni fogok azt megvásárolni.

— Kétkeldekem, hogy ez sikerülni fog — szól közén Max Brod már búcsús és közben és egyben ez beszélgetésünk egyetlen kesernyős, elégedetlen megjegyzése — ezt a könyvet nem fogja tudni itt megvásárolni... Angol és amerikai zsidóellenes könyveket annyit lehet behozni Izraelbe, amennyit csak akarnak, még Nasser emlékiratait is megkaphatja, de az én zsidó vonatkozású és zsidó érdekeket szolgáló (német nyelvű) regényemet nem árusítják. Tiltja ezt jelenlegi kultúrpolitikánk...

Reméljük, hogy a közeljövőben ezt a Max Brod regényt is héberül olvashatjuk majd.

Reméljük, hogy a közeljövőben ezt a Max Brod regényt is héberül olvashatjuk majd.

Reméljük, hogy a közeljövőben ezt a Max Brod regényt is héberül olvashatjuk majd.

Reméljük, hogy a közeljövőben ezt a Max Brod regényt is héberül olvashatjuk majd.

Reméljük, hogy a közeljövőben ezt a Max Brod regényt is héberül olvashatjuk majd.

Mi a különbség Salom Asch és Max Brod Jézusa között?

Az utóbbi időben irodalmi körökben újra szóba került Salom Asch Jézus-ábrázolása. Azok, akik Salom Asch igazát igyekeztek megvédeni, Max Brodot is véddtanuként idézték, mint olyat, aki szintén írt erről a témáról, mégse átkozza őt ki a zsidó közvélemény. Megkérdeztem Max Brodot, helyesli-e Salom Asch Jézus-szemléletét és miben látja a különbséget a maga és Salom Asch hasonló tárgy regényei között?

— Nem vagyok mentőtanú! Sőt ellenkezőleg, nagyon is távol vagyok Salom Asch Jézus-szemléletétől. Mig Salom Asch Jézus-ábrázolása

idegen, keresztény érdeket szolgál, addig én Jézus-könyvem kizárólag zsidó szempontból írtam, és az kizárólag zsidó érdeket kíván szolgálni. En Jézust, mint embert és mint zsidó embert ábrázolom, aki sok hasznosat és bölcsét mondott, de egyben tele van ellentmondásokkal és emberi tévedésekkel. Az én Jézus-szemléletem, történelmi szemlélet, melyben a csodálat egyesül a kritikával. Ezzel szemben Salom Asch idealizálja Jézust és — főleg a Mária és Pál-regényekben — kritika nélkül átveszi a katolikus dogmákat.

(A könyv egyébként a napokban jelent meg héberül is „Ahot ketaná” (Fiatl Hug) címen a Dvir, könyvkiadó vállalat kiadásában).

Az interjú végefelé közeledik, Max Brod itt-ott az óráját nézi, mert ő nemcsak Izrael legnagyobb, legokoldalubb és a nemzetközi irodalmi világban legjobban ismert írója, hanem a legelfoglaltabb író is. Tekintetem ráesik az asztalon lévő gyönyörű kiállítású „Szegény Cicero” kötetre és megjegyzem, igyekezni fogok azt megvásárolni.

— Kétkeldekem, hogy ez sikerülni fog — szól közén Max Brod már búcsús és közben és egyben ez beszélgetésünk egyetlen kesernyős, elégedetlen megjegyzése — ezt a könyvet nem fogja tudni itt megvásárolni... Angol és amerikai zsidóellenes könyveket annyit lehet behozni Izraelbe, amennyit csak akarnak, még Nasser emlékiratait is megkaphatja, de az én zsidó vonatkozású és zsidó érdekeket szolgáló (német nyelvű) regényemet nem árusítják. Tiltja ezt jelenlegi kultúrpolitikánk...

Reméljük, hogy a közeljövőben ezt a Max Brod regényt is héberül olvashatjuk majd.

Reméljük, hogy a közeljövőben ezt a Max Brod regényt is héberül olvashatjuk majd.

Reméljük, hogy a közeljövőben ezt a Max Brod regényt is héberül olvashatjuk majd.

Reméljük, hogy a közeljövőben ezt a Max Brod regényt is héberül olvashatjuk majd.

Reméljük, hogy a közeljövőben ezt a Max Brod regényt is héberül olvashatjuk majd.

Mi a különbség Salom Asch és Max Brod Jézusa között?

Az utóbbi időben irodalmi körökben újra szóba került Salom Asch Jézus-ábrázolása. Azok, akik Salom Asch igazát igyekeztek megvédeni, Max Brodot is véddtanuként idézték, mint olyat, aki szintén írt erről a témáról, mégse átkozza őt ki a zsidó közvélemény. Megkérdeztem Max Brodot, helyesli-e Salom Asch Jézus-szemléletét és miben látja a különbséget a maga és Salom Asch hasonló tárgy regényei között?

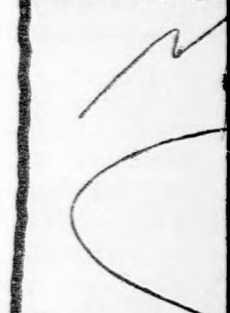
— Nem vagyok mentőtanú! Sőt ellenkezőleg, nagyon is távol vagyok Salom Asch Jézus-szemléletétől. Mig Salom Asch Jézus-ábrázolása

KÉP

A jeruzsálemi négyedik...
ráel-negyedik...
tárja volt. Az...
a másik a régi...
lakóinak...
Mindentek...
tartoztak és...
családjában...
beültés volt...
csodálkozni va...
a cionizmus el...
sekből élt a j...
vezett koléti...
totta fenn ma...
dön összegyűjt...
melyek a Méi...
perselyekből ke...
számba, a...
csaluká-jogosul...
szóltak...
hangzottak p...
beszéltek disz...
hogy azok, ak...
nak a tálhoz, n...
sedéshez jutn...
azonban, hogy...
gabb kolélok e...
gyarországi vo...
származásu es...
zasodni karrier...
tostást jelent...
tagjainak gyer...
tis házasodásu...
n a koléi álta...
szesedésből élte...
vetkezében alig...
jeruzsálemi jisu...
amely ne volna...
mazásu zsidók...
összehasznosodva...
a két muhtár

A TÉLI OLIM...
RE EDEN-WE P...
PARATLAN...
PÁROS MŰKÖR...
MUTAT VÁNYA

AKADÉMIA...
KORMÁNY A MEGJÉR...
MUTAT VÁNYA

AKADÉMIA...
KORMÁNY A MEGJÉR...
MUTAT VÁNYA

AKADÉMIA...
KORMÁNY A MEGJÉR...
MUTAT VÁNYA

AKADÉMIA...
KORMÁNY A MEGJÉR...
MUTAT VÁNYA

BÉT JISZRÁÉL KÉT MUCHTÁRJA

Irta: Sauber-Michájlovič Sándor

A jeruzsálemi Bét Jiszráel-negyednek két muchtárja volt. Az egyik az új, a másik a régi Bét Jiszráel lakóinak ügyét intézte. Mindketten a régi jisivhoz tartoztak és mindkettőjük családjában magyar-zsidó beütés volt. Ebben semmi csodálkozni való nincs. Már a cionizmus előtt is gyűjtésekből élt a jisiv és úgynevezett kolél-takéivból tartotta fenn magát. A külföldön összegyűjtött pénzeket, melyek a Meir Báál Nész perselyekből kerültek az országba, a kolél-közösség cháluká-jogosult tagjai között osztották szét. Akkor is hangzóttak panamákat és beszéltek diszkriminációról, hogy azok, akik közel állnak a tárhoz, nagyobb részesedéshez jutnak, az a tény azonban, hogy a leggazdagabb kolélok egyike a magyarországi volt, magyar származású családba beházasodni karriert és életbiztosítást jelentett. A kolél tagjainak gyermekei ugyanis házasodásuk után szintén a kolél által fizetett részesedésből éltek. Ennek következtében alig van a régi jeruzsálemi jisivban család, amely ne volna magyar származású zsidók gyermekeivel összeházasodva. Ilyen volt a két muchtár is: reb Jo-

zele Weinberg és reb Majse Halpert. Ma már nehéz volna megállapítani, hogy reb Majse a técsói, vagy pedig a Pozsony melletti malackai Halpertek családfájához tartozik, mert a generációk folyamán a származási nyomok elmosódtak. Az elmúlt hetekben rövid egymásutánban mindketten elköltöztek az élők sorából.

A muchtárság olyan helyhatósági tisztség, amely a magyar közigazgatásban nem létezett. A török uralom idején a muchtár komoly hatósági funkciót töltött be. A muchtár terjesztette elő a hatóságoknak a körzetéhez tartozó lakosok óhaját, a hatóságok pedig vele hajtották be a kivetett kollektív büntetéseket. Az angolok közismerten konzervatív természetűeknél fogva, nem szerették az újításokat és a muchtár rangját a mandátum idején is tisztelgetben tartották, a hatáskörüket nem csorbitották. A muchtár kötelessége volt, többek között az is, hogy a halálos ítéleteket az anyakönyvi hivatalban bejelentse. Az új-szültöttek bejelentéséért 15 piastert kaptak, a halálos ítéletéért semmit. Ez volt egyik oka annak, hogy a mandátum idején főleg az

arab népesedési statisztika teljesen megbízhatatlan volt. A távoleső vidéken lakó muchtárok a születéseket siettek bejelenteni a „kiszárlási díj” miatt, viszont a halálos ítéleteket csak akkor jelentették, ha véletlenül a kerületi hivatalba kerültek. Ez a körülmény növelte az arabok statisztikai számárányát az országban a zsidókkal szemben, akik főleg városokban éltek, ahol a halálos ítéleteket már azért is be kellett jelenteniük, mert enélkül nem kaptak temetkezési engedélyt, míg a távoleső arab falvakban ilyen eséllyel nem törődtek.

A muchtár kíséretében és jelenlétében végezték a ház-kutatásokat és neki kellett igazolnia, hogy a rendőrök a törvény előírásai szerint végezték a feladatukat, senkit sem bántalmaztak és a lakásban lévő tárgyakhoz nem nyúltak. A muchtárral közölték a kijárási tilalmat és ennek feloldását. A muchtár pesétjével ellátott születési igazolások hivatalos érvennyel bírtak és az ő kötelessége volt a körzetben tapasztalt esetleges törvénytelenségről jelentést tenni a hatóságoknak.

Ilyen közfunkcionárius volt Bét Jiszráelben reb Jaszele Weinberg és reb Majse Halpert. Az évek folyamán a régi és új Bét Jiszráel egybeépült, a határok elmosódtak, ami a muchtárok között gyakran idézett elő hatásköri vitát.

A két muchtár természetben is temperamentumban is erősen különbözött egymástól. Reb Jaszele Weinbergnek elvei voltak, reb Majse Halpertnak pedig ideáljai. Reb Jaszele elvi okokból állandan pereskedett az angolokkal és Izráel törvényeit sem tartotta nagy tiszteletben. Bár muchtár volt, akinek feladata a törvény tisztelgetben tartásáról való gondoskodás, még sem volt hajlandó semilyen kormányzati törvényeit magánérvénnyel kötelezőnek elfogadni. Emiatt gyakran került szembe a hatóságokkal és idejének jelentős részét a bíróságokon töltötte.

Jaszele életén át üzleti-vel volt elfoglalva és nagy vagyonra tett szert. Néhány héttel halála előtt a gazdasági rendőrséggel gyűlt meg a baja. Lakásának egyik szobájában különböző valutákat, külföldi csekket és néhány kiló aranyat találtak befalazva.

Ezzel szemben reb Majse nyugodt és békeszerető természetű volt. Egész életén át földhözragadt szegény ember maradt. Harminchárom évig, mint a jeruzsálemi Ec Cháim talmudóra tanítója működött és ő volt a régi melamedok között az első, aki chéderjében a héber oktatást bevezette.

Tanítványai rajongtak érte és büszkéek voltak arra, hogy reb Majse a hatóságok előtt is tekintélyes személyiség, akinek szabad bejárása volt az állami hivatalokba. Ha az oktatás ideje alatt azt mondotta: „Gyerekek, legyetek csendben, egy fél órára el kell mennem valahová” — tudták hová készül. Bizonyára letartóztatnak valakit, vagy egyéb bajt kell elhárítania, melyet a hatóságok a városnegyed lakosaira akarnak zúdítani.

Gyakran apró tanítványait is bevonta a közéleti tevékenységbe. Az ő chéderje volt ugyanis az Ecél alkalmi kötőhelye. A megsbesült „terroristákat” ott részesi-

tették elsősegélyben. Tudták, hogy nála biztos menedéket találnak, ahol elrejtőzhetnek az őket üldöző angolok elől. Mikor a Háneviim-utcában lévő egyik angol állami hivatal ellen támadást intéztek, több sebesültet a gyerekekre bízta. Kiküldte őket a kapu elé, hogy hintsenek homokot a gyalogjáróra, ami által megtévesztették a nyomozó angolokat és ne vegyék észre az áruló véreseppeket.

Az egyik gyerek, aki egy ilyen hadműveletben részt vett, Meir Feinstein volt, akit hét évvel később az angolok kötél általi halálra ítélték. Az ítéletet azonban nem hajtották végre. Feinsteinnek egy narancsban elrejtve ekrazitot csempészték be a siralomházba és két órával az ítélet végrehajtása előtt felrobbantotta saját magát. Bárázánival, az ugyancsak halálraítélt barátjával együtt. A narancsban két szál olasz viaszgyufa is volt, melyet doboz nélkül lehet meggyújtani. A két barát összeülekezett, meggyújtotta a szivük táján elhelyezett ekrazitot és annak robbanása mindkét fiatal hős életét egyszerre oltotta ki. Mindezt azért tették, hogy meggyűsítsék az angol bírók által hozott ítélet végrehajtását.

Ha reb Majse szemére vetették, hogy a tanulás idejét a terroristák segélynyújtására pazarolja, azt válaszolta: A törvény szerint ugyan még a Szentély építése miatt sem szabad a gyerekeket a Tóra-tanulástól elvonni, de az idegen elnyomó elleni harc nagyobb, mint a Szentély felépítése. Elétén át a zsidó állam függetlenségéről és az önálló zsidó hadsereg felállításáról álmodozott. 1947 november 29-én, amikor az UNO megszavazta a zsidó állam önállóságát, ebből örömben levelet intézett D. Ben Gurion, „Cion-ország” miniszterelnökéhez (akkor még nem határozta el az Izráel elnevezést) és a következőket írta:

„Bét Jiszráel városnegyed lakóinak áldását küldöm népünk és Szentföldünk megújodása alkalmából. Adja az egekben trónoló Mindenható Atyánk, hogy erős és jófírelszert hadseregünk száma ne legyen kevesebb, mint a Krónikások első könyvének 25-ik fejezetében említett szám. Amint ott írva van: „És adá Jóáb a népek számát Dávidnak és volt az egész Izráel népének száma ezerzer való ezer és százezer fegyverfogható. Juda fiai pedig 470 ezer fegyverfogható férfiak valának. És Dávid minden cselekedetében bölcs vala és az Isten vele volt. Egész Izráel és Juda népe szerette Dávidot...”

Dávid Ben Gurion megható levélben köszönte meg reb Majsenak a küldött áldást és azt kívánta neki, magas kora ellenére adassék meg számára, hogy megérje az ország teljes felszabadítását.

Hátrahagyott naplójában ezeket írta az első alkotmányozó nemzetgyűlés napjáról: „A nap teljes fényében világitotta be a mindenséget, mert az Eggekben is fenségesnek látták a mai napot.” Huszonkét nemzeti zászlót tüzött ki házának teteféjére, mert anyai ágyúlövés érte házát a felszabadító háború idején.

Elhalálzásával a régi jisiv egyik érdekes alakja költözött el az élők sorából. A jeruzsálemi Meá Seárim-negyedben azt beszéltek, hogy reb Jaszele Weinberg halála után, őt is megidéztek a mennyekbe, hogy évtizedes kompetenciális vitájakat ott elrendezték és muchtártársával együtt békeségben folytassa az örök életét.

TELJES KIÁRUSÍTÁS

A téli árurakár teljes felszámolása alapján alul

ECKMANN

Habima-színház:

MAAJANA

A szerző, Mose Politi szerint, aki Afikim kibuc tagja, a „Máájáná” a lelkiismeret drámája, a művész harca saját magával. Tehát nem specifikusan kibuc-dráma, a szerző a cselekvés helyének csakis azért választotta ezt a társadalmi keretet, mert az egyén problémája, aki szembekerül a társadalommal, a legfrappánsabb a kibuc keretében domborodik ki.

A téma igen érdekes és feltételezhető, hogy a fiatal szerző szép, egyszerű és világos drámai felépítést adott volna neki, ha utközben más problémákat nem szedett volna fel — a darab

ves viták, gyűlölködő párbeszéd, érzelmes monológok alakulnak ki s elfoglalják a drámai cselekmény helyét és idejét. Nagy kár logikus színpadí felépítést nem pótolják a helyenként előforduló irodalmi szépséggé és érzésben gazdag jelenetek.

Meskin meggyőző, mélyen emberi játéka kitünően ábrázolja a magára maradt, megalkuvásra kényszerült nagy művészt. Máájáná szerepét nem könnyű jól interpretálni, mert minden logikát nélkülöz. A tehetséges Hennyá Suckar játéka, a színész minden igyekezte ellenére sem igazolja

Meskin (Alexander) és Hennyá Suckar (Máájáná)

határozott hátrányára. Így történt aztán, hogy a dráma menetében több fontos problémával találkozunk, amelyek nyugtalanítóak, mert meg nem oldottak és fölfelegenek ugyanazon dráma keretében: a művész és a kibuc; az apák és fiuk; a kibuc jövője; van-e kibuc művészet, stb.

Alexander szobrász a kibuc alapító tagja és húsz év óta annak élő lelkiismerete, szobraiban eddig a küzdelmes évek, a munka, a közös élettapasztalatok kifejezője volt, összeütközésbe kerül a kibuccal. Utolsó szobra t. i. amit ő élete nagy művének tekint, ellenkezik a kibuc felfogással s annak vezetősége arra kényszeríti a szobrászt, hogy válasszon: vagy megsemmisíti a művet és a kibuccal marad, vagy elhagyja azt. Alexander az előbbit választja és a kibucban marad.

Az egész probléma beállítása nem szerencsés, mert nem eredeti: a szerző az ókor óta annyiszor felhasználott problémát, a Pygmalion-problémát dolgozza fel benne, azaz, hogy a szobrász beleszeret művébe és életrekelte azt. Alexander, az öregedő művész a kitünő témáért, mert a minden ki nem élt vágyát, ki nem használt és örökre elmult ifjúságát, a szépséget, az üdéséget, egyszóval életének minden értelmét fejezi ki a karcu leányzóban, s Máájáná-nak nevezi azt (Mááján-forrás). A szobor életre kel, szerelmével vigasztalja a magányos művészt, láthatatlanul részt vesz a kibuc életében, azt teljesen felkavarja és a szunnyadó problémákat egymás fejtegetésére állítja.

z az a lelki és szellemi kavardó, amit a kibuc társadalmában okoz. Kármela asszonyfigurája szép, nemes és egyszerű; Bat-Ami, igen jól alakítja. A többi szerep általában jelentéktelen.

A díszletek látványosak és izléesek, a jeleneteknek megfelelően reálisak vagy meszeszerűek. Jozsef Karl tervezte őket és Báruch Kádári hivateltzte. Kádárinak nagy elismerés jár a szobrokért is. A világitás megoldása (Kopilevitz és M. Frank) ügyes és lényeges.

A darab szép fordítása Cháim Guri műve.

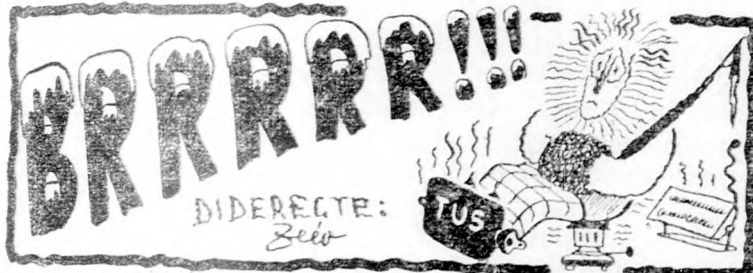
Dr. Marton Gizella

T.-A., Wolfsohn-utca 22.

PURIMRA
ESTÉLYIRUHAKÜLÖNLEGESSEGEK ERKEZTEK.
GYAPJUSZÖVETEK OLCÓ, SZEZONVEGI KIARUSITÁSI ARAKON

A. FISCHER Tel-Aviv
(azelőtt Ráv Kuk-u., most **BEN JEHUDA 50.**)
készíti a legmodernebb **függönyöket** a legújabb anyagokból, éppúgy, mint mindenféle belső dekorációt, részletre is. **FÜGGÖNYTISZTÍTÁS.**

Dr. Erdélyi Emil slosimjára

Írta: Dr. Engelberg László

Kitünő zsidó, nagyszerű cionista, izig-vevő becsületes ember volt. Hatalmas érték szállott vele sírba.

Vallásos családból származott a marosludasi „klauz” árnyékában nevelkedett. Középsőségi Kolozsváron végezte és ugyanott iratkozott be az egyetem jogi fakultására. Az első világháború vége felé, — így mesélik el később barátainak, — egy magyar mánástársasággal került össze, ahol lezsidozták. Ez adta neki az impulzust ahhoz, hogy a pozitív zsidóság felé orientálódjék.

Az 1920-as évek elején került Marosvásárhelyre, ahol illatszertart nyitott. Első dolga volt, hogy felvegye a kapcsolatot a már meglévő helyi cionista intézményekkel. Rövidesen a helyi csoport vezetőjének tagja lett és elnöke a KKL körzeti bizottságának.

Helyi jótékonyági akciókban nemcsak mint adakozó nyaralt, hanem sokszor nyakába vette a várost és gyűjtött, szónokolt és propagált. Nem volt szociális, vagy karitatív munka, amelynek elvégzésére az elsők között ne vállalkozott volna.

Nemcsak a felnőtt barisz-azianusokkal, vagy az ifjú cserkészekkel, hanem a héber óvoda csopottságaival is megtámasztotta a szoros kapcsolatot és a fiatalokkal néha órákig el tudott beszélni cionista mozgalmi problémákról. Szeretett — és tudott is — szavalni.

Több ízben szerepelt, mint román parlamenti képviselőjelölt a romániai Zsidó Párt marostordamegyei tagozatának jelöltlistáján. Az 1930-as évek végén dr. Löwenstein Lajosnál képviselte a zsidóságot Marosvásárhely város képviselőtestületében. Nehéz és felelősség teljes szerep volt ez abban az időben, amikor a vasgárda és a cizsták voltak az államhatalom letéteményesei Romániában.

Az 1940 augusztus 30-iki bécsi döntések és a magyar csapatoknak Erdélybe való bevonulásával új, az előbbinél még szomorúbb korszakakadt az erdélyi zsidóság-ra, főként pedig a cionistákra. Dr. Erdélyi Emil is azok közé tartozott, akiket a magyar hatóságok üldözni kezdték. Mint magyar szempontból „megbízhatatlan”-nak, naponta jelentkeznie kellett a rendőrség állambiztonsági osztályán, gyakran ismétlődő házkutatásokkal zaklatták, leszerelték a telefonját, felbontották a levelezését s állandóan internálással fenyegették. 1944 márciusában a német megszállás napjaiban, mint tuzst, több prominens marosvásárhelyi zsidóval, letartóztatták, börtönbe vetették és családjaival együtt rövidesen deportálták. Sorstársai, akik vele voltak, beszélik róla, hogy mindvégig igaz hősként viselkedett és a deportálás egész ideje alatt ő tartotta bennük a lelket.

A második világháború végén, 1945-ben, 38 kilós testsúllyal, a deportálásban viselt rabruhában került vissza Marosvásárhelyre. — Nem tudott az adott keretbe beilleszkedni és elhatározta, hogy hátat fordít Európának és Izraelbe áll-
Eugenia Sidorova sem, aki pedig a múlt héten komolyan látszó sérülést szenvedett tréning közben történt bukása folytán. A szovjet küldöttség orvosa kezelte és még 4-5 nap múlva is bicegve járt az utcán, vállán pedig terjedelmes kötés jelezte, hogy ott is sérült. Mind ez nem gátolta abban, hogy hétfőn, január 30-án, alig egy héttel a baleset után, a női műlesiklásban a harmadik helyet megszerezze.

Néhány esetvonalás a megnyitó ünnepség tablóján

A jégstadion sikos felületén vonultak fel a 32 nemzet versenyzői és kísérői. A gondos rendezőség jóvoltából mégsem történt egyetlen „kisiklás” sem, senki el nem csuszott, senki meg nem fázott a jegen. A felvonulás utvonalaán, a stadion egész kiterjedésében ugyanis 3 méter széles gumiszőnyeget helyeztek el, ott is, ahol a küldöttségek a másfélórás szertartást végigállták.

Egyetlen bukás azonban mégis történt, amely éppen az olasz gyorskorcsolya-bajnoknál esett meg. Az utolsó

Hogyan alakultak az egyes küldöttségek

A Szovjetunió 114 személyvel vonult fel, Olaszország 112, Németország 105, az USA és Svédország 103-103 sportolóval. Ezek voltak a legnépesebb egységek. A legtöbb aktív versenyzőt Olaszország nevezte be, 78-at, Németország 76-ot, az USA 75-öt, a Szovjetunió és Svédország 68-68 versenyzőt. A többi felvonuló a kísérőkből és funkcionáriusokból tevődik össze. A legkevesebb felvonulóval Görögország és Magyarország

fáklyafutó, aki az olimpiai lángot meggyújtotta, Calza Caroly, hosszúkorcsolyán futott be a stadionba és ügyesen siklott a pályán, míg a főtribün elé ért, ahol hirtelen megbotlott és elesett. A jégre fektetett kábelben akadt meg a korcsolyája. A kitünő sportember azonban lángra pattant és nyugodtan folytatta útját. A tragikomikum az esetben az, hogy Caroly nagyszerű korcsolyázó és az olimpiai megnyitás hetében számos rekordot javított meg az olasz eredménylistán.

4-4 személyrel, Bolivia két személyrel szerepelt.

Feltűnt Libanon küldöttsége, amelyben aránytalanul sok kísérő társult a 3 versenyzőhöz. A libanoniak ugyanis 5 rendezőt küldtek az olimpiára, avval a megbízatással, hogy ott tanuljanak meg mindent a téli sportok megszervezésével kapcsolatban. A jövőben ezeknek lesz a feladata Libanon havasiban a téli sportokat meghonosítani.

Zavar a magyarok elhelyezése körül

Furcsa helyzetet teremtett a magyar olimpiai küldöttség létszámában beállított változás. A végleges nevezés 98 személyt tartalmazott és annyianak foglaltak le szállást Cortina d'Ampezzóban a magyar megbízottak. Végül azonban a versenyek megkezdésekor mindössze négyen(!) jelentek meg a közel száz benevezett személy közül: a Nagy-testvérpár, akik a műkorcsolyázásban vesznek részt és két kísérő. A száll-

odatulajdonos, aki erre a redukcióna nem számított, nem engedte meg a magyar küldöttségnek, hogy megrendelt szobáikat elfoglalják és kártérítési igényét akarta velük szemben érvényre juttatni. Ettől a szándéktól csak akkor állt el, amikor sikerült üresen maradt szobáit más vendégek részére kiadni és így nem érte veszteség. A magyarokat végül is szervezőbizottság fardozása juttatta szálláshoz.

Még kapható belépőjegy

Az első versenynapon kiderült, hogy a jegyeladásban nem értek el „rekordot” a téli olimpia rendezői. A legtöbb versenyszámra még néhány eladatlan belépőjegy állott rendelkezésre a versenyek színhelyén. A jegyeladást nem a nemzetközi rutinnal rendelkező utazási irodákra bízta, hanem a nemzeti olimpiai bizottságokra, amelyeknek ebben a „sportágban” vajmi kevés gyakorlatuk van és nincs is megfelelő szervezeteük hozzá. Így történt,

hogy az utolsó órákban többszáz jegy került vissza a rendezőség kezébe. Ez a körülmény nem segíté érzékenyen az olasz rendezőket anyagi vonatkozásban, mint hogy a sport-totóból és egyéb állami forrásból szinte korlátlan összegekkel rendelkeznek, azonban presztizs szempontból itélik meg súlyosabban, ha üres hely marad valamelyik versenyen. Ezt kívánják elkerülni az olaszok. Az üzleti szempont egészen mellékes a megítélésükben.

Forgalmas a 40 ágyas baleseti kórház

Már a versenyek megkezdése előtt is 60-70 százalékosan megtelt az olimpiai céljára berendezett kórház Cortinában. A balesetek sürün követeltek áldozatokat és csak ezeket szállították a kórházba. A szorongóladással, náthával, megfázással sújtott versenyzők és funkcionáriusok nem élvezhették a kórházi gondozást. De nem vette igénybe a kórházi ápolást a fiatal szovjet versenyzőnő,

Azóta egészségi állapota egyre rosszabbodott, ellenállóképessége napról-napra gyengült. Gyilkos kór lepte meg, mely végre is győzedelmeskedett fölötte. Egy hónappal ezelőtt ragadta el a halál az élők sorából. Emlékét tisztán fogják őrizni mindazok, akik ismerték és szerették.

és az olimpiai bronzéremmel tüntették ki kitünő teljesítményéért.

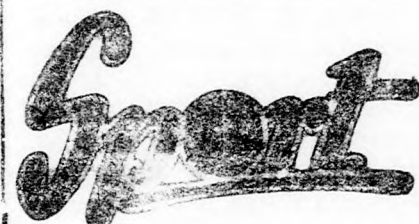
A zárkózott oroszok annak az eldöntését a kíváncsiakra bízta, hogy a szőke kislány sérülése volt-e enyhe, vagy talán a szovjet orvosok csodaszere állította helyre gyorsan Eugenia sérült izületeit.

Dückstein Zoltán

Előléptették a Gádna parancsnokát

Tel-Aviv (Az Uj Kelet katonai tudósítójától). Rám Ron alezredest, a Gádna országos parancsnokát, a vezérkari főnök február elsejei hatállyal ezredessé léptette elő.

Rám Ron ezredes, az ország szülőltje, egy gyermek atyja. A tehetséges 30 éves ezredes a Hágáná aktív tagja volt, a zsidó brigádban szolgált és a felszabadított háború alatt résztvett többek között a latruni és a faludzsai harcokban is.

Izraeli válogatott — Szarajevo

Három hónap óta gyakorlati labdarúgó válogatott keret angol tréner vezetése alatt, mindaddig azonban nem volt alkalma bemutatni a közönség szélesebb rétege előtt az intenzív tréning kedvező hatásait, mert nem akadt egyetlen ellenfele sem. A jelenleg Izraelben tartózkodó jugoszláv labdarúgó csapat, a Szarajevo, nyújtja első ízben annak a lehetőségét, hogy a Makkabi-Hápoel vegyes csapat néven pályára lép együttes, — valójában az országos válogatott csapat — végre számot adhasson arról, hogy olimpiai előkészületeiben mennyire jutott a mai napig.

Az izraeli csapatban a következő játékosok kapnak helyet: Bendori, Hodorov, Schweitzer, Matanja, Blut, Snéur, Rabinovics, Haldi, Jiszraeli, Sztelman, Kaufmann, Rozenbaum, Merimovics, Held, — Valószínű, hogy még néhány játékosnak módot nyújt a válogatással megbízott tréner és szövetségi kapitány, hogy tudását a Szarajevo ellen bemutassa.

A mérkőzést a jaffai Hápoel-pályán délután 3 órára tűzték ki.

A további hétvégi sportműsor

A labdarúgásban az I. osztályú bajnokság sorsolása: Hákoah Tel Aviv — Hápoel Machane Jehuda, Bétar Jeruzsálem — Hápoel Jeruzsálem, Hápoel Rechovot — Hápoel Kirját Cháim, Makkabi Ramat Gan — Hápoel Naharia, Hápoel Chedera — Hápoel Raanana, Ahava Noerit — Hápoel Balfuria.

A kézilabda bajnokságban Makkabi Petach Tikva J — Makkabi Cáfón és Hápoel Rechovot — Hápoel Tel Aviv játszanak egymással.

Az asztali tenisz csapatbajnokság mérkőzései: Hápoel Jaffa — Makkabi Jeruzsálem, Makkabi Cáfón — Makkabi Jeruzsálem, Hápoel Bét-Jám — Hápoel Rechovot.

A vívó csapatbajnokság szombati első fordulójának sorsolása: Hápoel Haifa — Makkabi Ramat Gan, Makkabi Haifa — YMCA, Brit Makkabi Atid — Péiskolai Sportklub.

A hétvégi sportműsort számos röplabda és kosárlabda mérkőzés, valamint a Hápoel ifjúsági atlétikai csapatbajnoki versenye egészítik ki.

Kanada versenget szenvedett jégkorongban

Cortina d'Ampezzóban a legnagyobb meglepetést keltette a jégkorong bajnokság során az USA csapatának tegnapi 4:1 arányú győzelme a sokszoros olimpiai és világbajnok Kanada ellen. Ugyanakkor a Szovjetunió csapata 4:0 arányban verte meg Németország együttesét. De hasonlóan váratlan volt a 3x5 kilométeres női sífutó staféta-verseny eredménye is. A nagy favorit szovjet staféta ugyan- is kikapott a remekül küzdő finn lányoktól és a második helyre szorult. A befutó sorrendje: 1. Finnország 1 óra 9:01 perc; 2. Szovjetunió; 3. Svédország. A finn nők győzelmét a kitünően futó Siiri Rantanen biztosította be. A női lesiklás Madeleine Berthod, Svájc nyerte meg 1:40,7 perces idővel honfitársnője, Frieda Daenzler előtt; harmadik a kanadai Lucie Wheeler lett. A férfi egyéni műkorcsolya bajnokság USA „házi-versenyé” vált. Mind a három érmet Amerika nyerte. A Jenkins, A. Robertson és D. Jenkins sorrendben.

Az argentinai arabok nyíltan uszítanak Izrael és a zsidók ellen

A lap utólag sajnálkozását fejezte ki a „sziriai kultúr-egyesület” antiszemita hirdetményének leközlése miatt

Buenos-Aires (STA). Az Argentina fővárosában megjelenő Noticias Graficas c. lapban néhány nap előtt hirdetés formájában heves támadás jelent meg Izrael és az argentinai zsidók ellen a „sziriai kultúr-egyesület” aláírásával. Az arab közlemény szerint a zsidók, akik a múlt hónapban nagygyűléseken hangoztatták szolidaritásukat Izraellel, ezzel kimutatták kettős lojalitásukat. Ezekben a gyűléseken Argentína ideiglenes kormányát is támadták, — állította az arab közlemény.

A Noticias Graficas szerkesztősége tegnap nyilatkozatot közölt, amely szerint az arab egyesület hirdetése a szerkesztőség jóváhagyása nélkül került a lapba. A lap sajnálkozását fejezte ki az argentinai zsidók ellen elhangzott vádak felett.

Az argentinai arabok pontosan követik Sziria washingtoni nagykövetének vonalát, aki hasonló vádakot emelt az amerikai zsidók ellen. Több amerikai szervezet a külügyminisztériumhoz fordult és követelte a sziriai nagykövet eltávolítását.

Telefonon hallgatja otthon az iskolai leckéket egy gyermekbénulásos herzliai kislány

Nurit Markus 11 éves herzliai kislány, aki négy évvel ezelőtt gyermekparalízisben megbetegedett és azóta is ágyhoz van kötve, telefon-összeköttetés útján „jár” iskolába és elvégzi osztályának leckéit. Egy hónappal ezelőtt Nurit „viszterét” osztályába, amely ünnepélyes fogadtatást rendezett tiszteletére. A kislány ágyban fekvve vett részt az ünnepélyen.

Az esetről Helena Bart asszony, a közoktatásügyi minisztérium egy főtisztviselője számolt be, aki elmondta, hogy a herzliai telefonkapcsolat Izraelben az első eset és a sikeren felbuzdulva, ezt ki fogják terjesztetni. A beteg ágya mellett különleges telefonkészüléket állítottak fel, amely telefonvonalal az illető osztályban elhelyezett mikrofonhoz van szerelve. A mikrofon a beteg ágyához továbbít mindent, ami az osztályban elhangzik, akár t a tanító, akár a tanítványok szájából. A tanító gyakran

kérdéseket intéz a beteg gyermekhez is, aki a telefonon keresztül felel. A feleletet a tanító és a tanítványok egy- szerre hallják.

Az első apparátust Jehuda Richards new-yorki zsidó adománya az oktatásügyi minisztériumnak. Richards osztályfőnöke egy amerikai telefontársaságnak, amely sokszáz ágyhoz kötött bna gyermeket lát el szolgáltatással az Egyesült Államok területén.

Bart asszony tervet dolgozott ki a telefonkapcsolás útján történő oktatás kiszélesítésére. A tervhez igénybe akarja venni a megfelelő intézményeket, ugymint a Unicef-et, a Hadasszát, az Ilensit és másokat. Ez idő szerint még nem tudják pontosan, hány iskolakörben levő gyermek van ágyhoz kötve, de már gyűjtik az adatokat, hogy a jövő iskolái elején az illetékesek pontos adatok birtokában legyenek.

Aláírták a szerződést a haifai földalatti vasút építésére

Március elején megkezdik a 3 és félmilliárd dolláros munkát

Haifa (Az Uj Kelet tudósítójától). Simon francia konzul, Tennen francia atnásé, a városi tanácsosok és helyi előkelőségek jelenlétében írta alá tegnap délután Aba Chusi polgármester és Pierre Grossmann mérnök, a Compagnie Dunquerque d'Entreprise megbízottja a Haifán építendő földalatti vasút szerződését. A munkálatok, amelyek 3 és fél millió dollárba kerülnek (ennek a felét a francia társaság hitelezi) és 30 hónapig fognak tartani, március elején kezdődnek meg.

A technika legújabb vívmányai alapján épülő földalatti vasút hat perc alatt futja be a kikötő és a központ Kármel közötti 1750 méteres távolságot, beleértve a négy kőbeeső állomáson való tartózkodást és mindkét irányban óránkénti tíz járatral 4000 embert szállíthat. Az állomásokat 9-25 méter mélységben építik és mozgólépcsőkkel szerelik fel.

Ugyancsak ez a társaság vállalta a 3 millió dolláros kerülő központi víztisztító állomás építését is, amelyet a petróleumfinomító mellett állítanak fel és amelynek munkálatai május körül kezdődnek. A két munkaterv francia mérnökök vezetése alatt 5600 munkást fog foglalkoztatni.

Szliman városi tanácsos közölte, hogy a város évi 15 millió utasra számít. A földalatti vasút rezsije és amortizációja évi 860.000 fontot tesz ki és a jegyek árát igen olcsóra, mindössze 7-8 piasterre kalkulálják.

A szerződés aláírása után Aba Chusi kijelentette, hogy ez a legfontosabb okmány, amelyet hivatalbalepte óta aláírt. A polgármester örö-

mét fejezte ki afölött, hogy a földalatti vasút építése csak szorosabban fogja vonni Franciaország és Izrael közötti baráti kapcsolatokat. Simon konzul és Grossmann mérnök a legnagyobb elismeréssel nyilatkoztak arról a módról, ahogyan a város háza és annak mérnöki személyzete a szerződést megelőző tárgyalást lefolytatta.

REUMA
isítesz, hexensuz ellen mindig segít a bevált svájci tabletta az

R12

(Svájci patent 15528)
Az R12 tabletta gyors hatású, nyugtatja és gyulladásgátló a gyulladás fészket, artalmas mellékhatás nélkül.

Minden gyógyszerárban kapható.

„MEDICO”, BAT-JAM
Telefon: 8177
Terjesztő: Bégar Horovitz
Tel-Aviv, tel. 62753,
Haifa, tel. 68915.

Eladó
1 1/2 SZOBÁS LAKÁS
a bné-bráki sikun Váy-ban.
Mrdéklódnál:
MAYER SMUEL,
Bné-Brák, Sikun Váy,
blokk 10.

H O H Hajdu Miklós emlékünnepe
Faragó Miklós
Jámor Ferenc
Dr. Márton Lajos
Rosenfeld Sándor közreműködésével
Tel-Aviv, vasárnap (febr. 5-én) este 8.30, Merkáz Háchinuch, Reiness-u. 6

APRÓHIRDETÉSEK

DELBEN CSAK RAER:
KOZMETIKA - PEDIKUR
T.-A., Allenby (udvarban)
87. Eckmann mellett.

ADÁS - VÉTEL

SINGER VARGOPÉP VESZ-
ELAD: Ing. Hirschensohn, Jaffa,
Buzstruz-u. 12., tel. 82663.

SABOKELLEK, keményvason,
szoknyakétféle, oló, cik-cakk-
előlekesóban: Rubinger, T. A.,
Nachlat Benjámín 15.

NE RONTSA A SZEMÉT!
Csillárját - állóampóját rendbe-
húzza „Csillár és Világítás”,
Tel-Aviv, Hajarkon 122. Cserél-
és átalakít - galvanizál.

RUTOR 12 havi részletfizetésre,
raktáron és elkesztve, mindenfé-
le árban, csak Wagenbergnél, T. A.,
Kambim-u. 8.

AMERIKAI RUHAK nagy választékban,
különböző irányban, el-
adók: Spier, T. A., Gordon-u. 9.
(udvarban). 1-4-ig zárva.

RADIÓK, az összes új modellek,
teljes jótállás, a legkisebb fizet-
ési feltételek a szaküzletben:
RADIO-BLUMANN,
Tel-Aviv, King George 44. szám.

Levelezés - házasság

30 EVES, jóméjű, zeneileg
is művelt tisztviselő, berendezett
lakással, megismerkedne házasság
céllal 30 év körüli, jókiszű, jól
jelenes és kulturált úrnővel.
Levelet „1232” sz. alatt Gershon
Ben hirdetőirodába, T.-A., Allenby
51., továbbít.

„FORTUNA”

Csak biztos, komoly és gyors
házasságokat közvetít a
„FORTUNA”
Főiroda: Tel-Aviv, Dönelson 20.
(udvarban)
10-11-4-9, szom-
baton 5-9-ig.
Főiroda: Haifa, Beccál-u. 6.
III. em. 4-8 óráig

ÁLLÁS FOGYALKOZÁS

Mérlegképes könyvelőt
KERES
MOSAV MAZOR.
Ajánlkozás személyesen, vagy
levélben, február 15-ig a tit-
kárságnál: MOSAV MAZOR,
Doár Petách-Tikva.

AMERIKAI TURISTA,

ittundó családból, megismerked-
ne házasság céljából, 28-32 éves,
kimentett zsep novel.
Gyermekek nem akadály.
Házasságkövető bizárvá.
BILL GREEN,
Haifa, Weiss-szálloda,
Smárláhu Levin-u. 2.

30 EVES, szakmában önállóan

dolgozó férfi, lakással - és
szolid nő ismeretséget keresi há-
zasság céljából. „Tel-Aviv” jel-
gére a kiadóba.

30 EVES, jó jövedelmű mosá-

nyó, 2 1/2 szoba berendezett la-
kással, magához illő feleséget ke-
res. „2/2” jelgére, Uj Kelet, Hai-
fa, Shapira 13.

30 EVES, jó jövedelmű mosá-

nyó, 2 1/2 szoba berendezett la-
kással, magához illő feleséget ke-
res. „2/2” jelgére, Uj Kelet, Hai-
fa, Shapira 13.

30 EVES, szakmában önállóan

dolgozó férfi, lakással - és
szolid nő ismeretséget keresi há-
zasság céljából. „Tel-Aviv” jel-
gére a kiadóba.

30 EVES, jó jövedelmű mosá-

nyó, 2 1/2 szoba berendezett la-
kással, magához illő feleséget ke-
res. „2/2” jelgére, Uj Kelet, Hai-
fa, Shapira 13.

30 EVES, jó jövedelmű mosá-

nyó, 2 1/2 szoba berendezett la-
kással, magához illő feleséget ke-
res. „2/2” jelgére, Uj Kelet, Hai-
fa, Shapira 13.

30 EVES, jó jövedelmű mosá-

nyó, 2 1/2 szoba berendezett la-
kással, magához illő feleséget ke-
res. „2/2” jelgére, Uj Kelet, Hai-
fa, Shapira 13.

30 EVES, jó jövedelmű mosá-

nyó, 2 1/2 szoba berendezett la-
kással, magához illő feleséget ke-
res. „2/2” jelgére, Uj Kelet, Hai-
fa, Shapira 13.

30 EVES, jó jövedelmű mosá-

nyó, 2 1/2 szoba berendezett la-
kással, magához illő feleséget ke-
res. „2/2” jelgére, Uj Kelet, Hai-
fa, Shapira 13.

LAKÁS-BERLET

LAKASAT, ÜZLETHELYISÉGET
bérbeadjuk, eladjuk gyorsan. For-
duljon bizalommal a „Hámkászér
Irodához, Tel-Aviv, Merkáz Báál Meláché
5. sz. Tel. 5376. (10-1, 4-6.)

LAKAS, ÜZLETHELYISÉG a köz-
ismert „Express” iroda utján,
Tel Aviv, Merkáz Báál Meláché
5. sz. Tel. 5376. (10-1, 4-6.)

LAKASOKAT, ÜZLETEKET Tel
Avivban, Ramat Ganban és kör-
nyékén bérbeadó a közismert
Ringel-iroda, Nachlat Benjámín
utca 39. Telefon 5713.

S. J. BAUM

BÉRBEADÓ:
1 szoba, erkéllyel, I. emelet,
azonnal beköltözhető,
Ben Jehuda közlelőben, IL 1,500.-
Tel-Aviv, Allenby-ut 108. sz.
Telefon: 6127, 10-1, 4.30-6-ig.
Irodazárás után tel. 26227.

S. J. BAUM

LAKASAT bérbeadó, eladja gyorsan
és kedvezően Münz Elenberg
és Isa útján, Tel Aviv, Javne 34.
Telefon: 62514.

HAVIBERES (udvari) HELYSÉ-
GET keresek, esetleg felstárs-
alapon. „Magrabi környékén” jel-
gére, Tel-Aviv, POB. 4227.

Minden szakma részére alkalmas
KIS MEHELY - Cefonban
azonnal átadó. „Mihely” jelgére,
Tel-Aviv, POB. 4227.

JERUZSALEMBEN 1-5 SZOBÁS
LAKÁSOK, kényszereladások fel-
áron. Atadó lakását három napon
belül kiadom. - Üzlethelyiségek,
társulások díszkocsióval, Blechner,
Jeruzsálem, Cion szálló, tel. 2367.
Fogad 10-12, 4-6.

1/2 SZOBÁS, 300 m. terrasszal és
mácszánnal, hazai gyümölcsös-
kerttel, eladó. Levelek: „No 1239”
részére, Gershon Ben hirdetőirodá-
jába, Tel-Aviv, Allenby 51.

ÁLLÁS FOGYALKOZÁS

Mérlegképes könyvelőt
KERES
MOSAV MAZOR.
Ajánlkozás személyesen, vagy
levélben, február 15-ig a tit-
kárságnál: MOSAV MAZOR,
Doár Petách-Tikva.

AMERIKAI TURISTA,

ittundó családból, megismerked-
ne házasság céljából, 28-32 éves,
kimentett zsep novel.
Gyermekek nem akadály.
Házasságkövető bizárvá.
BILL GREEN,
Haifa, Weiss-szálloda,
Smárláhu Levin-u. 2.

30 EVES, szakmában önállóan

dolgozó férfi, lakással - és
szolid nő ismeretséget keresi há-
zasság céljából. „Tel-Aviv” jel-
gére a kiadóba.

30 EVES, jó jövedelmű mosá-

nyó, 2 1/2 szoba berendezett la-
kással, magához illő feleséget ke-
res. „2/2” jelgére, Uj Kelet, Hai-
fa, Shapira 13.

30 EVES, jó jövedelmű mosá-

nyó, 2 1/2 szoba berendezett la-
kással, magához illő feleséget ke-
res. „2/2” jelgére, Uj Kelet, Hai-
fa, Shapira 13.

30 EVES, jó jövedelmű mosá-

nyó, 2 1/2 szoba berendezett la-
kással, magához illő feleséget ke-
res. „2/2” jelgére, Uj Kelet, Hai-
fa, Shapira 13.

30 EVES, jó jövedelmű mosá-

nyó, 2 1/2 szoba berendezett la-
kással, magához illő feleséget ke-
res. „2/2” jelgére, Uj Kelet, Hai-
fa, Shapira 13.

30 EVES, jó jövedelmű mosá-

nyó, 2 1/2 szoba berendezett la-
kással, magához illő feleséget ke-
res. „2/2” jelgére, Uj Kelet, Hai-
fa, Shapira 13.

30 EVES, jó jövedelmű mosá-

nyó, 2 1/2 szoba berendezett la-
kással, magához illő feleséget ke-
res. „2/2” jelgére, Uj Kelet, Hai-
fa, Shapira 13.

30 EVES, jó jövedelmű mosá-

nyó, 2 1/2 szoba berendezett la-
kással, magához illő feleséget ke-
res. „2/2” jelgére, Uj Kelet, Hai-
fa, Shapira 13.

30 EVES, jó jövedelmű mosá-

nyó, 2 1/2 szoba berendezett la-
kással, magához illő feleséget ke-
res. „2/2” jelgére, Uj Kelet, Hai-
fa, Shapira 13.

30 EVES, jó jövedelmű mosá-

nyó, 2 1/2 szoba berendezett la-
kással, magához illő feleséget ke-
res. „2/2” jelgére, Uj Kelet, Hai-
fa, Shapira 13.

Adagolják a burgonyát

A kereskedelmi és ipar-
ügyi minisztérium szóvivője
tegnap bejelentette, hogy
mától kezdve a burgonyát
adagolva fogják árusítani.

Az első adag máfélé kiló lesz
személyenként. Egyelőre
csak Jeruzsálemben, Tel-
Avivban és Haifán fogják
osztani a burgonyát. Az árak
változatlanok maradnak, és
pedig kilónként 115 pruta
a kiskereskedőnek és 150 pruta
kilónként a fogyasztónak.

A kereskedők a burgonyát
az élelmiszerkönyvecské 104-
es számú szelvénye alapján
fogják osztani azoknak,
akiknek egy évre szóló élel-
miszerjegyük van. A féléves
élelmiszerkönyvecské tulaj-
donosai az első oldal 12-es
szelvénye, az ideiglenes élel-
miszerjegyek tulajdonosai a
30-as számú szelvény alap-
ján fogják a burgonyát meg-
kapni.

KÜLÖNFELE

KOZMETIKA, SZÖRTELENITES:
Legújabb amerikai típus rövid-
hullám-géppel hívásra hához
megyek. Davidovits-Dariel, Gav-
Jam G., Sikun Teiber 322, Haifa
mellett.

TOLL GOZTISZTITAS, párna és
dunna-átdolgozás. Gansl és Molnár
Tel-Aviv, Merkáz Volovelsky 5/16
(Wolfsohn-u. folytatása). Telefon
83415.

M. WELZER, TEL-AVIV,
BEN JEHUDA-U. 25. SZ.
Vatta- és pelyhepaplan mű-
hely, Fehelypaplan, legjobb ki-
vitel, 90.-, hozott anyagból,
munkadíj 7.500 font.

SZÖNYEGJAVITÁST, MOSÁST
szakszerűen Wallerstein vállal. Tel-
Aviv, Allenby 90, II. e., tel. 66025.

TÁRS

TÖMEGCIKK-GYARTÁSHOZ
közreműködő pénzértársat keresek.
Helyiségem van. „Légo” jelgére,
Tel-Aviv, POB. 4227.

PERSEGBE BETÁRSULNA szak-
ember, 2000 font tőkével. Jelgére
„2996/55” a kiadóba.

HAIFAI

Jól bevezetett NŐI- és FÉRFI
FODRASZ SZALON HADARON
eladó. „Armon” közvetítőiroda,
Haifa, Herzl-u. 2., tel. 66779.

VARRÓKÉPES TANULÓNYANT

azonnalra felvesz: Salon RENA,
Haifa, Herzl-u. 47.

BUTOROZOTT SZOBA, esetleg
elbáttal, férfinek kiadó. Ben Cvi,
Haifa, Allenby 173.

Nemtel beszélt, minden informá-
ciót kibíró negyvenes, szeretne
BRIDZS-TÁRSASÁGHOZ csatlá-
kozni. Meghívások: „Zéro” jel-
gére, Haifa, POB. 4694.

KEZIKÖTÉP, svájci (új) és
gázozó-irigridáló eladó. Bővebbet:
Festéküzlet, Haifa, Hameginim-u.
62. szám.

FEL IRODAHELYISÉG telefonnal,
Hadaron kiadó. Haifa, tel. 2559.

1/2 SZOBÁS LAKÁS Kirját Motz-
kin központjában eladó, Haifa,
POB. 616.

A Hitachdut

Oléi Hungária

közleményei:

TEL-AVIV

A telavivi HOH vezetősége
HAJDU MIKLÓS emlékműpályát
rendez vasárnap, február 5-ikén,
este 8.30-kor a Merkáz Háchinuk
nagytermében (Reiness-u. 6. sz.),
amelyre meghívja az egész tel-
avivi magyar jüsvut.
Közreműködnek:
FARAGÓ MIKLÓS:
Emlékéim Hajdu Miklósról
JAMBOR FERENC:
Egy öreg kartárs emlékre
Dr. MÁRTON LAJOS:
Hajdu Miklós és kora.
ROSENFELD SÁNDOR:
Hajdu Miklós és Izráel
Beléptidj nincs.

Tanuljunk ivritül a tel-avivi

H. O. H. héber tanfolyamán.
Gross Eliezer tanár vezetésével
naponta vannak kurzusok kezdők,
valamint haladóknak részére. Tovább-
képző kurzus hetenként egyszer és
ugyanasak hetenként egyszer újság-
olvasás és helyesírási gyakorlat,
könyven elajánlható módszerrel.
Beiratkozás: a Háschéh-utca
2. sz. alatti iskolában, naponta
6-9 óráig, Gross Eliezer tanárnál
Hátfón kivételesen: 7-9 óráig.

KESZÜLJÖN A TELAVIVI HOH

NAGYSZABASU MÜSOROS
PURIM BÁLJÁRA
Kisérje figyelemmel
közleményeinket.

NATANJA

Volt Munkaszolgálatosok
Izráeli Szövetsége
Volt muszosok!
F. évi február 5-én este 6-ór
országos vezetőségi ülést tartunk
Natanján a Donath-penzióban,
amelyen a nyilvánosság előtt fo-
gunk beszámolni a szövetség mű-
ködéséről és az utóbbi 6 hónap-
ban elért eredményekről. - Kerjünk
az érdeklődők, főleg a rokkant
muszosok megjelenését.

Ben-Cion

Witler
Ma, február 3., Haifa
Amfiteátrum 8.45
„MAJN MAJDELE”
Szombat, február 4.,
Tel-Aviv, ZOÁ-ház,
2 előadás, 6.30 és 9.30-kor
„ENEKES KOVACS”

Sifra

Lerer
Ma, február 3., Haifa
Amfiteátrum 8.45
„MAJN MAJDELE”
Szombat, február 4.,
Tel-Aviv, ZOÁ-ház,
2 előadás, 6.30 és 9.30-kor
„ENEKES KOVACS”

Adagolják a burgonyát

A kereskedelmi és ipar-
ügyi minisztérium szóvivője
tegnap bejelentette, hogy
mától kezdve a burgonyát
adagolva fogják árusítani.

Az első adag máfélé kiló lesz
személyenként. Egyelőre
csak Jeruzsálemben, Tel-
Avivban és Haifán fogják
osztani a burgonyát. Az árak
változatlanok maradnak, és
pedig kilónként 115 pruta
a kiskereskedőnek és 150 pruta
kilónként a fogyasztónak.

A kereskedők a burgonyát
az élelmiszerkönyvecské 104-
es számú szelvénye alapján
fogják osztani azoknak,
akiknek egy évre szóló élel-
miszerjegyük van. A féléves
élelmiszerkönyvecské tulaj-
donosai az első oldal 12-es
szelvénye, az ideiglenes élel-
miszerjegyek tulajdonosai a
30-as számú szelvény alap-
ján fogják a burgonyát meg-
kapni.

KÜLÖNFELE

KOZMETIKA, SZÖRTELENITES:
Legújabb amerikai típus rövid-
hullám-géppel hívásra hához
megyek. Davidovits-Dariel, Gav-
Jam G., Sikun Teiber 322, Haifa
mellett.

TOLL GOZTISZTITAS, párna és
dunna-átdolgozás. Gansl és Molnár
Tel-Aviv, Merkáz Volovelsky 5/16
(Wolfsohn-u. folytatása). Telefon
83415.

M. WELZER, TEL-AVIV,
BEN JEHUDA-U. 25. SZ.
Vatta- és pelyhepaplan mű-
hely, Fehelypaplan, legjobb ki-
vitel, 90.-, hozott anyagból,
munkadíj 7.500 font.

SZÖNYEGJAVITÁST, MOSÁST

szakszerűen Wallerstein vállal. Tel-
Aviv, Allenby 90, II. e., tel. 66025.

TÁRS

TÖMEGCIKK-GYARTÁSHOZ
közreműködő pénzértársat keresek.
Helyiségem van. „Légo” jelgére,
Tel-Aviv, POB. 4227.

PERSEGBE BETÁRSULNA szak-
ember, 2000 font tőkével. Jelgére
„2996/55” a kiadóba.

HAIFAI

Jól bevezetett NŐI- és FÉRFI
FODRASZ SZALON HADARON
eladó. „Armon” közvetítőiroda,
Haifa, Herzl-u. 2., tel. 66779.

VARRÓKÉPES TANULÓNYANT

azonnalra felvesz: Salon RENA,
Haifa, Herzl-u. 47.

BUTOROZOTT SZOBA, esetleg
elbáttal, férfinek kiadó. Ben Cvi,
Haifa, Allenby 173.

Nemtel beszélt, minden informá-
ciót kibíró negyvenes, szeretne
BRIDZS-TÁRSASÁGHOZ csatlá-
kozni. Meghívások: „Zéro” jel-
gére, Haifa, POB. 4694.

KEZIKÖTÉP, svájci (új) és
gázozó-irigridáló eladó. Bővebbet:
Festéküzlet, Haifa, Hameginim-u.
62. szám.

FEL IRODAHELYISÉG telefonnal,
Hadaron kiadó. Haifa, tel. 2559.

1/2 SZOBÁS LAKÁS Kirját Motz-
kin központjában eladó, Haifa,
POB. 616.

A Hitachdut

Oléi Hungária

közleményei:

TEL-AVIV

A telavivi HOH vezetősége
HAJDU MIKLÓS emlékműpályát
rendez vasárnap, február 5-ikén,
este 8.30-kor a Merkáz Háchinuk
nagytermében (Reiness-u. 6. sz.),
amelyre meghívja az egész tel-
avivi magyar jüsvut.
Közreműködnek:
FARAGÓ MIKLÓS:
Emlékéim Hajdu Miklósról
JAMBOR FERENC:
Egy öreg kartárs emlékre
Dr. MÁRTON LAJOS:
Hajdu Miklós és kora.
ROSENFELD SÁNDOR:
Hajdu Miklós és Izráel
Beléptidj nincs.

Tanuljunk ivritül a tel-avivi

H. O. H. héber tanfolyamán.
Gross Eliezer tanár vezetésével
naponta vannak kurzusok kezdők,
valamint haladóknak részére. Tovább-
képző kurzus hetenként egyszer és
ugyanasak hetenként egyszer újság-
olvasás és helyesírási gyakorlat,
könyven elajánlható módszerrel.
Beiratkozás: a Háschéh-utca
2. sz. alatti iskolában, naponta
6-9 óráig, Gross Eliezer tanárnál
Hátfón kivételesen: 7-9 óráig.

KESZÜLJÖN A TELAVIVI HOH

NAGYSZABASU MÜSOROS
PURIM BÁLJÁRA
Kisérje figyelemmel
közleményeinket.

NATANJA

Volt Munkaszolgálatosok
Izráeli Szövetsége
Volt muszosok!
F. évi február 5-én este 6-ór
országos vezetőségi ülést tartunk
Natanján a Donath-penzióban,
amelyen a nyilvánosság előtt fo-
gunk beszámolni a szövetség mű-
ködéséről és az utóbbi 6 hónap-
ban elért eredményekről. - Kerjünk
az érdeklődők, főleg a rokkant
muszosok megjelenését.

Ben-Cion

Witler
Ma, február 3., Haifa
Amfiteátrum 8.45
„MAJN MAJDELE”
Szombat, február 4.,
Tel-Aviv, ZOÁ-ház,
2 előadás, 6.30 és 9.30-kor
„ENEKES KOVACS”

Sifra

Lerer
Ma, február 3., Haifa
Amfiteátrum 8.45
„MAJN MAJDELE”
Szombat, február 4.,
Tel-Aviv, ZOÁ-ház,
2 előadás, 6.30 és 9.30-kor
„ENEKES KOVACS”

„GAL-AM” GYAR

Karkur
Főiroda: Tel-Aviv, Rothschild Blvd. 4
Telefon 67008

*
tudatja, hogy 1956. február 1-től
a kornflour
TONNAJA IL. 700.-
(750.- helyett)

TANULJON IVRITÜL OTTHON

levelezőkurzusunk útján
2000
ember - az ország minden részében - tanulja meg
az ország nyelvét az ivrit levelezőpálya útján.

Tanítási fokozatok:
KEZDŐ - HALADÓ - TOVÁBBKÉPZŐ

Különleges kurzusok:
NYELVTÖKÉLETESÍTÉS - HELYESÍRÁS

Kívánságra díjmentes tanterv.

Vágja ki ezt a hirdetést és küldje be engedély-
bontként az intézetnek: TEL-AVIV, P. O. B. 373.

Elmozdítottak két haifai orvost

mert magánkezelésre kényszerítették a betegeiket

Az Arab Liga nyolc tagállama visszautasítja a washingtoni határozatokat

Eden előadása az amerikai szenátusban az Eisenhowerrel folytatott tárgyalásairól

Washington, (AFP és UP). George Allen, az amerikai külügyminisztérium közkeletű ocsályának államtitkára tegnap kihallgatáson fogadta dr. Victor Chuli libanoni nagykövetet, aki ezúttal nyitott arab állam névében tiltakozott az Eisenhower és Eden konferenciáján a Közelkelettel kapcsolatban elfogadott határozatok ellen. Kiszivárgott hírek szerint a libanoni nagykövet közölte, hogy az arab államok nem fogadják el a határozatokat, amelyeket a velük való tanácskozás nélkül hoztak.

Allen egyébként közölte, hogy kihallgatáson fogadja dr. Izzat Tanuszt, a palesztinai arab menekültek megbízottját is. Tanusz is elégedetlenségét akarja kifejezni az angol-amerikai nyilatkozat fölött és hangsúlyozni akarja, hogy az „emberi jogokra” való hivatkozásnak érvényesnek kell lennie a 900 ezer arab menekültre is, kik nyomorúságos körülmények között élnek Izráel határára. Arab körökben megelégedéssel vették tudomásul, hogy George Allen fogadja Tanuszt, minthogy ez egyetlen kormányt sem képvisel és bár az arab menekültek washingtoni irodájának igazgatója, nem tartozik a diplomáciai testülethez.

Washington, (UP). — Sir Anthony Eden angol miniszterelnök tegnap az amerikai szenátusban beszédet tartott az Eisenhower elnökkel folytatott tárgyalásairól. A szenátus zsúfolásig megtöltött termében jelen volt Selwyn Lloyd angol külügyminiszter és az angol nagykövet is, akiket Edennel együtt a szenátus elnöke mutatott be a szenátoroknak.

Eden azt hangoztatta, hogy washingtoni látogatása során újra kifejezésre jutott az egységes célra való törekvés az Egyesült Államok és Anglia között. Nem lehet garanciát vállalni azért, hogy az Egyesült Államok és Anglia meg tudják oldani az emberiség előtt álló összes problémákat, a két nagyhatalom közötti szilárd barátság azonban jelentős mértékben járulhat hozzá, hogy kísérleti módokat találjanak a problémák megoldására.

Az angol miniszterelnök előbb a világ politikai helyzetét ismertette, majd három pontból álló tervet terjesztett a szenátus elé. Mindenekelőtt — mondotta — erőteljesen fenn kell tartanunk szövetségeinket és barátsági megállapodásainkat. Ez nem jelenti azt, hogy nem volnánk hajlandók találkozni és tárgyalni a kommunista államokkal. Nem képzelhetjük el azt, hogy a világon mindenki szeretni fogja egymást, megkísérülhetünk azonban a gyűlölködés eltávolítását. Mind-ezben erőfeszítésünket azonban azok a szisztemák kell, hogy befolyásolják, amelyek velünk szemben alkalmazni akarnak.

Másodsorban, azokban a körzetekben, ahol az összetűzés veszélye a legérezhetőbb, ki kell nyilvánítanunk közös célkitűzéseinket. Példának hozom fel az arab államok és Izráel közötti helyzetet, ahol növekedett a veszély. Jól tettük, hogy tanácskozással ültünk össze és megállapodtunk abban, amit tennünk kell.

Harmadszor, nem volna értelme annak, hogy a Szovjetunió tevékenységével szem-

ben az egész világon úgy cselekednénk, hogy megkísérüljünk jobb javaslattal jönni a szovjetjavaslattal szemben. Kételkedem benne hogy még az önk nagy államának mérhetetlen kincsei is elegendőek volnának, hogy megállják a versenyt mindent, ahol szükség lenne.

Irák nem megy el az Arab Liga tanácsülésére

Kairo (STA). — Miután Irák elutasította Egyiptom követelését, hogy az Arab Liga elé vigyék az Egyiptom ellen emelt iraki vádak, Nasser kormánya most a két ország közötti rossz viszonyról akar tárgyalást folytatni a Liga politikai bizottságában. „Irák magatartása az arab világ egységét fenyegeti” — állítja az egyiptomi kormány. Bagdadban tovább folyik a bírósági tárgyalás az egyiptomi nagykövetség hivatalnokai ellen, aki az egyiptomi katonai attaséval együtt az iraki kormány el-

Meg vagyok győződve arról, hogy módszereinknek különbözőeknek kell lenniük és gazdasági támogatást kell nyújtunk olyan körzetekben, ahol arra a legjobban van szükség, természetesen előnybe helyezve barátainkat, anélkül, hogy a többieket elfelejtjük.

Eden a közkeletű kérdéssel kapcsolatban élesen támadta a Szovjetuniót, amely a közkeletű államok felé terjeszkedik, hízlegésekkel és fenyegetésekkel, fegyverajánlatokkal és a nyugati ideálokot sértő durva támadásokkal.

len működő kém- és szabotázs-szervezet élén állt.

Az Arab Liga titkársága csütörtökön felszólította az iraki kormányt, hogy vegyen részt a Liga tanácsülésén, amelyet Egyiptom kérésére hívtak össze. Mint ismeretes, Egyiptom azért kérte a Tanács összehívását, hogy tiltakozzék Irák vádjai ellen, amelyek szerint Egyiptom földalatti mozgalmat pénzelt Irákban az ottani rendszer megbuktatására. Irák már közölte, hogy nem vesz részt a tanácsülésén.

A washingtoni konferencia

(Folytatás az 1-ső oldalról.)
lőre van szüksége a jelenléte negyvenhez. Ezzel kapcsolatban megjegyzik, hogy az UNO-főtitkárnak joga van jóváhagyni a megfigyelték számának növelését a Biztonsági Tanács határozata nélkül is. Ha kiderülne, hogy ilyen döntés megemehet keresztül a Biztonsági Tanács nélkül, a három nyugati hatalomnak újra kell majd tárgyalnia a kérdéssről.

Mérsékeltlen növeik a felügyelők számát
Eisenhower és Eden megbeszélésén szobakerült Nasser legutóbbi javaslata, amely szerint az Izráel és Egyiptom közötti határon mindkét fél egy-egy kilométerrel vonja vissza a csapatait. Az így kialakuló semleges övezetben lehetne elhelyezni az UNO-megfigyeltéket. Ez a tev a nyugati politikusok szerint kereszt-

tülvihető az izráeli-sziriai határon is.

A közös nyilatkozat szerint a két államfőri „rokonszenvenvel tanulmányozta” az UNO-felügyelői kar parancsnokának rendelkezésére álló megfigyelték számának növelésére vonatkozó javaslatot. Az amerikai kormány véleménye szerint azonban ez a növelés is „mérsékelt lesz” és a kiegészítésként küldendő megfigyelték fegyvertelenek lesznek, mert a jelenlegiek is azok.

Moszkva (UP). A Pravda a washingtoni tárgyalásokról szólva, megállapítja, hogy Eden és Eisenhower tanácskozásai nem oldhatják meg a közkeletű válságot. Világos, hogy egy ilyen konferencia lehetetlen, amikor a közkeletű népek sorsát azoknak megkérdőjezése nélkül akarja irányítani.

Szarajevo - Makkabi Natan a 2:0 (1:0)

A jugoszláv csapat nagy közönség jelenlétében, főleg nyeres és szép játék után győzött a négy vendégjátékkal megerősített natanjai csapat fölött. A jugoszlávok ezúttal szebb és formásabb játékot mutattak, mint szombaton, de nem nagyon igyekeztek góllövésre. Az iz-

ráeli együttes gyors és erőteljes védekező játékot folytatott és gyakran támadott is, de a csatárok néhány jó alkalmat elmulasztottak. A Szarajevo szombaton a Hápoel és a Makkabi kombinált csapatával tartjt utolsó izráeli mérkőzését a jaffai Hápoel-pályán.

A kisiparosok és kézművesek felszerelését és forgóókéket fognak kapni

A kisiparosok és kézművesek az utóbbi időben forgóóké hiánya miatt súlyos válságba jutottak. Nem áll módjukban üzemük kibővítése, új felszerelés beszerzése és a termelékenység emelése. — Azonkívül a nehéz anyagi viszonyok közé került kisiparosok és kézművesek szorult helyzetükben gyakran kénytelenek üzemük fenntartására kölcsönöket felvenni uszora kamatra, amely körülmény előbb-utóbb nemcsak az üzem megbénításához, hanem a kisiparosok csődjéhez vezet.

Ezekről a problémákról folytattak tegnap tárgyalásokat a kisiparosok és kézművesek textilosztályának képviselői Avrahám Taiberrel, a kereskedelmi minisztérium iparügyi osztályának vezetője. Taiber megígérte a textilszekció képviselőinek, hogy a német kártérítés keretén belül lehetővé teszik számukra az üzemi felszere-

lés felújítását és üzemük kibővítését. Külön miniszteri bizottság fogja vizsgálni tárgyavá tenni az üzemek kibővítési terveit az általános ipari kibővítési tervek keretén belül. Kilátásba helyezte továbbá, hogy a jövővi költségvetésből kisipari üzemeknek is jelentős összeget fognak rendelkezésre bocsátani, forgóókéjük emelése céljából.

„Nem egyéb kívánságnál...”

Páris, (UP). Christian Pinot francia külügyminiszter tegnap kijelentette, hogy Franciaország meg fogja védeni érdekeit a Saar-vidéken. Pinot azt mondta, hogy a Saar-vidék parlamentjének a Nyugat-Németországhoz való azonnali csatlakozását követelő határozata „nem egyéb kívánságnál”. Ez volt egyébként az új francia külügyminiszter első hivatalos nyilatkozata.

LISZTENBERG Építési **VALLALKOZÓK**
TEL-AVIV, BALFOUR-U. 18.
eladásra ajánlanak Tel-Aviv északi részében,
A „KASZTEL” SZALLODA KÖRNYÉKEN
LAKASOKAT és **ÜZLETEKET** NEPI ÁRON
1 szobától feljebb • Az ár egyrésze jelzáloghitel
Felvilágosítás: IBN GVIROL-U. 151, „Kasztel” szállóval
szemben d. e. 8-12, d. u. 4-7 között.

ICHUD HAÁRCI SEL CHUGE CHATAM SZOFÉR
TEL-AVIV, POB. 570.

Ertesítjük az érdekelteket, hogy ez évben is rabbiaink **שלום** felügyelete alatt készített rendes és smir-máccotot.
Felkerjük mindazokat, akik erre igényt tartanak, hogy máccot-szükségletüket legkésőbb svát hó 25 (febr. 7.)-ig, csomagonként 1.—font, amirá-máccotnál kg-onként 1.—font előleg feljuttatása mellett, az alant felsorolt címek egyikénél előjegyeztetni sziveskedjenek.
Chug Chatam Szofér, Tel-Aviv, Geula-u. 34.
" " " " Tel-Aviv, Jehuda Hálévi 33.
" " " " Bné Brák
" " " " Zichron Meír
" " " " Sikun Hé
" " " " Növé Achiezer
" " " " Natanja
" " " " Ráánáná
" " " " Cfat
" " " " Petách-Tikva

HIREK

Elfizetést díj befizldre, egy hó-napra, házhorszállással együtt: IL 2.700.
Postacsekkszáma: 4444.
Fiók 0 k
HAIFA, Shapira-u. 13; POB 4001.
tel. 2453, iroda időn kívül: 66711
JERUSALEM: Erdős Béla, Kin George 1. sz., Merkáz kávéház.
5716. Svát 21., péntek
1956. február 3.
Gyertyagyújtás ideje:
Jeruzsálem 4.39
Tel Aviv 4.57
Haifa 4.46
5716. Svát 22., szombat
1956. február 4.
Hetiakaszt: Jitro
Háfárá: Jesájahu 6.
Szombat kimenetele:
Jeruzsálem 5.52
Tel Aviv 5.48
Haifa 5.57

Gyászünnepek a kairói mártírok halálának évfordulóján.

Az egyiptomi olék szervezete tegnap Tel-Avivban gyászünnepeket rendezett az egy évvel ezelőtt Kairóban kivégzett dr. Mose Marzuk, Max Bank, Smuel Bechor Azar és Mose Kramona emlékére. Jedid Hálévi bíró, az egyiptomi olék szervezetének elnöke és I. Fendler rabbi tartották a gyászbeszédet és méltatták a vértanuk hőstettét. A szónokok elmondották, hogy a jeruzsálemi hegyekben még húsvét előtt megkezdik a Jáár Kodosimban a kairói vértanuk emlékére létesítendő erdő ültetését.
* Csak tudni kell hol! „Hadash”-nál vannak a legjobb könyvek! — „Hadash” kölesönkönyvtár, könyvesbolt, Tel-Aviv, Hajarkon-u. ötvenkilenc.
— Folytatják a kutatást az eltűnt kishú után. Az utóbbi napok eszései megakadályozták a múlt hét péntekén Celáfonból eltűnt 3 és fél éves Smuel Tenami kishú felkutatási munkálatait. Tegnap a rendőrség továbbfolytatta a kishú keresését és ecélből repülőgépen átfésültek a jeruzsálemi korridorban lévő Celáfon község környékét. A nyomás eddig eredménytelen maradt.
— Menesztettek egy német rendőrtisztet, aki aranyérmét kapott a zsidók zaklatásáért. Bonnól jelentik: A nyugatnémet zsidó hitközségi tanács panaszára alapján a belügyminisztérium — a vizsgálat lefolytatásáig — felmentette állásától Wilhelm Drinner 41 éves rendőrtisztet, aki a nyugatnémet határrendőrségnél teljesített szolgálatot. Drinner 1930-tól t Hitler-Jugend letkes tagja volt és a mozgalom egyikben aranyérmével is kitüntette. A csehszlovák megszállás után a prágai rendőrséghez került, ahol főleg azzal tűntette ki magát, hogy elfogta azokat a zsidókat, akik a sárgea csillagot csak felsőkabátjukon viselték, de kiskabátjukra nem varrtak Mágén Dávidot.

Beérinél rálöttek az izráeli járőrre.

A hadsereg szept. 25-én jelent: Tegnap a déli-olotti órákban arab állásból automata fegyverekből tüzet nyitottak egy izráeli járőrre Beír körzetében. Az örség nem viszonzta a tüzet és egyetlen tagja sem sebesült meg.
— Kiállították a Kneszetnek készült angliai memorát. Londonból jelentik: „Biztos vagyok benne, hogy Izráel és Anglia kötelekelt a várható, de múló jellegű viharok sem fogják megskatítani” — mondotta Eljáhu Éjlát nagykövet tegnap a parlament éttermében rendezett banketten. Ekkor mutatták be a közönségeknek az a hatalmas memorát, amelyet az angol parlament ajándékoz az Kneszetnek. A memorát Benno Elkan, ismert szobrász készítette. A költségeket önkéntes adományokból fedezték.

Nagyreszt a háború utáni Magyarországon játszódik le az ÖTSOROS NAPIR...

című hallatlanul érdekes, magyar-zsidó tárgyú regény Megjelenik folytatásokban — minden füzetben egy kitűnő keresztretjévennyel.

KIADVÁNYA.
Az első szám HÉTFŐN, február 6-án jelenik meg! Kapható minden újságárusnál.

Két gyanúsítottja van a ruhakereskedő meggyilkolásának.

A telavivi King George utcai ócskaruhakereskedő meggyilkolásával vádolt két gyanúsított ellen a járásbíróaság 15 napra szóló letartóztatási végzést adott ki. A rendőrség a nyomozás érdekében titokban tartja a letartóztatott személyek nevét, csak annyit árult el, hogy a két gyanúsított személyleírása megfelel a meggyilkolt Klausner által halála előtt adott személyleírásnak.
— Rovarirtószerrrel akart öngyilkos lenni. Egy 22 éves jaffai lány öngyilkossági szándékából nagyobb mennyiségű Commensons rovarirtó kenőcsöt evett. A Donolo-kórházban rajta végzett gyomormosás után állapota aggodalomra nem ad okot. — Egy 64 éves chonoli férfi tegnap délután öngyilkossági szándékából nagyobb mennyiségű altatóport vett be. Sülyos állapotban a Donolo-kórházba szállították.

El Rifai Beirutban

Damaszkusz, (AFP). Szamir el Rifai transzjordán miniszterelnök, aki a király személye körüli miniszter társaságában tárgyalásokat folytatott Damaszkuszban, tegnap Beirutba utazott. Rifai az egyiptomi szövetséghez tartozó államoknak azon javaslatáról tárgyal, hogy az arab kormányok támogassák Transzjordániát a légio fenn tartásában.

Tovább dühöng az európai fagyhullám

Száz éve nem volt olyan nagy hideg Angliában, mint most

Páris, (AFP). Az Európában átvonuló fagyhullám elérkezett Franciaországba és a Földközi-tenger sávjához is. Párisban a hőmérséklet 14,6 fokkal a fagypontra alacsonyodott. Versaillesban 18 fokot ért el a hideg és a kertekben lévő tavak és szökőkutak befagytak. A marseillei kikötőben teljesen megbénult a munka és a hajók nem tudtak sem kikötni, sem pedig kifutni a tengerre. Nyugat-Németországban az elmúlt éjjel erős volt a

fagy és a bajor Alpeseokban a hőmérő 28 fokra süllyedt zéró alá. Svájcban a fagy 29 fokot ért el. Az Ardenne-hegységben a hőmérséklet tegnap reggel 22 fagypontra mutatott, ezzel szemben Brüsszelben 16 fokos volt a hideg.

Hollandia északi részében egyes szigetek a fagy miatt teljesen el vannak zárva a külvilágtól és csak repülőgépek segítségével tartják fenn velük a kapcsolatot.

Prágában 27 fokos hideg van, amelyhez hasonló hideg nem volt az utóbbi 120 esztendőben. Dániában a fagyhullám rövid ideig tartott, de ez alatt az idő alatt is 10 ember vesztette életét.

London, (UP). A Nyugat-európában uralkodó hideghullám Angliában is olyan mélyre szállította a hőmérsékletet, amilyen már több, mint száz éve nem volt. London lakosai bezárkóztak lakásaikba, mert a városban olyan nagy a hideg, amilyen utóljára csak 1895-ben, az emlékezetes „nagy fagy” évében volt.

Németországban és Ausztriában 14 év óta nem volt olyan hideg, mint az idén és a hőmérséklet 10 fokra szállt zéró alá. A rekordot Svédország tartja, amelynek északi részében minusz 45 Celsius fok a hőmérséklet. A sikorsra fagyott országokat már januárban 54 áldozatot követelték Svédországban. Éhes farkasok csatangolnak a magános falvak környékén. A hajók forgalma az Északi tengeren úszó hatalmas jégtáblák miatt annyira lassú, hogy Stockholmban hiány mutatkozik különböző szűkségi cikkekben.

סוכנות הדירות
ELADÓ:
• 2 szobás luxustakás, front, a „Rama” mozi környékén. 4.500.— kp., és 2.500.— részletfizetésre.
• 2 szobás luxustakás Givátim szívében, front, rövidesen beköltözhető. 4000.— kp., és 2000.— részletfizetésre. — Alkatom!
• 2 1/2 szobás teljes luxus, oszlopok felett, front, a rámtágáni főkvis környékén, azonnal beköltözhető. 5000.— kp., és 3000.— részletfizetésre.
• 1 1/2 szobás luxustakás hallal a „Ziratron” környékén. — 3800.— kp., és 2000.— részletfizetésre. Azonnal beköltözhető.
• 1 szoba komplett, luxus, az „Oasis” környékén, azonnal beköltözhető. 2.300.— kp., és 2000.— részletfizetésre.
Szochnut Hádirot RAMÁT-GAN, Jahalom-utca 5.
II. emelet, 2-es szoba (Bejárat a ház tulsó oldalán.)
Telefon: 71815.

E Tel Aviv, I
(אורי קלט)
בשפה ההנגרית
ההארצי דוד שן
הארצי דוד הנגב 11
XXXVIII. évf.
Főszerkesztő: Dr. A szerkesztésért SCHÖN DEZSŐ Chadaas Ltd., Tel- (vott Schlesinger)

Aba a fe

Washington, Aba Even nagykövetség felkeresésén államtitkár, laszt kérjen Izráel szállítás kérésére azt köztölték a tel, hogy az angol konferencia előtti ható határozat. körökben további vélemény uralko alig van kilátás kérés teljesítését rikai kormány látna, ha Izráel bói szerezne be ségű fegyvert. követ ezúttal a rikai tárgyalásokról is közlekedtást fog kérni.
A United Press jelentése szeriwer és Eden közpodás jött létre milyen alapon k ni az arab-iz-

Guy Moll

Páris, (UP). Mollé miniszter nap indul Algier helyszínen intéz giri tervének ke ről. A hét végén girba indulnia troux tábornokr giri miniszterne len azonban az telepek heves rendeztek. Ezér tegnap minis felajánlotta len Mollé ezt nem Algirban 60.0 meg akarta me Jacques Sout francia főkörmsát. A francia számú bennszú tömeg azt köv Soustelle mar és ugyanakkor ta: Vessétek Catroux-t! Sou egy tankban, fedezet alatt ju kötöbe, hogy

Háromszor tüzet az eg

Tel-Aviv, katonai tudó Egyiptomi had nap három iz tüzet izráeli járőr a gázai sá éri kibuc köze tak
Az első incid órákor zajlott egy óras szün megismétlődött Járőr viszonzott besülés nem tö tőkön Kiszufim madtak meg az egy izráeli jár nek nyomán k sülés ezalkalom tén.

Ezúton mo barátainkna vevő sorak